

НЕДЕЉНЕ НОВИНЕ **Крагујевачке**

Година VI, Број 244

Излазе четвртком

Цена **70** дин.

www.kragujevacke.rs

6. фебруар 2014. године

ISSN 1821-1550

9 771821 155019

СУДБИНА ПРЕДУЗЕЋА У РЕСТРУКТУРИРАЊУ

Избори их ставили на ново чекање

НОВИ ШЕФОВИ У ПОЛИЦИЈСКОЈ УПРАВИ

Осморо унапређених

СТРАНА 7

ЕНГЛЕСКИ ЗА МАЛЕ ОСНОВЦЕ

Науче граматику, али не и конверзацију

СТРАНА 11

УСПЕХ УЧЕНИКА ПРВЕ ГИМНАЗИЈЕ

Лингвисти поново најбољи у Србији

СТРАНА 12

МИЛАН ЧИМБУРОВИЋ: ЖИВОТ НА ФАРСКИМ ОСТРВИМА

Све је добро осим климе

СТРАНА 16

Dvosobni stanovi i stanovi na 5. i 6. spratu za samo 833 evra/m² + PDV.

SAMO 833 €/m² +PDV

GRATIS mesto

SMALLVILLE Kragujevac

Prodaja i informacije: +381 34 635 2641
info@smallville.rs, www.smallville.rs

ФИЛИГРАН

ЗЛАТО - СРЕБРО

ВАНАТСКО ДВОРИШТЕ - ПЕШАЧКА ЗОНА - КРАГУЈЕВАЦ

AUSPUH SERVIS

PRODAJA I UGRADNJA ORIGINALNIH IZDUVNIH SISTEMA

IMASAF KeilerAuto

M. BLAGOJEVIĆA 55
362 557, 064 122 9 240

Reciklaža kertridža i tonera

dobar kertridž mir u kući

Refil M

Karadordeva 51, www.refilm.com
Tel. (034) 33 77 98 (034) 34 01 03 (064) 287 64 60

OLYMPIC TRAVEL
034/33 57 37
www.olympic.rs
SPECIJALNE PONUDE
JEDAN PLAĆA,
DVOJE PUTUJU!!!

Каса и касице

Млади министар финансија Лазар Крстић, који је у Владу ушао приликом њене летошње реконструкције, свакако ће добити још један министарски мандат. Чврсто јавно обећање за то добио је од будућег премијера Александра Вучића, и то пре него што су ванредни парламентарни избори били и расписаны. Вучићу се баш журило да нахвали Крстића, можда и да би компензовao разочарење у досконалаја своју другу „узданицу“ - Сашу Радуловића, министра привреде, који се, међутим, изметнуо у жестоког критичара свог „политичког оца“.

Охрабрени Лаза (Вучићева ма-за) убрзо се потрудио да свом шефу узврати изјавама, које, без трунке ризика, где политичару који преферира „чврсту руку“, јак етатизам и централизам у каквом је Србија већ годинама.

У интервјују агенцији Бета министар државне касе Лазар Крстић пре неки дан рече: „Систем финансирања буџета сада је лоше урађен, па се дешава да су буџети локалних самоуправа и социјалних фондова у суфициту, а на нивоу Републике имамо огроман дефицит, што говори да новац пореских обвезника можда није распоређен на логичан начин“.

Крстић није даље разлагао овај проблем, осим што је закључио: „Имајући у виду износ нашег буџетског дефицита и јавног дуга, односно крхке јавне финансије, нисам склон акробацијама у промени пореског система“.

Међутим, чак и да је склон акробацијама, може и да „дуби на глави“, или мањак у државној каси тешко да се може ублажити ако све остане по старом, односно ако се јавни сектор не рационализује и нова задуживања државе не усклади са могућностима отплате кредита, али то је већ друга прича.

Овде се отвара егзистенцијално питање за локалне самоуправе, пошто министар Крстић пласира информацију да у њиховим буџетима има суфицијта или, по српски, вишка. Он не наводи одакле такви подаци потичу, нити који градови и општине имају касе из којих се преливају паре, јер углавном слушамо кукњаве о беспарици и о веома утвреженим функцијама које финансирају локалне јединице. Свеједно, могуће је да на овај на-

чин Лазар Крстић најављује ново „кресање“ њихових прихода, односно прерасподелу новца између државе и локалних самоуправа.

Не би то била никаква новост у начину рада Владе, посебно њеног Министарства финансија, јер су слични потези већ вучени, на пример када је усред фискалне године смањен порез на зараде (од кога 80 посто иде „локалу“), а за исти износ повећани доприноси, па ни порески обвезници нису осетили никакав болитак, или када су, очигледно одокативно, одређивана та-коzана трансферна средства, она која држава „дели“ градовима и општинама од буџетског колача који сам и меси и сече. Последице су нарочито биле видљиве прошле године јер су многе локалне самоуправе биле пред банкротом.

Србија је, иначе, и до сада била високоцентрализована земља, с малим учинком у више наврата најављиваним децентрализацијама, посебно у фискалној сferи. Ако од свих јавних прихода локалним јединицама „на располагање“ припадне тек десетак процената, а у нормално уређеним државама тај удео иде до 50, па и 70 посто, слика је више него јасна. Настави ли се са променама те пропорције на штету градова и општина, а све мирише да ће се то десити, локалним самоуправама се лоше пише.

Оне све више, не својевољно, већ по диктату државе, добијају нове обавезе, од којих свака има своју цену, а с друге стране финансије им се ограничавају и умањују. Свакако да се политичким руководствима градова и општина на душу могу ставити разне нерационалности и трошакарење паре, међутим уместо да се оне системским мерама доводе у ред и терају на одговорно понашање, „товаре“ се новим пословима уз непрестано умањивање дела јавних прихода за финансирање локалних потреба.

Зато би министру Лазару Крстићу, пре него што евентуално крене у ново „резање колача“, ваљало да провери своје податке о „суфицијтима у буџетима локалних самоуправа“ и да, иако је тазе школарац, обнови градиво о деконцентрацији државне моћи и децентрализацији јавних послова и финансија. А ако треба, нека о нечemu од тога подучи и свог шефа.

Карикатура: Горан Миленковић

Напред, читачи

Очитавање струјомера, које се углавном своди на тачно преписивање два броја са екрана бројила, претходних дана било је подигнуто на ниво сложене операције у коју су били укључени чак и директори електродистрибуција. Тако су бар сами јавно тврдили, а све да се не би опет направило на хиљаде грешака, због којих су грађани, ни крви ни дужни, морали да држе пред шалтерима „електричара“ и исправљају „криве дрине“ које су дело (не)познатих починилаца.

Сада остаје да сачекамо још неколико дана да почну да стижу обрачуни за потрошено струју у јануару и да видимо да ли ће „аргументи“ друге стране бити као и прошлог месеца: у децембру су били Свети Никола и Нова година, али и на јануар су се „потегли“ новогодишњи дани, па Божић и Српска нова година и још нека првена слова - Свети Јован и Свети Сава. Међутим, температуре су биле нејануарске, све до пред сам крај месеца.

За децембарске грешке цех су платили и неки директори у дистрибуцијама, не новчано већ губљењем функција, чиме је ваљда хте-

ло да се покаже да је власт одговорна. У Крагујевцу је смењена директорка Надежда Марковић, која иначе није из новопостављене гарнiture откад је „Електрошумадија“ допала у руке Српске напредне странке и за коју „неутралци“ кажу да - стварно ни за шта није крива. Али, неко је морао да извуче дебљи крај.

А о томе како су настале грешке уочавању струје за децембар прошле године, бар овде, у Крагујевцу, постоји уверљива, додуше незванична прича која може да се чу-

је од запослених у „Електрошумадији“. Разумљиво, они не желе о томе да говоре под именом и презименом - да и сами, потом, не би били „очитани“. У скраћеној верзији она гласи овако:

Осим запослених у „Електрошумадији“, стање на струјомерима бележили су и они који су ангажовани преко студенчке или омладинске задруге. Они су истовремено и разносили рачуне. Били су изверзирани и није било много грешака, а зарада је била солидна, каку и до тридесетак хиљада месечно. Међутим, групи „читача“, још негде јесенас, саопштено је да више неће радити тај посао, без образложења. Уосталом, и онако су узети преко задруге, никаква обавеза на дуже време не постоји и - хао ѡаци.

Из „Електрошумадије“ задрузије истовремено достављен нови списак „читача“ и они су одмах упућени на терен, мада недовољно обучени. Шта су и како они уписивали са струјомера - видело се.

Овде би могао да буде и крај приче, али није, јер „рокада“ међу ангажованим теренцима има и политичку потку, кажу у „Електрошумадији“ они који се баве струјом, а не политиком: на списку нових читача биле су „напредњачке снаге“. Вредне, полетне, али ненаучене.

energetski efikasna stolarija

Da li ћete i ove zime grejati ulicu?

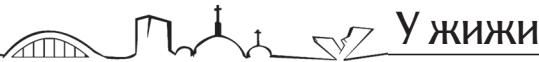
zimski popust na stolariju 10%

suncemarinkovic.com 034/ 330 870

Брашно по производничким ценама

Произвођачке цене, гарантовани квалитет белог, лиснатог, печеног, замрзнутог пецива
Све врсте хлеба и пецива у нашим објектима:
ТЦ Аеродром, Мала пијаца,
код улаза у Житопродукт,
у кругу Заставе,
у Улици Драгослава Срејовића 5

ЕУ ФИНАНСИРА ПОПИС ГРАДСКЕ ИМОВИНЕ

Град тражи враћање више од 50 локала

Реализација пројекта „Ефикасно управљање имовином” трајаће годину дана и за то време требало би да се попише и укњижи сва имовина која припада граду и формира централна база података за целокупну градску територију. Градска управа бори се да у своје власништво врати више од 50 локала које је некада дала на коришћење приватизованим предузећима

У оквиру програма „Ексченџ 4” који реализује Стала конференција градова и општина, а у сарадњи са Европском унијом, граду Крагујевцу одобрена су средства за пројекат „Ефикасно управљање имовином - темељ локалног економског развоја”, којим ће бити обухваћене и општине Топола, Баточина, Кнић и Рековац. Циљ је да се подигне конкурентност домаће привреде кроз унапређење управљања имовином.

У наредном периоду град има обавезу да попише имовину, изврши упис парцела и објекта који су власништво локалне самоуправе, како би будући инвеститори имали све што им је потребно за реа-

на евидентирању градске имовине која је подржављена Милошевићевим законом из 1995. године.

Пре него што је усвојен нови закон, покренути су судски спорови за враћање више од 50 локала који су својевремено дати на привремено коришћење разним државним предузећима, али се покушало да се и вансудски, договором, имовина врати граду. Они су уједно представљали и највећи проблем, јер иако су у власништву града, приватизацијом тих предузећа пропади су новим власницима. Реч је о имовини која је шездесетих година прошлог века дата на привремено коришћење Трговинском предузећу „Србија”, „22. децембру”, Робним кућама „Београд”, ПКБ-у, Живинарској и Пчеларској задружи.

Вредност ове имовине процењена је на више милиона евра.

- У време комунизма градска имовина је поклоњана значајним привредним субјектима. Тако је у неповрат „отишло“ земљиште дато „Заводима Црвена застава“, док се још увек воде спорови за оно што је уступљено на коришћење ТП „Србији“ и „22. децембру“. Идеја развоја града у то време са аспекта монопола била је да сви раде у „Застави“, облаче се у „22. децембру“ и хране се у „Србији“, каже Дејан Искреновић, секретар Секретаријата за имовину града Крагујевца.

Осим што су локали продајом предузећа уступљени новим власницима, има и оних који су након пропasti почели да их издају, иако

„ДЕЛЕЗ“ ЈЕ ИНСИСТИРАО ДА СЕ СПОР РЕШИ ДОГОВОРОМ:
ДЕЈАН ИСКРЕНОВИЋ

лизацију нових инвестиција са локалном самоуправом. Пројекат траје годину дана, а његова најважнија карактеристика је одрживост, јер све што буде завршено у том периоду користиће свим локалним самоуправама и наредних година.

Вредност пројекта је око 200.000 евра, а Европска унија учествује са 82,5 одсто, односно са 160.000 евра. Предвиђено је да новац буде искоришћен за додатно ангажовање људи у овом послу, као и осавремењивање и куповину техничке опреме и софтвера неопходних за формирање централне базе података за целокупну имовину на територији града.

Реализација пројекта требало би да почне ових дана, а у току реализације требало би да се попише имовина и пошаље захтев републичкој Дирекцији за имовину да изда решења за књижење у катастру непокретности. Истовремено, врши се и раскињивање имовине кроз поступак реституције, односно враћање земљишта и објекта који су после Другог светског рата одузети физичким лицима.

■ Покренути спорови пре закона

Подсећања ради, треба навести да је Закон о јавној својини донет 2011. године, али је Градска управа за имовину, која је основана пре неколико година, активно радила

ПРОДАВНИЦА „СРБИЈЕ“ КОД ГИМНАЗИЈЕ ПРОДАТА ПРИВАТНОМ ЛИЦУ

ко нису у њиховом власништву, а новац је уплаћиван на приватне рачуне, чиме је град ускраћен за око 100.000 евра месечне закупнице.

- Имали смо три састанка са представницима белгијске трговинске фирме „Делез“, у чијем власништву је сада „Делта Макси“, који је 2007. приватизовао Трговинско предузеће „Србија“. Они су инсистирали на томе да се не покреће судски спор, већ да се договоримо. Град уопште не интересује шта је ко коме продао, већ потражује своју имовину коју је својевремено уступио на привремено коришћење. Шта више, неки од тих локала су продати, као, рецимо, један који се налази на углу, преко пута Гимназије, који нови власници не могу да укњиже јер је заведен као градски и уступљен само на привремено коришћење. Стекли смо, међутим, утисак да људи из „Делеза“ одувожаче са решавањем овог проблема и мада су показали добру вољу то није доведено до краја, објашњава Искреновић, подсећајући да је град овом трговинском предузећу уступио 16 објеката лоцираних, махом, у најужем градском језгру, а један од њих је и локал у коме се већ десет година налази пекара „Катарина“.

■ Проблеми са катастром

На листи непокретности које треба да се врате граду је и девет локала који су дати „22. децембру“. Сви они налазе се у самом центру града, а међу њима је локал на Улици

Крагујевачког октобра бр. 70, Лоле Рибара 2, где се сада налази „Вомен сикрет“ као и у Кнеза Михајла у бројевима 97,99 и 129.

Посебно је занимљива прича са објектом који су користиле Робне куће „Београд“ на почетку Улице Лоле Рибара, који је користио „Чемпион“. Иако је град успео да врати тај локал, ова фирма је ангажовала свог адвоката који је у најкраћем року на ко зна који начин издејствовао у Београду да се локал одмах врати „Чемпиону“, што је и учињено. Већ три године се води

је финансијске природе и значајан је приликом задуживања код пословних банака, јер што је већа имовина, чвршће су гаранције за узимање кредита. Када је реч о инвеститорима, до сада је град морао да тражи одобрење од Републичке дирекције за имовину, која није била много ажурана, па је сагласност често била прећутна. Процедура ће бити знатно поједностављена чињеницом да град располаже базом података која прецизно дефинише градску имовину.

ПЕКАРА „КАТАРИНА“ У ГЛАВНОЈ УЛИЦИ У ЛОКАЛУ КОЈИ ТРАЖИ ГРАД

судски спор око тога и доказано је да нови власник никада није исплатио објекат и да због тога није могуће да се укњижи као власник.

Искреновић је овом приликом напоменуо да приликом укњижења имовине имају великих проблема са катастром који је по закону дужан да им доставља извештаје, али то не чини.

- Катастр нам често не излази у сусрет, иако има законску обавезу да доставља податке. Сваки пут смо принуђени да платимо њихове услуге, али се надам да ћемо током реализације овог пројекта морати ово другачије да организујемо. Град има 15-16.000 непокретности које треба да евидентира и то је велико богатство, каже Искреновић.

Ефекти овог пројекта који финансира Европска унија имају вишеструки значај за град, тврди наш саговорник. Пре свега, знаће се прецизно чиме град располаже и докле се простире. Други ефекат

У Сталај конференцији градова и општина наглашавају да ће упис јавне својине, односно непокретне имовине у катастар непокретности омогућити свим локалним самоуправама, као и њиховим јавним предузећима, установама и другим правним лицима чији је град оснивач, да управљају имовином, да у складу са савременим принципима управљања имовином процене њену вредност и наставе да је исказују у билансима стања, да независно од државе доносе одлуке о прибављању и отуђењу ове имовине.

У случају да се упис непокретности не изврши до краја 2014. године на име локалне самоуправе као носиоца права јавне својине, у наредном периоду би се као титулар права јавне својине привремено уписала Република Србија, што би имало за последицу да се за свако располагање, прибављање и отуђење те имовине поново мора прибављати сагласност Републике.

Гордана БОЖИЋ

ЛОКАЛ У КОМЕ ЈЕ ПРОДАВНИЦА „ПЛАНЕТА“ ГРАДСКО је власништво

ут којим треба ићи у тражењу одговора која од 153 фирм у реструктурирању може да опстане и нађе новог власника, а колико њих ће морати да се угаси, бивши министар привреде Саша Радуловић назначио је предлогом да се до краја јануара ове године ова предузећа ослободе дугова према државним повериоцима. Тако растерећена, како је рекао, била би постављена на здраве ноге и потом би се, уз помоћ представа из државног фонда, видело да ли могу да организују производњу и пронађу потенцијалног купца.

По његовом предлогу, приватизација би морало да се оконча до краја ове године, а оне фирме које не би нашле новог власника отишле би у стечај. После синдикатних протеста и повлачења предлога Закона о приватизацији и стечају, оставке министра и расписивања нових избора, сва ова решења су отпала.

Шта ће држава урадити са овим тешким бременом, чије решење су

РАЗВИЈЕНА КООПЕРАЦИЈА СА „ГОРЕЊЕМ“: ГОРАН СТОЈКОВИЋ, ДИРЕКТОР „21. ОКТОБРА“

ШТА ЂЕ БИТИ СА ПРЕДУЗЕЋИМА У РЕСТРУКТУРИРАЊУ

Решења тек после избора

Предлози за решавање статуса ових фирм које је дао бивши министар привреде пали су у воду повлачењем закона и његовом оставком, а како ће се даље решавати њихова судбина знаће се тек после избора. Дотле се тражи да држава настави са субвенцијама које је Радуловић стопирао

одлагале све претходне владе, видеће се тек после 16. марта и формирања нове извршне власти. Једина надокнада за тај губитак времена могло би да буде фирмришење јаче владе од досадашње која би била бржа и ефикаснија у спровођењу неопходних реформи, сматра економиста Стојан Стаменковић, а са њим се углавном слажу и други познати стручњаци. Са друге стране, бивши министар Радуловић каже да повлачењем закона фирме у реструктурирању остају дуже у хаосу.

■ Две групе предузећа

Горан Стожковић, директор фабрика „21. октобар“, једног од 11 крагујевачких предузећа у реструктурирању, каже да је била добра идеја о ослобађању ових предузећа од дугова тако што би државни повериоци постали власници њиховог капитала. Али, предлог да 153 предузећа у поступку реструктуирања и још преко 400 фирм које још нису приватизоване окончјају приватизацију до краја ове године, по њему, није било реално изводљиво.

- Реструктурирање у нашем предузећу траје 11 година, и за то време ништа се битно није десило. Ми смо свесни да тај поступак једном мора да се оконча и да не може да траје сто

РЕСТРУКТУРИРАЊЕ „21. ОКТОБРА“ ТРАЈЕ 11 ГОДИНА

година, али није реално да оно што се није решило за све ове године буде окончано за десет месеци, сматра Стожковић.

САОПШТЕЊЕ СИНДИКАТА „НАМЕНСКЕ“

Отежан рад фабрике

Колико превирања у привредном животу због одлагања реформи и расписивања избора имају утицаја на фабрику оружја „Застава“ тешко је рећи, јер је ово предузеће у већинском државном власништву и није у поступку реструктуирања. Али, да има незадовољства показало је саопштење Самосталног синдиката фабрике, објављено 28. јануара. У саопштењу се наводи да се пословна активност предузећа већ два месеца одвијао, без легитимитета руководних и управљачких структура.

„Од септембра прошле године суспендована су овлашћења директора и руководства фабрике од стране Надзорног одбора, а од 29. новембра 2013. године Надзорни одбор функционише противно Статуту предузећа, јер су од укупно пет разрешења два члана, па се због губљења легитимитета одлуке не могу сматрати законитим“, наводи се у саопштењу.

Такви потези, дириговани од стране Министарства одбране, стварају конфузну атмосферу која се свакодневно негативно одсликава на организовање процеса производње, тврди Самостални синдикат.

РАСКОЛ У УДРУЖЕЊУ БИВШИХ РАДНИКА „ЗАСТАВЕ“

Најављују нове методе

Пише Јаворка Станојевић

Бити бивши радник „Заставе“ значи припадати армији транзиционих губитника које је су сви заборавили. Будући да их је друштво препустило судбини припадати бившим подразумева свакодневну борбу за егзистенцији без посла и наде.

Опчени празним обећањима и сучени са болном истином да су неожелjni у свету рада ови људи су решили да помогну сами себи. Пут који су одабрали је удружијање снага и организовано инсистирања на праву да раде.

Крећући се ка том циљу најпре су основали Удружење „Бизнес класа“ које је требало да им осигура поновно запослење и ухлебљење њихове деце у „Фијату“ и фирмама које производе компоненте за нова возила, како им је, при прихвату да оду из фабрике, обећано.

Време које је уследило није, међутим, донело оно чemu су се надали, јер их по завршетку обуке коју је организовала Национална служба за запошљавање није чекао посао. За две године које су провели учени енглески језик и основе рада на рачунару, премајући се за теренске комерцијалисте и за рад на нумеричким машинама заборављене су приче о Транзиционом центру који ћи преквалификовани

назадовљи начином на који су се за остварење њихових интереса до сада борили водећи људи удружења, бивши радници „Заставе“ основали ново удружење које најављује много радикалније методе како би остварили оно што им је обећано – поновно запошљавање и предност у доласку до посла за њихову децу

ма и доквалификованима помогао да се запосле, а радна места у „ФАС“-у и код компоненташа су попуњана. Државна брига о 650 некадашњим радницима крагујевачког аутомобилског гиганта завршена је четвромесечним продуџетком исплате новчаних надокнада које су добијали преко бироа.

Нова власт, други приоритети и политички интереси оставили су их на цедиту. Велики број чланова Удружења осетио је, такође, да људи које су одабрали да штите њихо-

ве више брину о својим интересима. Због тога су крајем 2013. године решили да оснују ново удружење и изаберу руководство које неће имати пречек посла од тражења решења за егзистенцију бивших радника.

Председница нове асоцијације која под именом Удружење радника Застава аутомобили који су остали без посла званично регистрована 16. јануара ове године, Живка Вуловић, каже да су били приморани да нешто предузму због тога што су

више од годину дана били обмањивани и јер у том периоду скоро ништа није урађено.

■ Смена испред општине

- Народ је долазио по информације, али је био игнорисан од руководства претходног Удружења. Незадовољство је кулминирало на последњем окупљању испред општине када је, на предлог једног од њихових представника, дошло до смене свих руководилаца и оснивања новог, легитимног удружења. До смене је дошло пред

свим присутнима и то је практично била оснивачка скупштина нашег удружења које, изузев десетак бивших чланица који и даље гледају своје интересе, окупља све бивше раднике који су због доласка „ФАС“-а били принуђени да напусте своја радна места. Потписивање приступница је у току. Према интересовању очекујем да ћемо окупити око 600 чланова, каже новоизабрана председница, наглашавајући да људи који се ових дана појављују као наводни заштитници њихових интереса немају ни законско, ни морално право да то чине.

Док покушавају да среде своје редове прекобројни који све теже носе бреме технолошких вишкова почињу битку на више фронтова.

Циљеви су држава, град, синдикати и сви који су их обманули лажним обећањима. Да би их остварили неће се устесати но од метода које излазе из оквира онога што је закон дозвољава. Први корак је направљен посете градоначелнику који им је, као један од потписника проглашава да сарадњи, обећао да ће град

ЈЕДАН ОД БРОЈНИХ ПРОТЕСТА БИВШИХ РАДНИКА „ЗАСТАВЕ“

послодавцима који буду тражили раднике препоручивати да их ангажују.

Иако је први човек града покушао да одржи реч, позвавши 35 привредника који би могли да ухлебе прекобројне из „Заставе“, потпредседник новог удружења Драган Адамовић каже да на састанку није направљен помак, јер се одазвао занемарљивој броју потенцијалних послодаваца.

- Градоначелник признаје да ништа од обећаног није испуњено, чак је рекао и да је протокол подметнут, али нам није понудио решења. Ми се не можемо уздати у његово обећање да ће тражити да нам држава да специјални статус по коми би решавање нашег проблема постало приоритет. Нама требају конкретни потези усмерени ка стимулисању послодавца да нас запошљавају, или тражењу начина да сами почнемо да оснивамо мала предузећа. Није тачно да нема могућности, него ће

- Конкретно, наше предузеће има под халама 45.000 квадратна, а за овај обим производње потребно нам је упала мање и није нам потребан плац од 11 хектара. Треба наћи и решење да вишак радника кроз социјални програм, јер ми имамо 258 запослених, а за овај обим рада нам треба 160 људи. Вишак простора и опреме нека се одвоји и нека га преузме држава, а радницима који су прекобројни обезбеди отпремнице. Део фирмe који остане биће предузеће које ће покривати своје трошкове и моћи ће да нађе потенцијалног партнера за приватизацију, каже Стојковић.

Он, међутим, има и дилему шта радити ако овако издвојени део фирмe који производи и зарађује без туђе помоћи не нађе новог власника до краја ове године. Да ли је оправдано такву фирму послati у стечај?

■ Наставак субвенција

У Фабрици камиона „Застава”, највећем крагујевачком предузећу у реструктуирању које је у последњих пет година имало четири социјална програма и сада се свело на око 400 запослених, субвенције које добијају од државе годинама су услов опстанка. Од када је у септембру прошле године Саша Радуловић дошао на место министра привреде субвенције су обустављене.

То је разлог што директор предузећа Ђорђе Несторовић каже како ове фирмe нису остале у хаосу након Радуловићеве оставке, већ су у хаосу биле док је он био на челу Министарства.

- Неке идеје су му биле добре, као што је чишћење дугова ових фирм и претварање у капитал државе. Али, Радуловић као да није схватио да проблеми у нашој привреди не почину с њим и да један човек не може сам да их реши. Он није раз-

ВОЗИЛА ФАБРИКЕ КАМИОНА ИСПОРУЧУЈУ СЕ РТБ БОР

НАЈАВА ПРЕГОВОРОВА СА НОВОМ ФИРМOM ИЗ КИНЕ:
ЂОРЂЕ НЕСТОРОВИЋ,
ДИРЕКТОР ФАБРИКЕ
КАМИОНА

умео да постоји континуитет и да мора да поштује преузете обавезе државе. Тако је држава према нашем предузећу имала уговорене обавезе да нам даје субвенције, а он је то стопираo и довео нас у врло тешку ситуацију, каже Несторовић.

Он очекује да се у вакууму који је настао повлачењем закона и расписивањем избора настави са исплатом субвенција, уз примедбу да његова фабрика никада није добијала бесповратна средства, већ су то за право кредити са мањим каматама од банкарских. Несторовић напомиње да су све приче о болним и неизбежним реформама усмериле са макрофирмама у реструктуирању, као да су оне једини проблем ове земље, док реформу државног сектора, у коме ради 770.000 људи, нико не помиње.

- Нису ова предузећа сама крива што су се нашла у оваквом стању. Крива је државна политика неограничене либерализације тржишта, корупције у јавним набавкама и одсуства воље да се домаћи производијачи заштите, сматра Несторовић.

Ипак, неке ствари су се промениле, па сада поједина јавна пред-

узећа наручују возила од ове фабрике. Али, ако не стигну субвенције од државања производње и на овом минимуму неће бити ништа. Циљ предузећа је да преживи до проналажења новог партнера. Претходне јесени појавио се стратешки парнер у лицу кineske kompanije „Хуанг хай“, или како су брзо преговори започели - још су брже пристали. Не улазећи у разлоге, Несторовић најављује да ће већ половином овог месеца бити започети преговори са једним озбиљним и великом производијачем теретних возила, исто из Кине.

Да је одлагање решења за фирмe у реструктуирању донело неизвесност овим предузећима показује и писмо које је ових дана упутио Синдикат металала Крагујевац. Овим писмом тражи се хитан састанак са министром привреде у прелазној влади Игором Мировићем, како би се превазишла настала ситуација. Синдикат металала тражи да се спроведу нови социјални програми у појединим крагујевачким предузећима у реструктуирању, да се организује продаја неких делова фирмама за које постоје заинтересовани купци, као и да се за неке од фирм обезбеде финансијска средства за набавку материјала како би се одржала производња. Милош ПАНТИЋ

се, у пригодним приликама када не задовољство радника достигне критичну границу, извуче из архива као знак да неко има план и да размишља о нашој будућности, каже наша саговорница.

■ Незгодна питања

У могућност да на овај начин чланови удружења дођу до посла не верује ни Адамовић, који сматра да би, док се чекају велике паре које су неопходне за рад центра за рециклажу које држава очигледни нема, било добро да се радницима уступе погони „21. октобра“ у којима би могли да демонтирају стара возила.

Други фронт који удружење радника Застава аутомобила који су остало без посла намерава да отвори налази се на терену онога што је остало од некадашње фабрике, а што и даље ради под именом „Група Застава возила у реструктуирању“. Према речима нових радничких лидера, они који данас тамо седе дuguju им много одговора. Прво питање које намеравају да поставе је које, и по ком основу, ангажован да ради послове који су њима одузети.

- Имам доказе да су жене директора које су прихватиле социјални програм и примају више од 30.000 динара месечно, јер им је остало 5 година до пензије, па чак и неке које су пензионисане, ангажоване по уговору да раде послове које смо ми некада радили. Уз супруге масовно су ангажоване и секретарице које су се показале као изузетно способне чак и за инжењерске послове. Била сам у прилици да ми, као дипломираним инжењеру, кажу да за мене нема посла, а да видим да мој посао ради бивша ученица којој сам својевремено предавала у средњој стручној школи. Најбољије је, међутим, што су нас издаде наше синдикалне вође. Иако су се наводно борили за наша права, показало се да су били само своју битку, јер сви они и даље раде и примају плате док ми

и наша деца гладујемо, објашњава председница удружења.

Једно од важних питања које Удружење намерава да проследи на адресу правника следбеника некадашње „Фабрике аутомобила“ је полагање рачуна за машине које су остале у фабрици, а које су касније продате као стари гвожђе. Пошто сматрају да су у тренутку доласка „Фијата“ имали довољно послоса којим би могли да обезбеде сигурне приходе раднике занима ко је и због чега одлучио да је продаја машина исплативија од хлеба за њихове породице. Сматрају, такође, да имају право да знају коме су машине продате, по којој ценi и за шта је утрошен новац који, по њиховој процени, не може бити мали.

Удружење основано је са жељом да се из апатије и безнађа пробуде колеге које су сви заборавили да је не намерава да одустане ни од захтева да се поштује део протокола по коме ће њихова деца имати приоритет у запошљавању у „ФАС“-у. Кају да морају истрајати пошто је до сада само шесторо младих, чији родитељи су због доласка италијанске компаније остале без посла, добило радно место у новој фабрици. Због тога се у многе породице уселила вишегенерацијска незапосленост која њиховој деци онемогућава школовање, а њима одузима достојанство.

Пошто сумња да је све урађено са осмишљеним планом да се радници, којима је речено да представљају препреку просперитету града и државе, намаме у замку лажнog обећања да ће се једног дана вратити и да ће обезбедити будућност својој деци, Живка Вуловић каже да је дошло време за борбу у којој су сва средства дозвољена.

Иако не жели да открива методе борбе ова жена, попут колега који деле судбину гладних, болесних, преварених и понижених, каже да нико не треба да потчени снагу оних који више немају шта да изгубе.

ИСПРЕД СКУПШТИНЕ ГРАДА

пре бити да сит гладном не верује. Међу нама има радника квалифицикованих за све врсте радова, мајстора за одржавање лифтова и инсталација, молера, зидара... а то је довољно да се оснује један занатски центар који би људима омогућио да раде и зараде, а не да траже милостију, објашњава Адамовић.

Мада свим срцем подржавају сваки пројекат који би им обезбедио радна места, чланови новог удружења не верују да ће се то додогоди остваријањем рециклажног центра.

Живка Вуловић, наиме, сматра да је реч о пројекту који није замишљен да се реализује, него да се њиме „замажу очи“ очајницима који се хватају за сламку спаса.

- Већ годинама се прича о том рециклажном центру, а колико ја знам пројекат још стоји на Машинском факултету, јер није плаћено за његову израду. Зато сумњамо да је и када озбиљно размишљано о његовој реализацији, већ да је служио да

Актуелно

ПРОФ. ДР ПЕТАР ВЕСЕЛИНОВИЋ

Политика успорава реформе у Србији

Док међународна статистика у 2014. години предвиђа глобални економски раст и осетни опоравак први пут након шест година од почетка светске кризе, очекивања у Србији знатно су скромнија. Осим незнатног привредног раста од један одсто и крхке макроекономске стабилности, уз низак животни стандард становништва, излазе се нуди у политичкој сфери, и то у новим парламентарним изборима. А управо политички систем био је, нажалост и остао, демотивишући фактор привредног развоја и привлачења нових инвестиција у већем обиму, рекао је на конференцији за новинаре проф. др Петар Веселиновић, председник Економског савета 33Z-УРС и члан Градског већа.

Веселиновић је наброја неке од тих лоших показатеља:

- 1) стопа незапослености од преко 20 посто и даље је једна од највиших у Европи, а број запослених и пензионера скоро је изједначен;
- 2) буџетски дефицит је на нивоу од 7,1 посто бруто домаћег производа и износи близу две милијарде евра;
- 3) јавни дуг је на нивоу од 61,2 посто бруто домаћег производа, односно близу 20 милијарди евра (што је повећање у односу на 2012. годину од 2,5 милијарди евра);
- 4) конкурентност српске економије је значајно смањена, са 95. места у 2012. години, на 101. место у 2013. години;
- 5) кредитни рејтинг земље такође је погоршан, што десимулише потенцијалне инвеститоре;
- 6) терет привреди представљају и 153 тзв. предузећа у реструктуирању и 419 неприватизованих предузећа;
- 7) држава као ни у једној земљи у Европи контролише највећи део привреде, тј. представља највећег послодавца;
- 8) сива економија, по свим проценама, не пада испод 30 процената бруто домаћег производа, што сва залагања за борбу против корупције значајно умањује;
- 9) слаб прилив страних директних инвестиција, који је на годишњем нивоу једва достигао 800 милиона евра, угрожава инвестициону активност.

ТЕРЕТ КРИZE СВЕ ВИШЕ СЕ ПРЕВАЉУЈЕ НА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ, А ФИСКАЛНА ДЕЦЕНТРАЛИЗАЦИЈА ЈЕ САМО НЕДОСАЊАН САН

индустријске), довело Србију у овакву економску ситуацију.

Од економије у којој је 1990. године индустрија учествовала са 31 посто у формирању бруто домаћег производа и запошљавања око милион радника, дошли smo у ситуацију да је у 2013. години учешће индустрије (и поред највећег извозника ФАС-а) једва 15 посто бруто домаћег производа, а број запослених свео се на свега 300.000 радника, казао је Веселиновић.

Према његовим речима, политика је најмање у функцији реформе српске економије, што показују и најновији потези носилаца економске политике, који су се свели на интервентне мере у краткорочној мисији „гашење пожара националних финансија“, а не на захвate у функцији неког дугорочног развоја.

У недостатку озбиљне економске анализе и јачања политичког инпута, терет кризе све више се превлачије на локалне самоуправе, а фискална децентрализација постаје само недосањани сан. Град Крагујевац један је од најеклатантнијих примера за то. Међутим, упркос бројним ограничењима, наставак развојне перспективе и динамизирање практичне предузетности представљају стратешко о предређењу локалне самоуправе Крагујевца. То је уједно и порука већ постојећим, али и позив новим инвеститорима да могу бити сигури да су направили прави избор приликом улагања, како са аспекта сигурности, тако и са аспекта економске оправданости, закључио је Веселиновић.

ТРАЖЕ ДА СЕ ОДМАХ ОДБЛОКИРА АУТОБУСКА СТАНИЦА

АПЕЛ САМОСТАЛНОГ СИНДИКАТА „АУТОСАОБРАЋАЈА”

Дајте нам да радимо

Ова организација тражи од Владе да предузме што пре почне да ради, јер даље задржавање блокаде не води ничему. Из Београда су добили одговор да је постављен нови Надзорни одбор фирме, а када ће стићи нови директори, најављени за Божић, нико не зна да каже, иако прети губитак линија

Крајем јануара саопштењем за јавност огласио се Самостални синдикат „Аутосаобраћаја”, објавивши да је дошло до промене на челу организације и да је вршилац дужности председника постао доскарашни потпредседник Срђан Илић.

Разлог промене је одлазак дугогодишњег првог човека овог синдиката Миливоја Булатовића у пензију. Илић је запала незахвална улога да преузме воћење једног од репрезентативних синдиката „Аутосаобраћаја” у тренутку док је предузеће ни на небу, ни на земљи. Чека се решење коначног статуса фирме, нездовољни радници предводијени Слободним синдикатом држе у блокади Аутобуску станицу од 16. октобра прошле године, а од тог датума аутобуси не излазе на линије јер су запослени у штрајку. Нема дољно возила, нити новца за куповину нафте јер је рачун у блокади. Очи су упрте у државу.

■ Продужен социјални програм

У свом саопштењу Самостални синдикат каже да ново руководство синдиката ценi резултат постигнуте протестом радника и напоре Владе Србије да се помогне „Аутосаобраћају”, да опстане на добробит за последних и Крагујевчана.

„Зато сматрамо да треба, и тражимо да предузмеће након реализације социјалног програма одмах крене са радом, јер само обављањем дешавности можемо поново да задобијемо поверење путника.

Позивамо Владу да као већински власник „Аутосаобраћаја” што пре оствари обећано и омогући нам да радимо и зарадимо за наше породице и предуземе. Уверени смо да даље задржавање постојећег стања, блокада и нефункционисање није на добробит предузећа”, наводи се у саопштењу Самосталног синдиката.

Иначе, изјашњавање за социјални програм и добровољни одлазак радника продужено је до 10. фебруара, а према незваничним информацијама до сада је отишло 286, а остало 160 запослених. На наменском рачуну има још око 10 милиона динара за исплату отпремнина, што омогућује да се за добровољни одлазак може изјаснити још 20 људи.

Све ово створило је додатну конфузију, јер је још увек актуелни директор „Аутосаобраћаја” Слободан Сретеновић за 5. фебруар заказао састанак на коме треба да се утврди репрезентативност синдиката. - Као то урадити када је изјашњавање за социјални програм званично продужено до 10. фебруара. Не знамо ко одлази, а ко остаје. Да ли је нормално да у предузећу у коме не знамо ко нам је у Надзорном одбору, које не ради, где радници не примају плате, а здравствене књижице нису оверене, одлазећи директор Сретеновић закажује утврђивање репрезентативности синдиката, пита Илић.

У међувремену дошло до промена у Надзорном одбору предузећа.

Председник и представници Скупштине града, укупно четворо од пет чланова, замењени су представницима које именује држава, јер је сада држава опет већински власник предузећа. О промени чланова Надзорног одбора Самостални синдикат је добио информацију из кабинета вицепремијера Александра Вучића. Обавештени су да је новим члановима Надзорног одбора потребно време како би се упознали са стањем у којем се налази „Аутосаобраћај”.

Самостални синдикат још нема информацију када ће у предузеће бити постављени нови директори, ако постоји, и да се оно

Срђан Илић: Редовни вожње нису плаћени Министарству саобраћаја, а прошле године је то коштало нешто преко милион динара, док се до краја фебруара предају захтеви за обновљавање реда вожње. У случају да се предузећу одузму линије оно више не постоји.

који треба да добију из из Београда, а требаје да стигну до Божића.

- Што се тог обећања тиче, дато је другим људима, а не нама из Самосталног синдиката. Свеједно, за мене је још увек 7. јануар све док обећање не испуни. Тренутно, ја немам никаквих званичних инфо-рмација, јер колико год да смо се трудили нисмо сазнали шта ће бити, каже Илић.

■ Дугује се 12 плата

Он подсећа да проблем заосталих зарада није решен. Два минималца од по око 40.000 динара су исплаћена почетком децембра, а на основу потписивања споразума зна се да је то позајмица која ће бити враћена у року од шест месеци по камати од један одсто. Зосталих плата је овог тренутка 12, нису уплаћени до-

приноси, здравствене књижице су неоверене. У ствари, успевају да их овере „на мишиће”, само за људе којима је неопходно лечење.

Колико је обавештен Самостални синдикат, крајем ове седмице или почетком следеће требalo би опет да се радницима уплати једна или две месечне надокнаде.

У преговорима са Вучићем помињан је 15. фебруар као рок за решавање коначног статуса фирме, пријачало се о извесном стратешком партнери који можда преузима „Аутосаобраћај”.

Срђан Илић каже да има незваничне информације да постоје заинтересовани партнери, али за преузимање линија фирмe. Он наводи да редовни вожње нису плаћени Министарству саобраћаја, а да је прошле године то коштало нешто преко милион динара, док се до краја фебруара предају захтеви за обновљавање реда вожње.

У случају да се предузећу одузму линије оно више не постоји, па мора да се реагује што пре.

- Ко ће сносити одговорност? Ми смо се у саопштењу захвалили Влади Србије за све напоре, али јасно кажемо да тренутно стање није на добробит предузећа и под хитно се мора променити, залаже се Илић.

Штрајк је почeo 16. октобра блокадом Аутобуске станице, која још увек траје. Преко 40 дана је трајала блокада магистралног пута и пруге Крагујевац – Краљево. Самостални синдикат није био за такве потезе, а ни преостала два синиката „Независност“ и СИЗАС.

- Наши чланови су учествовали у штрајку. Не желим то да коментаришем, осим што могу рећи да испада да су се одговорни за настала ситуацију крили иза, како се то каже, групе радника. Да се не враћамо на старо, нама је циљ да предузеће почне са радом, каже Илић.

Предузећу је потребан нови возни парк, јер се прича да има свега осам исправних возила. Шта планира Самостални синдикат уколико ускоро не буде помака у решавању статуса фирмe?

Председник Самосталног синдиката каже да се чека реализација социјалног програма и потези новог Надзорног одбора. Овај синдикат се захваљује Влади на учињеном у овом предузећу, али тражи и да се обећања остваре.

А. ЈОКИЋЕВИЋ

КАДРОВСКЕ ПРОМЕНЕ

Осморо функција

Пише Елизабета Јовановић

Коштало је су нове кадровске претумбације. Крајем јануара постављено је осам нових руководилаца. Њих је нови начелник предложио, а ступили су на дужности уз благослов министра Ивице Дачића и директора Полиције Милорада Вељовића. Само се још један предлог „крчка“ у престоници.

За првог заменика Живковић је изабрао Миодрага Павловића, досадашњег начелника Одељења за илегалне миграције и трговину људима. У помоћнике начелника унапређени су Александар Тодоровић, досадашњи начелник Одељења полиције и Мирјана Станковић, досадашњи шеф Одсека у Одељењу за аналитику и евиденције. Зоран Станишић, доскорашњи заменик начелника Одељења криминалистичке полиције, постављен је за начелника истог Одељења, а Негослав Буровић, доскорашњи заменик начелника Одељења Полиције, сада је начелник истог Одељења. Највећи помак направио је Славиша Радовановић, досадашњи инспектор у Одељењу за илегалне миграције и трговину људима, који је постављен за начелника Одељења за илегалне миграције и трговину људима, уместо Павловића. Саша Новаковић, досадашњи шеф Одсека за путне исправе у Одељењу за Управне послове, унапређен је у начелника Одељења управних послова. На крају, Горан Јанић, досадашњи начелник Одељења криминалистичке полиције, постављен је за начелника Одељења аналитике и евиденције, уместо Станковића.

На досадашњим позицијама остали су Дејан Михајловић из Одељења за сузбијање привредног криминала, Слободан Ђорић, начелник Одељења саобраћајне полиције, Миленко Матовић, начелник Одељења за логистику, Оливер Мојсић, начелник Одељења за везу и крипто заштиту и Слађана Јовановић, начелница Одељења за информационе технологије.

■ Шта их је препоручило

Начелник Горан Живковић прихватио је да за „Крагујевачке“ укратко образложи чиме се руководио у предлагању људи за важне функције у Полицијској управи. Како да је његов садашњи заменик Миодраг Павловић један од најискуснијих полицајаца у крагујевачкој Полицијској управи, који је увек био на високим руководећим местима.

- Многи, међу којима сам и ја, од њега смо имали прилику да учимо полицијски занат. Прошао је готово све линије рада у Одсеку за сузбијање општег криминалитета. Преко места шефа Одсека стигао је до помоћника начелника за послове криминалистичке полиције. Био је и припадник жандармерије у једном краћем периоду, да би са места начелника Одељења за илегалне миграције постао заменик начелника Полицијске управе у Крагујевцу, објашњава Живковић, додајући да је Павловић признат и цењен, како у граду, тако и у политичким круговима.

Речи хвале начелник има и за А-

У ВРХУ КРАГУЈЕВАЧКЕ ПОЛИЦИЈСКЕ УПРАВЕ

унапређених, петоро на старим јама

Нови начелник Горан Живковић оформио је и нови руводећи тим, а за свог заменика поставио Миодрага Павловића, досадашњег начелника Одељења за илегалне миграције и трговину људима. Поред њега унапређено још седам руводилаца, док су досадашње позиције задржали Дејан Михајловић, из Одељења за сузбијање привредног криминала, Слободан Ђорић, начелник Одељења саобраћајне полиције, Миленко Матовић, начелник Одељења за логистику, Оливер Мојсић, начелник Одељења за везу и крипто заштиту и Слађана Јовановић, начелница одељења за информационе технологије

лександра Тодоровића. За њега каже да је дугогодишњи начелник Одељења полиције који је много тога прошао, а ово је само нормалан след ствари у каријери једног полицајца. Неподељено је мишљење у Управи полиције МУП-а Србије да је досадашњим радом на месту начелника Одељења полиције дао свој пун допринос у раду овдашње Полицијске управе.

- Његов задатак сада ће бити и да функционално „увеже“ рад полиције и саобраћајне полиције, као и да координира радом полицијских станица у Полицијској управи у Крагујевцу, односно седишту и рејону, каже Горан Живковић.

Јавности је свакако мање познато име Мирјане Станковић, с обзиром на њен канцеларијски посао. Она је дипломирани економиста са великим искуством у служби некадашњег Одељења за једничке послове, сада је то Одељење логистике.

У њеној радној биографији стоји да је била шеф Одсека за материјално-финансијско пословање, почетком 2000. године, а од 2004., је била начелник Одељења за једничке послове. Са места шефа одсека за аналитику и евиденције, где је вршила и функцију начелника Одељења, Живковић ју је предложио за помоћника начелника, са задатком да функционално „увеже“ рад Одељења цивилних служби, осим Одељења криминалистичке полиције, с обзиром да те послове није радила.

- Цењена је и поштована од стране колега, а ја сам сигуран да је избор био прави, наглашава Живковић.

Друга је прича када је упитању Зоран Станишић, који је слови за изврсног оперативца и који се и радије често појављивао у медијима.

- Он је криминалистички полицајац, признат у служби, са огром-

ним искуством, човек који је последњих година све носио на својим леђима. Некако су моја и његова каријера у криминалистичној полицији биле повезане, тако што смо заједно напредовали, радећи врло тешке послове са групом искусних оперативаца, од којих су неки пензионисани, а неки су прешли у друге организационе јединице МУП-а. На руводећа места поставио нас је тадашњи помоћник, а сада заменик начелника Полицијске управе Миодраг Павловић, мене за шефа Одсека за сузбијање општег криминалитета, а Зорана Станишића на место руводиоца Групе за сузбијање имовинских деликатса. Ето, путеви су нам се поново укрстили, каже Горан Живковић.

По његовој оцени, и Негослав Ђуровић је искусан полицајац који је прошао сва искушења која је служба пред њега поставила, познат је и поштован од старане полицајаца. Један од оних који имају шта да пренесу на млађе колеге.

- Полицајац старог кова. Поред редовних послова, председник је и комисије за решавање притужби грађана, што по Закону о полицији представља озбиљну обавезу. Дуги низ година радио је са садашњим помоћником начелника Александром Тодоровићем, а ја очекујем да ће се успешна сарадња наставити и у наредном периоду, каже Живковић.

УНАПРЕЂЕЊА И НОВА РУКОВОДЕЋА МЕСТА ДОБИЛИ СУ МИОДРАГ ПАВЛОВИЋ, АЛЕКСАНДАР ТОДОРОВИЋ, МИРЈАНА СТАНКОВИЋ, ЗОРАН СТАНИШИЋ, НЕГОСЛАВ ЂУРОВИЋ, СЛАВИША РАДОВАНОВИЋ, ГОРАН ЈАЊИЋ И САША НОВАКОВИЋ

ТВРДИ ДА ЈЕ ИЗАВРАО НАЈБОЉЕ И НАЈСПОСОБНИЈЕ НАЧЕЛНИК ГОРАН ЖИВКОВИЋ

Са ништа мање хвале говори и о Славиши Радовановићу, млађем колеги. Радио је као полицијски службеник и инспектор у Одељењу за илегалне миграције и трговину људима са Миодрагом Павловићем, који му је био начелник. Са тог места постављен је за начелника одељења, али је претходних година радио као шеф одсека у Одељењу за илегалне миграције и трговину људима, с обзиром да је то место било непопуњено. На тај начин и он је стекао руводеће радно искуство.

- Изузетно је елоквентан човек, врло ценењен у МУП-у. Један је од коаутора полицијских приручника који се примењују на нивоу МУП-а, имајући у виду да је некада у пословима трговине људима врло флуидна граница између прекршаја и кривичног дела, а проблематика азиланата и трговца „белим робљем“ је све израженија, каже Живковић, узгред напомињући да

се од Радовановића тек очекује да у потпуности своје потенцијале стави у функцију службе.

Најмање речит начелник је био када је упитању Горан Јанић, што је и разумљиво, ако се зна да је он био врло важна фигура у Ђоровићевом апарату функционисања ПУ, нарочито у првим годинама, док су се још увек чврсто држали један другог. Каје да у последњем временском периоду није обављао послове начелника Одељења криминалистичке полиције и да се удаљио од посла, али мисли да ће на овом месту дати пун учинак, јер је дипломирани правник са добрым искуством.

Први човек крагујевачке полиције мисли да Слободан Ђорић, Миленко Матовић, Оливер Мојсић и Слађана Јовановић, који су били на руводећим местима у својим Одељењима у време Ђоровићевог мандата, не треба да се померају, јер заслужују да наставе са обављањем својих послова.

- Тренутно се у Полицијској управи врши анализа како употребити упражњена руводећа радна места готово у свим Одељењима да би могла нормално да функционишу, а потом ће се посветити пажња полицијским станицама у Аранђеловцу, Тополи, Баточини, Книћу, Рачи и Лапову, каже Живковић. По његовим речима, начелници одељења и полицијских станица добиће прилику да на обrazložen предлог одаберу своје сараднике.

■ Нужне рокаде

Кадровска померања, иначе, нису ништа ново, чак су врло логична у институцијама овог, затвореног типа, где је више него важно поверење првих непосредних сарадника. И не само поверење, него и процена могућности да ти људи могу да изнесу план и програм новопостављеног начелника. А начелник Живковић тврди да је приликом кандидовања нових руводилаца и упућивања предлога директору полиције обавио разговор са сваким и питао да ли се слажу са принципима и плановима који су у потпуности у складу са основним циљевима МУП-а, као и начином на који планира да води Полицијску управу. Сви су се с тим сагласили.

- Испред себе сам имао само један циљ, да поставим искусне и поштене полицијске службенике, који у њима срединама нису анонимни, напротив, врло цењени и поштовани, каже Живковић.

Он изражава и велико задовољство због потпуне аутономије у одлуčивању приликом одабира руводећег састава.

- Кадровска померања су неопходна за даљи рад. Поставио сам своје најближе сараднике који су, по мом дубоком мишљењу, спремни да одговоре захтевима и програмским циљевима Министарства унутрашњих послова и ове Полицијске управе, каже Горан Живковић.

А да ли је ту крај кадровским размештајима?

- Биће још неких промена, сигурно. Тренутно обављам консултације са начелницима Одељења у седишту Полицијске управе и са начелницима Полицијских станица. У току су и завршни годишњи састанци где се анализирају резултати рада у претходној години и уочавају се све негативности. Уколико их је било, врши се анализа резултата рада, па ће се на основу тога донети одговарајућа одлука да ли треба извршити још неке кадровске промене на нивоима начелника полицијских станица, командира полицијских испостава и тако даље, каже на крају начелник Живковић.

НОВЕ ЦЕНЕ КОМУНАЛИЈА

Све поскупело 5,5 посто

Вода је у јануару поскупела 5,5 одсто, а за исто толико процената је од 1. фебруара, иако су захтеви били далеко већи, одобрено поскупљење и „Градским гробљима“ и „Чистоћи“. На то треба додати повећање ПДВ-а са осам на 10 одсто, а 1. марта нас очекује корекција ценовника градског и приградског превоза у распону од осам до 12 процената

ИЗНОШЕЊЕ СМЕЋА И ГРОБЉАНСКЕ УСЛУГЕ ПОСКУПЕЛЕ ЗА 7,5 ПОСТО

ОД ПРВОГ МАРТА ПОСКУПЕЊЕ И ПРЕВОЗ: ЗОРАН ЈОВАНОВИЋ

Градско веће дало је сагласност на повећање цена услуга ЈКП „Градска гробља“ и ЈКП „Чистоћа“ од 1. фебруара, али у прилично мањем проценту од захтева која су ова два предузећа упутила. Члан Градског већа за комуналну привреду Зоран Јовановић подсетио је да су „Градска гробља“ тражила повећање цене од 25 одсто, а „Чистоћа“ за 20 процената.

Међутим, за оба предузећа одобрено је повећање по 5,5 одсто, у складу са пројектованом инфлацијом и растом цена на мало по препоруци Владе Србије, а на то треба додати и два одсто на осно-

ву повећања стопе ПДВ-а коју је прописала држава.

Иако се на први поглед долази до поскупљења од 7,5 процената, заправо је нешто преко осам одсто, јер се на увећани износ цене зарачунава још два процента пореза. Вода је, такође, поскупела за 5,5 одсто, грејање је од ове сезоне скупље за 14 процената, а Јовановић најављује да ће 1. марта уследити и повећање цене градског и приградског превоза. Износ још увек није одређен, али кретаће се у распону од осам до 12 одсто.

- Држава је наметнула повећање стопе ПДВ-а на комуналне услуге, а корекција цене је одлука локалне самоуправе, али опет у складу

са препоруком Владе. „Бомбардовали“ су нас са већим захтевима и не могу рећи да нису били реални, пошто су цене комуналних услуга прилично деплациране и готово су социјална категорија. Међутим, град је учинио све да смањи удар на потрошаче. „Чистоћа“ је у складу са програмом пословања за 2014. годину већ урачунала 20 одсто веће цене. Иако сами рачуни за одвоз смештаја нису велики, свеједно да ли је то, на пример, 250 или 300 динара месечно, с обзиром да на Бироу за запошљавање имамо преко 20.000 незапослених, да су поскупеле и друге комуналне услуге, питање је имају ли грађани и толико новца. Из тог разлога смо се и о-

пределили за 5,5 процената поскупљења у складу са пројектованом инфлацијом. Дугорочно гледано то се лоше одражава на пословање предузећа, јер неће бити нових контејнера и камиона, наводи Јовановић.

Корекцију ценовника јавног превоза путника у распону од осам до 12 одсто Јовановић објашњава time што би се са 5,5 одсто повећања цена карте у градском превозу увећала на око 58 динара, што може створити проблеме кондукторима. Осим тога, опет, неопходно је урачунати још два процента због повећања стопе ПДВ-а.

- Реална цена превоза је 130 динара. Градски превоз никде у свету

ЦЕНТАР „КНЕГИЊА ЉУБИЦА“

Доведена у питање одрживост услуга

Због нових прописа о ограничавању броја запослених, неке услуге социјалне заштите, које су већ развијене, могле би да буду и редуковане

Ограничавање броја људи ангажованих на одређено време на највише десет посто од укупног броја запослених, доводи у питање одрживост услуга социјалне заштите у локалној заједници. Тим поводом, Центар за социјални рад „Солидарност“ иницирао је састанак са Божидаром Дакићем, директором Републичког завода социјалну заштиту, коме су присуствовали и представници других градских институција социјалне заштите.

У највећем проблему налази се Центар за развој услуга социјалне заштите „Кнегиња Љубица“, који броји 60 запослених, од којих су само 24 у сталном радном односу. Зато је од Министарства финансија затражена сагласност да запослени на одређе-

но време наставе да раде, а уколико се, у најгорем случају, добије негативно мишљење, „Кнегиња Љубица“ мораће да редукује своје услуге. Буџетом града Крагујевца су на другим позицијама, на услугама по уговору, предвиђена одређена средстава као нека резерва за случај да се мора ићи у јавне набавке.

- Постоји могућност да се обим послова „Кнегиње Љубице“ смањи, да се услуге које се могу издвојити из овог Центра издвоје, али средства која су планирана нису довољна за овај квалитет и обим услуга који је до сада био - објашњава Ивана Тодоровић, секретар Секретаријата за здравство, социјалну политику и друштвену бригу о деци.

У случају да се иде у процедуру јавних набаваке, ићи ће се само на оне најнеопходније. Проблем предста-

вља и то што лиценцираних пружаоца услуга на локалном нивоу нема, а закон то прописује.

Јасмин Недовић, члан Градског већа за социјалну политику, каже да је Крагујевац препознатљив по

ОД 60 ЗАПОСЛЕНИХ, 36 ЈЕ НА ОДРЕЂЕНО ВРЕМЕ: ЦЕНТАР „КНЕГИЊА ЉУБИЦА“

многим услугама које нису виђене у неким другим локалним самоуправама, као што је, рецимо, помоћ у кући, а баш ту има доста људи ангажованих на одређено време. Она је изразила бојазану како ће, у новонасталим околностима, да се и даље реализацију услуге које су већ развијене, које прате потребе осетљивих категорија у друштву, а у практици су се показале јако добро, ако их ограничавају законске одредбе.

Она је нагласила да су оба прихватилишта (за децу и младе и за жење жртве насиља) која постоје у оквиру „Кнегиње Љубице“ регионалног карактера.

- Ми и заговарамо концепт јавно-приватног партнерства, он је у постојећим околностима, имајући у виду све прописе који постоје и могућности које су на располагању, и најцелисходнији. Мења у многоме нешто што је рађено раније, не постоји тако чврст институционални оквир, али отвара друге бројне могућности које могу ићи у смеру бољег развоја локалних услуга социјалне заштите - рекао је Божидар Дакић, директор Републичког завода за социјалну заштиту.

ЛЕГАЛИЗАЦИЈА БЕСПРАВНО ПОДИГНУТИХ ОБЈЕКАТА

Поднето око 2.500 захтева

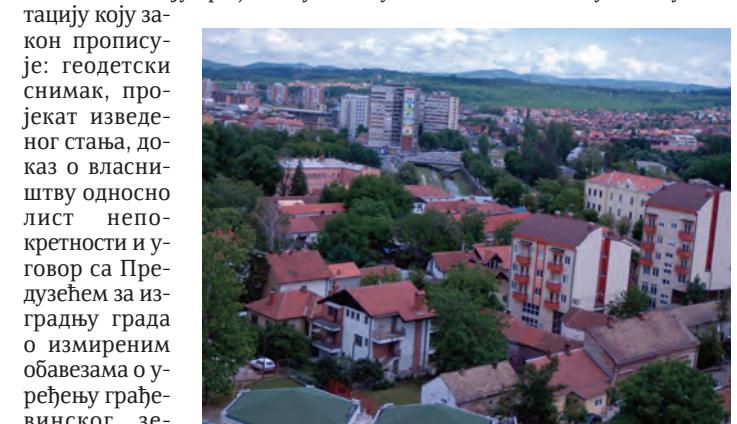
Одзив недовољан, а највећи број пријава без комплетне документације

Рок за подношење захтева за легализацију бесправно саграђених објеката у Србији истекао је 29. јануара, у поново. До тог рока у Крагујевцу је стигло око 2.500 захтева за легализацију, али се ових дана очекује и да један број захтева који су послити у року стигне путем поште.

У Секретаријату за грађевинарство, урбанизам и заштиту животне средине оцењују да је одзив био недовољан, а великије је проблем што су уз захтеве није достављена комплетна документација. Пре ма речима Бојана Дивац, секретара овог Секретаријата, уз пријаву за легализацију грађани су били у обавези да поднесу и документацију коју закон прописује: геодетски снимак, пројекат изведеног стања, доказ о власништву односно лист непокретности и уговор са Предузећем за изградњу града о измиреним обавезама о уређењу грађевинског земљишта.

Секретаријат је у обавези да у року од годину дана прегледа пристиглу документацију и распише допуну. Све што грађани нису поднели у старту треба да доставе до 1. новембра 2014. године, тако да ће сви добити допуну на кућне адресе у којој ће писати шта им је неопходно од документације да доставе да би могли да наставе поступак легализације.

- Грађани доста добијају легализацијом. Подношењем захтева за легализацију остварују право да се могу привремено приклучити на гас, струју, воду, грејање, до окончане поступка легализације. Када добију од нас решење да објекат има грађевинску и употребну дозволу, могу да га спроведу у катастру, а тај објекат после могу да отуђе, односно да продају, да ставе хипотеку, подигну кредит, да га дограде, надграде, санирају, адаптирају - каже Бојана Дивац.

РАЗГОВОР СА ДИРЕКТОРОМ РЕПУБЛИЧКОГ ЗАВОДА ЗА СОЦИЈАЛНУ ЗАШТИТУ БОЖИДАРОМ ДАКИЋЕМ

није рентабилан, а субвенције из градског буџета се крећу до 30 до 80 одсто. Дакле, није тешко израчунати ни на примеру Крагујевца, где грађани данас карту плаћају 55 динара, разлику до 130 динара даје град. За ову годину планирано је 278 милиона динара, али ни то неће бити доволјно и мораћемо ребалансом буџета да предвидимо још средстава. Ако кажемо да асфалтирање једне улице у просеку кошта око 10 милиона динара свима је јасно да због добrog функционисања градског и приградског превоза годишње „пожедемо“ више од 20 улица. Није реч о правдаљу по скупљењу, већ о реалном обrazloženju, наглашава Јовановић.

Према његовим речима, држава је прописала да локалне самоуправе имају обавезу да на својој територији организују градски и приградски превоз путника, да грађани морају стићи до посла, школе, како би се лечили, и Крагујевац од тога не одступа. Зараđ конфора грађана градске линије се протежу до Драче, Шљивовца, Цветојевца, Новог Милановца, што, мора се признати, нису градска насеља, већ сеоско подручје.

- Држава је наметнула повећање ПДВ-а, а и струја и гас који су у надлежности државе поскупљују, па тиме и остale услуге. Ово је очигледно на примеру грејања, које је директно условљено ценом енергетичког, струје и гаса. Када стигне захтев за поскупљење Градско веће не може рећи овим предузетима да нису у праву, али опет, трудимо се да одобрени проценат не буде велики удар за грађане. Наше прво питање које упутимо сваком комуналном предузећу гласи - да ли ваши трошкови пословања могу бити нижи, тврди Јовановић.

Александар ЈОКИЋЕВИЋ

НОВА САРАДЊА КРАГУЈЕВЦА И СИРЕНА

Подршка развоју органске пољопривреде

Француски стручњаци за органску пољопривреду одржаће семинар и посетити производијаче здраве хране

У сарадњи са побратимским градом Сиреном из Француске, Крагујевац спроводи пројекат подршке развоју органске пољопривреде, а обухвата организацију тродневне студијске посете и семинар који ће се реализовати уз подршку француских експерата из Пољопривредне коморе Француске.

Проф.др Добрица Миловановић, члан Градског већа за међународну сарадњу, каже да Сирен, са којим Крагујевац има побратимске везе више од 45 година, има добру вољу да промовише и помогне сваки облик

ШАНСА КОЈУ НЕ ТРЕБА ПРОПУСТИТИ: ДОБРИЦА МИЛОВАНОВИЋ И СНЕЖАНА ЖИВАНОВИЋ КАТИЋ

свакако допринети да се у делу органске пољопривреде промене у-

француски експерти први пут посетили Крагујевац на једном од сајмова пољопривреде и упознали се са нашим потенцијалима у тој области. Садашњи долазак искористиће да посете пољопривредне производијаче, прерађиваче и дистрибуторе ангажоване на пољу органске пољопривреде, што ће омогућити идентификацију постојећих техничких и људских ресурса, као и предуслове и потенцијала за развој ове гране аграрног.

- Резултати анализа стања на терену представиће се 6. фебруара у бизнис иновационом центру, на семинару где ће се учесници упознати са кључним изазовима везаним за тржиште органске пољопривреде, европском регулативом и ЕУ фондовима, са мерама подршке за развој органске пољопривреде које постоје у Француској, као и са примери-

ма добре практике за валоризацију органских и типичних локалних производа, каже помоћница градоначелника.

Резултати овог пројекта омогућиће јасно дефинисање потреба и могућности за развој органске пољопривреде на локалу, као и које су мере подршке потребне.

Иначе, на подручју Крагујевца, за сада, не постоји ниједан производ који задовољава критеријуме органске хране - пре свега јер су сертификати који су неопходни да би производ то постао скупи, а потребна су и дугогодишња улагања.

Пројекат је финансијски подржан од стране Министарства спољних послова Француске, града Сирена и департмана Ле-О-де Сен и реализован је уз техничку подршку Француске амбасаде у Београду.

сарадње, па отуда и ова посета и могућности које она отвара.

- Пројекти из органске и уопште пољопривреде биће веома важни у поступку приступања Србије ЕУ и у процесу обављања преговора, јер је из ове области много прописа и регулатива које морамо усвојити. Они ће се спроводити и на локалном нивоу и зато имамо обавезу да подигнемо наше капацитете, а семинар ће

слови у односу на пређашњи период, каже Миловановић.

Снежана Катић Живановић, помоћница градоначелника за пољопривреду, подсећа да су

DELTA GENERALI ОСИГУРАЊЕ – НАЈБОЉА ОСИГУРАВАЈУЋА КОМПАНИЈА У СРБИЈИ

Престижни економски магазин World Finance, са седиштем у Лондону, прогласио је Delta Generali Осигурање за најбоље осигуравајуће друштво у Србији у 2013. години.

Стручни жири доделио је ову значајну награду Delta Generali Осигурању за послове и у области животног и неживотног осигурања. Високи професионални стандарди, чврсти етички принципи, иновативност, посвећеност потребама клијената, брзина у исплати штета, понуда различитих производа, задовољство клијената, развијена продајна мрежа, остварени резултати и друштвено одговорно пословање, само су неки од параметара који, по оцени жирија, чине Delta Generali Осигурање препознатљивим и јединственим на тржишту у Србији.

А. Симончели, М. Остојић, Д. Филијовић и Л. Кирић

ПОЛИЦИЈА

ПОЖАР У КОРМАНУ

Изгорео у својој кући

Прошлог петка, у вечерњим сатима, избио је пожар на старој трошној кући педесетдеветогодишњег Александра Тодоровића у селу Корман, Комшије су гасиле пламен, не слутећи да је ватра већ усмртила Александра. Присећно и брзо су одреаговали, кофама убацивали воду кроз прозор, јер се у кући није могло ући, али ипак нису успели да комшију отрпну од смрти. Није помогло ни то што су спасиоци брзо стigli и за пет минута угасили пожар. Верује се да се несрећни човек утешио од густог дима који је куљао на све страже. Шта је узрок пожару још увек се не зна поуздано.

Александар Тодоровић живео је сам. Родитељи су му се развели док је био сасвим мали дечак и обоје је помрло. Остao је сасвим сам, јер се никада није женио. Комшије кажу да је био особењак, да су хигијенски услови у трошној кућици од тридесетак квадрата без струје и воде били очајни. Некада је радио у „Застави“, али је посао напустио, па се издржавао од социјалне помоћи. Волео је да попије, причају да се удружио са „браћом по чашци“ и сву заоставштину својих предака потрошио на алкохол, који је, по свему судећ, и доста доприноeo да овако сконча живот.

Са бензинских пумпи износили касе

Претпоследњег јануарског дана приведене су четири особе из Краљева, које су на бензинским станицама у Равном Гају код Кнића и у Крагујевцу починиле разбојништво.

Сумња се да је троје малолетника, међу којима је и једна девојка, узраста од 17 година, са таксистом М. Ј. (31), његовим такси возилом „дачија логан“ кренуло из Краљева према Крагујевцу, са намером да се опробају у разбојништвима. Са собом су понели пластични пиштол и сатару. Изјутра око четири сата, на бензинској станици „Лукойл“ у Равном Гају, док су таксиста и девојка чекали у возилу, двојица малолетника су, уз упутење претње, од радника успели да се докопају касе и упутили се према Крагујевцу.

У насељу Станово, на готово идентичан начин, присвојили су касу са новцем и мању количину цигарета од запослених на бензинској станици „НИС Југопетрола“. Полиција их је затекла иза Тржног центра „Плаза“, у тренутку док су покушавају да отворе касу.

Против М. Ј. и троје малолетника из Краљева, крагујевачка криминалистичка полиција је, Вишем јавном тужилаштву у Краљеву, поднела кривичне пријаве, због постојања ослободиоца који, по сумње да су починили поменута разбојништва.

Верује се да је ова група малолетника обијала и спортске кладионице по Краљеву, чи-нећи тако тешке крађе.

МЕДИНИЦСКИ АДРЕСАР

www.parodont.rsСТОМАТОЛОШКА ОРДИНАЦИЈА
PARODONTPrim. Msi. scd.
SIMIĆ Dr. MOMČILO
specijalista za bolesti usta i zubaPopravka zuba
Ultrazvučno uklanjanje
naslaga sa zubaBeljenje zuba po
Beyond sistemu

Vadenje zuba

Ordinacija: Miloja Pavlovića 10/I-3
Tel: 034/333-506, 034/388-700; Fax: 034/36-04-36
Mobilni: 063/631-486; e-mail: parodont@eunet.rswww.beo-lab.rs**beo-lab** laboratorijskeSVE LABORATORIJSKE
ANALIZE
NA JEDNOM MESTUJuja Pastera 24, 34000 Kragujevac
Tel: 034 205 901
e-mail: lab.kragujevac@beolab.rswww.fizioandric.com**Andrić**
AMBULANTNA
FIZIOTERAPIJA* Trauma * Manuelna terapija
* Reuma * Celulit
* Neurologik * VakusakTC Šumadija, Miloja Pavlovića 9
Telefoni: 361-203, 063 605-447
E-mail: andrickg@gmail.comwww.ambulantajokovic.rsINTERNISTIČKA AMBULANTA
©JOKOVIĆULTRAZVUČNA DIJAGNOSTIKA
ENDOSKOPSKA DIJAGNOSTIKA
HOLTER EKG-a I PRITISKA
ERGOMETRIJA
PREGLEDI SPECIJALISTAUlica Glavna 132, Tel: 331 691
E-mail: vesnay@eunet.rs**AUDIOLAB**
Za vaš bolji sluh.

SLUŠNI APARATI
034 562 120
Karadjordjeva 47, 34000 Kragujevac
www.audiolab.co.rsSPECIJALISTIČKA - ONKOLOŠKA
ORDINACIJA**JOVANOVIĆ**BOLESTI DOJKE
ONKOLOGIJA
TIROIDNA ŽLEZDA
ULTRAZVUK
KOLOR DOPPLER34000 Kragujevac, Ul. Glavna 124
034/338-461, 063/434-14-93WWW.GINEKOLOGIJAPAVICEVIC.CO.RS**DR PAVIČEVIĆ**

GINEKOLOŠKO - AKUŠERSKA ОRDINACIJA

Milovana Glišića 15
Tel/fax:
034/461 339
034/463 333
Mob: 063 / 619 436

ШАЛТЕРА ЗА НАПЛАТУ КОМУНАЛИЈА СВЕ МАЊЕ

Плаћајте рачуне,
али где

Наплатно место у Станову затворено је због одлуке „ЕПС Снабдевања“ да укине плаћање струје на шалтерима Стамбеног предузећа, а истовремено је „Чистоћа“ остала без локала у Кађорђеву због враћања одузете имовине

Iва различита повода затворила су у кратком року два наплатна места где су грађани могли плаћати услуге преко Система обједињење наплате (СОН) Стамбеног предузећа. Ова фирма је одлучила да, због лошег промета у наплати комуналних услуга,

од 1. фебруара укине наплатно место у Месној заједници Станово-

ва не буде забуне, иако је беспариза у народу очигледна, нису баш Крагујевчани дигли руке од плаћања рачуна, већ, како је објашњено у званичном саопштењу предузећа, ово је последица одлуке „ЕПС Снабдевања“ да укине наплату електричне енергије на наплатним местима Стамбеног.

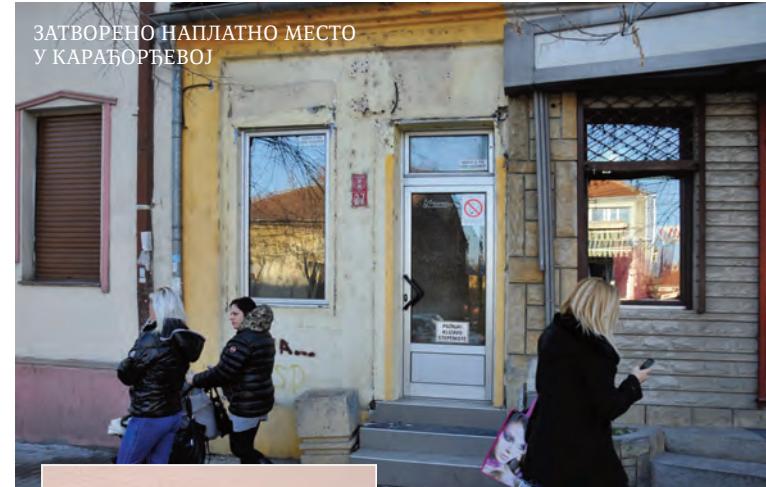
Није згорег подсетити да је некадашњи уговор „Електрошумадије“ са Стамбеним предузећем о пословно - техничкој сарадњи, пре оснивања „ЕПС Снабдевања“, прописа провизију од 0,6 посто, те је за наплату око 40 милиона динара месечно за утрошену струју дистрибуција свом пословном партнерију исплаћивала око 250.000 динара провизије. „Снабдевање“ не жели да плати толико и штеди на провизији.

Са друге стране, због враћања локала који је одузет приликом национализације имовине после Другог светског рата, наследници су на основу судске пресуде ушли у свој простор у Кађорђевој улици, а „Чистоћа“, тиме и СОН, остали без дугогодишњег наплатног места у ширем центру града.

■ Не може без струје

Директор „Чистоће“ Дејан Раонић појашњава да је наплатно место у Кађорђевој улици затворено пре отприлике месец дана у ишчекивању пресуде о денационализацији. Он очекује да, уколико градска управа има на располагању пословни простор у центру, на седници Скупштине града буде донета одлука како би неки нови локал (дат предузећу на коришћење) преузео улогу наплатног места.

- Ми самостално наплаћујемо услуге једино правним лицима. Ме-

НАДАМ СЕ ДА ЋЕМО ДОБИТИ НОВИ ПРОСТОР: ИВАН РИСТИЋ

ћутим, како је „Чистоћа“ у Систему обједињење наплате, чињеница је да је ово наплатно место погодовало и грађанима. Надам се да ћемо добити неки нови пословни простор, јер несспорно је да се момамо приближити корисницима услуга и омогућити им да рачуне плате, каже Раонић.

Првог дана фебруара Стамбено предузеће је ставило кључ у браву наплатног места у Станову. Директор Иван Ристић тврди да није било другог решења, па чак ни то што нису плаћали закуп није помогло.

- То наплатно место је годинама служило као помоћ суграђанима за уплатнице „Електрошумадије“ и могли су да плаћају струју без провизије. Ми смо, заправо, били сервис „Електропривреде Србије“, а не СОН-а. Надокнада за нашу услугу била је решена уговором о пословно-техничкој сарадњи два предузећа. Одлука о затварању није донета на пречак. Наплатно место у Станову је потпуно нерентабилно за Стамбено предузеће, износи на рачунима нису велики јер у том делу града нема градског грејања, а вода се не плаћа преко СОН-а. Како је прекинуто и плаћање струје на овом месту нисмо могли дозволити да сваког месеца правимо велике губитке. Нисмо плаћали закуп простора, али има-

ју пословни простори у центру града, па смо отуда и понудили да три месеца радимо без провизије, а потом да постигнемо договор за 2014. годину. Прихватили су у први мањ, чак смо и потписали уговор са „ЕПС Снабдевањем“ и требало је да уследи потписивање споразума са „Електрошумадијом“. На жалост, на заједничком састанку који је убрзо одржан добили смо усмени одговор да „ЕПС Снабдевање“ одустаје од уговора. Ми смо имали добру вољу, али, ето, све је остало само мртво слово на папиру, каже Ристић.

Стамбено предузеће, које услужно наплаћује рачуне у име града и за друге комуналне куће, мора пронаћи по грађане повољно решење. Услуге СОН-а се могу плаћати у центру града, у самој згради Стамбеног, на њиховим шалтерима на Аеродрому, на наплатном месту „Енергетике“ у Ердоглији, на шалтерима „Водовода“, захваљујући уговорима између ових градских предузећа.

- Ни грађанима ни комуналним предузећима није интерес да иду тужбе, па ћемо покушаћемо боље да покријемо град како бисмо повећали и проценит наплате. Желимо да олакшамо грађанима. Вага се о исплативости отварања нових наплатних места, размишља се о инкасантској служби, која може ускоро заживети. Наравно, без новог запошљавања, упозорава директор Ристић.

Дакле, ако не може другачије, како Крагујевчани из рубних делова града не би морали да долазе до преосталих наплатних места у центру, Ердоглији или на Аеродрому, инкасанти ће корисницима услуга, што се каже, долазити „на ноге“.

Александар ЈОКИЋЕВИЋ

НАСТАВА ЕНГЛЕСКОГ У

Науче г

ДЕЦА ВОЛЕ ЕНГЛЕСКИ, АЛИ ТРЕБА ГА УЧИТИ НА ДРУГАЧИЈИ НАЧИН

Пише Марија Обреновић

та кажу клинци - зашто је потребно знати стране језике?

„Ако радимо у фирмама за аутомобиле и дође неки

Италијанац, треба са њим да причаш енглески“, каже деветогодишњак.

„У свим земљама се говори енглески, закључује његов другар.“

„Ако се оженимо или удамо у страној земљи и неко нас оговара на енглеском, не ваља ако ми то не знајмо. Зато нам треба енглески, да знамо шта нам неки мисле“, коментарише девојчица од десет година.

„Људи жеље да науче енглески језик јер не могу другачије да се споразумеју. Желе да имају више пријатеља у земљи где су сви страници“, додаје њена другарица.

Баци трећег и четвртог разреда кажу да им у будућности добро може послужити знање енглеског језика. Мисле да је леп, забаван и лак, зато више од половине млађих основаца воли да га учи, а чак 28 одсто наводи да им је то омиљени предмет у школи.

Њихов љубав и радозналост, међутим, наставници најчешће не користе на адекватан начин па после година проведених учењу ефекат буде прилично мршав. Наиме, док граматику знају одлично, српски ћаџи тешко се снападају када треба да „проговоре“, чак и у најједnostavnijim situacijama. Ову стару болжу српског школства није успела да промени ни чињеница да се енглески језик више од деценије изучава већ од првог разреда основне школе.

■ Мало приче, много граматике

Одговор на питање у чему је проблем може се наћи у истраживању Маријане Матић, однедавно докторке филолошких наука. Крагујевчанка која већ 17 година предаје методику наставе на овдашњем Филолошкој уметничкој факултету анкетирала је 1.316 ученика трећег и четвртог разреда основне школе и 71 наставника. Да би зашла у суштину проблема, закључује базирана само на анкетирању, већ је присуствовала и часовима широм Србије, интервјујасала ћаџе и наставнике. Тако је настала обимна студија под називом „Приступи, методе и технике у настави енглеског језика у најчешћим разредима основне школе у Србији“.

Њено истраживање је, пре свега, показало је да деца воле енглески и

УСЛУГЕ СТАМБЕНОГ СКУПЉЕ 5,5 ОДСТО

Коверај 50 динара

И цене услуге Стамбеног предузећа, као и „Водовода“, „Чистоће“, „Градских гробаља“, уз сагласност Градског већа, повећане су за 5,5 одсто. Али, како је реч о тржишним услугама Стамбеног, закупу станови и локала и одржавању зграда, па грађани нису монополским положајем условљени да те услуге и прихвате (пружа их и приватни сектор), окве ове нове цене није било много буке.

Грађане, међутим, по цепу удара, опет уз неминовну сагласност Градског већа, око 50 динара више по сваком рачуну. Наиме, директор Стамбеног Иван Ристић наглашава да држава законским решењем од комуналних предузећа тражи да своје рачуне достављају преко Поште Србије. Ковертирано, због заштите података и приватности.

С обзиром да је месечни трошак доставе рачуна преко Система обједињење наплате износио око 150.000 динара, а сада достиже 1,5 милион, од мартовског рачуна свако домаћинство ће плаћати плус 50 динара услугу Поште.

НИЖИМ РАЗРЕДИМА ОСНОВНЕ ШКОЛЕ

раматику, али не и говорни језик

радо га уче. Да овај страни језик спада у њихове омиљене предмете каже 50,8 ученика. Још 27,9 сматра то својим „најомиљенијим“ предметом. Вежбе на часовима самостално може да уради 59,1 одсто анкетirаних ћака, а 30 процената слаже се да је већина задатака лака. За тек пет процената ученика домаћи задаци представљају проблем.

Већина трећака и четвртака из енглеског језика има одличне оцене, показују ово истраживање. Чак 54,1 одсто анкетirаних основаца има петице, док више од четвртине (26 процената) има четворку. Високе оцене по правилу имају они који су одлично оцењени и из матерњег језика, који воле да уче енглески, разумеју објашњења наставника и самостално раде домаће задатаке.

- Дистрибуција оцена, међутим, није баш реална. Од 1.316 ученика који су анкетirани више од хиљаду има одличне или врло добре оцене. Обично просек оцена у одељењу треба да буде око средине, односно тројке, а овде то није случај, објашњава Маријана Матић.

Оцене, на жалост, показало је истраживање, нису увек мерило

знања. Анкета намењена ћацима садржавала је и кратак тест познавања граматике и говорног језика. Знање које су показали није онакво какво би се по оценама могло закључити, при чему су се боље показали у граматици него у говорном језику.

- Резултати теста су много реалније показали колико деца знају. На скали од један до десет највише одговора било је између седам и осам, када је граматика у питанју, док је на тесту говорног језика највећи број ћака био на скору пет, шест и седам, односно на средини, каже наша саговорница.

Овакве резултате на тесту Маријана Матић повезује са чињеницом

да се и у низим разредима много више пажње обраћа на граматику него на говорни језик. Чак је и однос наставника према грешкама ученика такав да се у највећем броју случајева пажња придаје граматичким грешкама и грешкама везаним за форму.

- Насупрот томе, мало пажње се поклања грешкама везаним за значење, погрешкама у изговору или одабиру речи. Грешке се исправљају тако што наставник или други ученици дају готова решења. Веома ретко и спорадично ученици се на воде да сами изведу закључке о погрешкама које су направили и добијају шансу да их сами исправе, објашњава наша саговорница.

Иначе, циљ наставе страних језика на млађем школском узрасту је да оспособи ученика да на страним језику комуницира на основном нивоу, у усменом и писаном облику, о темама из његовог непосредног окружења. У исто време, каје правилник, „настава страних језика треба да подстакне развијање свести о сопственом напредовању ради јачања мотивације за учење језика, олакша разумевање других и различитих култура и традиција, стимулише машту, креативност и радозналост, подстиче употребу страног језика у личне сврхе и из задовољства“. Питање је, међутим, колико се у томе успева.

■ Погрешан метод

Елем, методе које се током наставе користе често нису баш примерене узрасту, а ни циљевима учења. Час је најчешће организован тако да наставник чита текст који ћаци прате гледајући у уџбеник. Већи део времена током часа посвећен је вокабулару и граматици, а много ма-

ШТА КАЖУ У ШКОЛСКОЈ УПРАВИ

Професори језика успешнији од осталих

Да се настава страних језика углавном изводи на много савременији начин него када су упитању остали предмети каже и Горан Јоксимовић, саветник у Школској управи у Крагујевцу.

- Током претходне године имали смо прилику да у оквиру екстерног вредновања посетимо часове у 16 основних школа у граду. Мој утисак је да је настава језика, а посебно енглеског, много савременија и применија дечи него настава осталих предмета. Ту пре свега мислим на методе које наставници користе. Начин на који се језик у крагујевачким школама учи далеко је примеренији савременим захтевима образовања него начин учења у оквиру осталих часова, каже Јоксимовић.

Иначе, примедбе на организацију наставе имала је и Маријана Матић, ауторка истраживања. По њеним речима, укупан фонд часова језика није адекватан, а ни број деце у одељењима.

- Иако се енглески сада учи од првог разреда, укупан фонд часова је практично смањен. У вишим разредима основне школе језик се некада учио на четири часа недељно, што је било добро јер је упитању вештина која се најбоље усваја честим понављањем. Сада је то смањено на два пута недељно, каже Маријана Матић.

Страни језик, по њеним речима, најбоље се учи у мањим групама. Оптималан број је 15 ћака, а одељења у овдашњим основним школама имају најчешће и двоструко више деце.

МИШЉЕЊЕ НАСТАВНИКА

Министарство везује руке

Да се током наставе много више пажње поклања граматици него учењу конверзије слажу се и професори језика. Преко својих удружења они годинама апелују на Министарство просвете да измене програме, али њихове молбе, на жалост, до сада нико није послушао.

- У првом и другом разреду основне школе учи се кроз игру. Деци је тај начин рада занимљив и зато већина аутоматски одговора да воле страни језик. Међутим, већ у четвртом разреду, када крене настава граматике, почињу проблеми, али програм који прописује Министарство просвете је такав какав јесте.

Више пута смо скретали пажњу да је непримерено већ у низим разредима основне школе почети са граматиком. Деца на том узрасту нису ни способна да схвате, тим прешто се неке области обрађују пре него на настави материјел језика, каже Наташа Штулић, професорка енглеског језика у Основној школи „Радоје Домановић“.

Колико год се наставници трудили да начин учења прилагоде потребама ћака у реалним околностима, а то је да знају да се снађу у животним ситуацијама, сам програм упорно их наводи на другу страну.

- Програм, једноставно, инсистира на учењу граматике. То постане проблем нарочито у вишим разредима. Има деце која се одлично сналазе у говорном језику, али не знају граматичка правила или чак не желе да их уче, а два писмена задатка годишње базирају се само на граматици, па онда добију јединице. Она је наставник у ситуацији да детету које се у конверзији одлично сналази на послетку закључи тројку, каже наша саговорница.

Она и њене колеге из школе се, каже, ипак труде да припреме ћаке за оно што им заиста треба - да читају текст, разумеју прочитано, знају да научено употребе у реалним ситуацијама. У наставу кад год могу укључују конверзију, некада и на уштрб онога што Министарство прописује.

ње вештинама сналажења у реалним ситуацијама.

- Метод који се најчешће користи у нашим школама је такозвани граматичко-преводни, који је настао у средњем веку. Тада су племићи, да би показали колико су учени, заједно са учитељем читали и преводили старе текстове са латинског језика и на тај начин га изучавали.

У реалном свету је, међутим, врло мало ситуација када сте у прилици да читате текст на глас и преводите га, а то је, на жалост, најчешћи начин рада на часовима. При том се врло слабо користе текстови из књижевности, који би овом начину рада били адекватнији, већ се преузимају пасуси из уџбеника.

Са друге стране, мало пажње је посвећено технички слушања која је врло важна за учење језика. Наиме, да би неко знао да одговори на питање, мора најпре да чује шта саговорник пита. Вежбе слушања су тешке, а још теже су када се оне изводе тако да деца слушају ЦД на коме песмице иду јако брзо и већину онога што је речено не успевају да чују, објашњава Маријана Матић.

Поред читања и превода, на часовима се врло често као технике учења користе попуњавање празнина, диктат, техника командовања и играча улога.

- Диктат наставници најчешће користе зато што на тај начин лакше проверавају знање ученика. Међутим, у животу се заправо врло ретко ученици налазе у таквој ситуацији. Најчешће неко диктира врло кратак текст, као што је адреса или број телефона, а не десетине реченица.

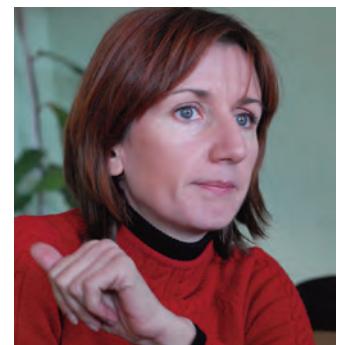
И техника командовања се често погрешно користи, пошто се и једноставне команде на енглеском аутоматски понављају на српском језику, што је непотребно. Није исправно да наставник све време говори на страном језику, али је контрапродуктивно и сваку реч аутоматски преводити на српски, каже професорка Матић.

Читање стрипова и певање песама, а посебно играње улога су активности које деца највише воле. Ове матоде наставници, међутим, користе знатно ређе.

- Посебан је проблем што је једна врло ефикасна метода учења језика у нашим школама потпуно извонтерена. Играње улога треба да се ради тако што се деци зада реална ситуација, на пример, куповина у продавници, и препусти им се да међусобно разговарају. Уместо тога, они у школи најчешће добијају задатак да „глуме“ дијалог из уџбеника, објашњава наша саговорница.

На питање зашто желе да уче енглески језик ћаци најчешће одговарају да би слушали музiku, гледали цртане филмове, комуницирали путем фејсбука са пријатељима из иностранства, или играли игрице. Ове мотиве, иако би могли, њихови наставници најчешће не користе.

То и не чуди пошто је 99 одсто наставника током студирања слушало методику енглеског језика, али је само 15 процената учило методе на мењене настави у основној школи.

ПРЕ УЧЕ ГРАМАТИКУ ЕНГЛЕСКОГ НЕГО СРПСКОГ ЈЕЗИКА:
ПРОФЕСОРКА НАТАША ШТУЛИЋ

Др Маријана Матић:

„Играње улога“ треба

да се ради тако што се деци заједно са учењем реална ситуација, на пример, куповина у продавници, и препусти им се да гледајући у уџбеник. Већи део времена током часа посвећен је вокабулару и граматици, а много ма-

УСПЕХ УЧЕНИКА ПРВЕ КРАГУЈЕВАЧКЕ ГИМНАЗИЈЕ

Лингвисти поново најбољи у Србији

Пише Виолета Глишић

Лингвистичка секција Прве гимназије показала је, на недавно одржаном републичком такмичењу, да им у Србији нема премца. Два пута заредом освојили су прву награду, оставивши иза себе Филошку и Карловачку гимназију, која има одељење специјализовано за српски језик и књижевност.

Прво место добија додатно на тежини ако се зна да се настава српског језика углавном базира на књижевности, а не на граматици.

Педесетак ученика Лингвистичке секције Прве крагујевачке гимназије поновило је прошлогодишњи успех, освојивши два пута заредом прво место на републичком такмичењу. Професори Мирјана Арнаут и Марио Бадјук одушевљени су креативношћу и сналажљивошћу својих ћака и истичу да је ово велики успех, како за њих лично, тако и за школу.

Тако су Крагујевчани потврдили прошлогодишњу доминацију, а у школи кажу да су ове године успех очекивали.

ПРОФЕСОРИ МИРЈАНА АРНАУТ И МАРИО БАДЈУК

КРЕАТИВНА И ВРЕДНА ЛИНГВИСТИЧКА СЕКЦИЈА

- Деца су се много ангажовала око својих радова и због успеха од прошле године желели смо да пронађемо занимљиве и необичне теме. Лепота ове секције је што ћаци сами бирају о чему ће и у којој групи радити. Професор Бадјук и ја смо били ту само да им сугеришемо како то најбоље да ураде и да их усмеримо на одговарајућу литературу. Показали су невероватну систематичност у раду, стваралаштво и креативност и ми смо предавољни њиховим радом и односом, објашњава професорка Мирјана Арнаут.

Ђаци су били свесни да представљају своју школу, па су поштовали рокове и потпуно се посветили својим радовима. Занимљиво је да су цео истраживачки рад урадили сами, ван времена предвиђеног за школу, а професори истичу да ћаци могу много да се потруде када их нека тема инспирише. Управо зато, ученици су сами бира-

ли на чему ће радити, а теме могу да се групишу у неколико категорија.

Због све већег утицаја масовних медија, неки ћаци су се одлучили да истражују манипулативни језик реклами, политичке слогане и оно што највише занима њихове вршњаке - грешке приликом куцања порука на мобилним телефонима. Ипак, да млади читају и воле књи-

жењност показују радови везани за архаизме у делима Андрића и Стевановића, жаргонизме и шаторавачки говор, или и необичне речи у песмама омиљених аутора. Било је ту и тема везаних за спорт и спортску лексику, посебан језик навијача, али и етнографских радова.

- Ове године број чланова секције се повећао на 50, а на конкурс

САРА МИЛОЈЕВИЋ

Срушила предрасуде о спортистима

Талентована ученица Сара Милојевић учествовала је у чак три групе и једина је имала индивидуални рад. Са колегиницом Недом Глишовић истраживала је које се речи највише користе у спорту и имала прилике да се упозна са неким од тренутно најпознатијих спортиста у Крагујевцу.

- Наш рад обухватио је једанаест спортова, а међу њима кошарку, фудбал, пливање, ватерполо, триатлон. Разговарале смо са Чавићем, Силађијем, кошаркашима и фудбалерима „Радничког“ и у интервјуима обухватиле целокупан спортски живот. Дошли смо до резултата да се у спортској лексици највише користе англицизми, речи позајмљене из енглеског језика, као што су аут, фарул, тајм аут, или има и речи из француског и латинског језика. Срушили смо све предрасуде о спортистима, јер су они образовани и воле да читају, објашњава Сара.

Истраживачки рад трајао је две недеље, а крагујевачки спортисти су их лепо дочекали и стрпљиво одговарали на питања. Стечена познанства су исткористиле да пред утакмицу буду у свлачионици кошаркаша „Радничког“, али и да их подржавају са трибина и тако се увере у истинитост својих резултата.

Ове године Сара је двоструко помогла групи и индивидуално урадила рад о народним обичајима при сахранавању. Идеју је, како, добила од девојке у Петница, која је говорила о обичајима у њеном месту, што је подстакло Сару да истражи шта се ради у Шумадији.

- Највећи део обичаја које наши људи практикују остао је још из времена паганства и нема много везе са хришћанством. Тако сам сазнала да се на грому просипа вино у облику крста јер су пагани имали обичај да закољу животињу и њену крв оставе на грому. Такође, многи се плаше да се покојник не „врати“ у кућу у којој је живео, па се он увек износи ногама напред, а у кући се покривају сва огледала да не би могао да пронађе пут кући, истиче наша саговорница.

Извори за ову необичну тему били су јој старији суграђани, али и интернет, па је један део рада посвећен и обичајима у другим земљама.

САРА ЈЕ УЧЕСТВОВАЛА У ТРИ ГРУПЕ И ИМАЛА САМОСТАЛНИ РАД

Ством. Тако сам сазнала да се на грому просипа вино у облику крста јер су пагани имали обичај да закољу животињу и њену крв оставе на грому. Такође, многи се плаше да се покојник не „врати“ у кућу у којој је живео, па се он увек износи ногама напред, а у кући се покривају сва огледала да не би могао да пронађе пут кући, истиче наша саговорница.

Извори за ову необичну тему били су јој старији суграђани, али и интернет, па је један део рада посвећен и обичајима у другим земљама.

МАРИНА ЉУБОЈЕВИЋ

Модни жаргон

Већ другу годину члан Лингвистичке секције је и Марина Љубојевић. Ово јој је друго републичко такмичење. Прошле године истраживала је порекло речи у именима радњи у Крагујевцу, а ове године је, са још две другарице, тражила англицизм у женским часописима.

Свесне да у нашем језику има много позајмљених речи, које се користе и када за то нема никакве потребе, решиле су да их пронађу у области у којој се, по њима, највише користе - у новинарству. Избор је пао на женске часописе, које се углавном баве модним жаргоном.

- У раду смо користиле часописе „Ел“, „Космополитен“, „Лепота и здравље“, а истраживање је тра-

МАРИНА ЈЕ АНАЛИЗИРАЛА АНГЛИЦИЗМЕ У ЖЕНСКИМ ЧАСОПИСИМА

разумљиво што су је наши модни новинари прихватили.

ЗА МИЛИЦУ ЈЕ ЈЕЗИК „ПАНОНСКОГ МОРНАРА“ БИО ПРАВА ИНСПИРАЦИЈА

МИЛИЦА МАРКОВИЋ

Лексика Ђорђа Балашевића

Да Лингвистичка секција није само за ученике језичког смера показала је Милица Марковић, која је ћак специјалног математичког одељења. Споју српског и математике додаје и музику, па је то искористила за свој рад о песмама Ђорђа Балашевића. У овој музичкој групи била су три члана, а да су Балашевићеве песме пуне годак убедила их је Миличина другарица, која је његов велики фан.

- Пошто он има много песама и албума, ми смо се одлучиле да истражујемо први и последњи. Биле смо у контакту и са његовом породицом, која нам је дosta помогла у биографском делу. У његовим песмама има много туђица, користи архаизме, а нарочито турцизме. Занимљиво је да има дosta речи које је измислио,

па на крају сваког албума стоји објашњење шта оне заправо значе. У свакој песми је било најмање десет нових или необичних речи, које се не користе у свакодневном животу, а ми смо желеле да откријемо њихово значење, истиче Милица.

Како да не постоји велика разлика у броју туђица на првом и последњем албуму, али треба имати у виду да је песме почеле да пише доста млад, па је у њима користио речи које су тада биле популарне, а данас су то неке друге.

Пошто је Милица четврта година Гимназије, каже да ће јој секција недостајати следеће године, када упише факултет, а својим млађим колегама препоручује да се опробају у истраживачком раду.

бији

УЧЕСНИЦИ СВЕТОСАВСКЕ АКАДЕМИЈЕ

Талентовани глумци и врхунски спортисти

Ученици Драмске секције Прве крагујевачке гимназије одушевили су све на прослави Светосавске академије и добили позив да учествују на свечаности поводом сто година од почетка Првог светског рата. Међу њима има талентованих уметника, музичара и неколико успешних спортиста, репрезентативаца у својим категоријама

Сви који су присуствовали Академији поводом 180 година од оснивања Прве крагујевачке гимназије били су одушевљени програмом који је извела Драмска секција школе. Ново признање стигло је ових дана када је уследио позив да се део програма изведе на обележавању сто година од почетка Првог светског рата. Тако ће 25. јануара Гимназија бити једини средњошколски који ће се наћи на овај свечаности.

Иако је ово велика част за школу, гимназијалци су се ове школске године навикли на одушевљење и честитке. Наиме, први пут у историји Крагујевца десило се да једна школа наступа на централној Светосавској академији у Београду и то су били баш они. Ови ученици су током шест дана припрема у Београду показали осталим школама како функционише једна велика породица. Иако су можда бучни и весели, прави уметници, показали су шта значи добра организација и уважаност, јер на сцени Народног позоришта ниједном нису били враћени да понове сцену.

Многи родитељи радовали би се оваквим глумцима, али морамо да их разочарамо. Већина њих глуму схвата као хоби, нешто што воле да раде и за шта су талентовани, али имају друге жеље и амбиције. Има међу њима добрих математичара, заљубљеника у историју,

музичара, али и неколико врхунских спортиста.

■ Жели да заигра у НБА

Један од њих је велики кнез Милош Обреновић, у стварном животу Јанко Симић. Сви су Јанка запамтили по улози ауторитативног кнеза, који је ипак поклекао пред Вуком Каракићем и отворио прву

средњу школу јужно од Дунава.

- Глумети на сцени Народног позоришта, пред свим тим званицима, за мене је било невероватно искуство које ћу заувек памтити и препричаваћу и својим унуцима. Морам да признаам да сам имао велику трешу, јер

није лако изаћи пре 500 људи, а и цела Србија нас је гледала у директном преносу, истиче овај талентовани глумац.

Јанко објашњава да се глумом бави из хобија, још од првог разреда основне школе, али да му је прва жеља да буде професионални кошаркаш. У томе му, за сада, добро иде јер је већ три године становници јуниорских репрезентација и очекује позив за Европско првенство, које се игра у августу.

- Кошарком се бавим већ 11 година. Почеко сам у клубу „Букс компјутерс“, а онда сам прешао у „Баскет топ“ и играм бека и плејмекера. Тренинге имамо једном дневно, али је то за професионално бављење кошарком мало, па ја тренирам и индивидуално. Сви ме питају како стижем на кошарку, глуму и у школу, али све је лако када се добро организујете. Гимназија је добра јер се у њој стекну радне навике, а то је за живот спортисте пресудно, објашњава Јанко.

Иако је по годишту јуниор, тренира са првим тимом и већ је добио понуде из „Црвене Звезде“ и „Хемофарма“, али је највероватније да ће га пут ове године одвести преко океана, у САД. Наиме, Јанко до јуна треба да одлучи у којој ће америчкој средњој школи да настави школовање, а нада се да ће уписати колеџ и тамо наставити своју каријеру.

Његов најбољи друг је у Америци и предложио му је да пошаље снимак утакмице њиховим школама. Убрзо су почеле да пристичу понуде и сада Јанко одлучује која је најбоља. Покушава да добије пуну стипендију, којом би читав боравак у САД-у био плаћен, јер је школовање у Америци прескупо, а то наше породице себи не могу да приуште.

- Мој сан је увек била Америка, јер сви знамо каква се кошарка тамо игра. Шанса да упишем колеџ, што је много важно јер НБА из тих тимова регрутује играче, зависе од мојих игара и оцена. За оцене не бринем, овде сам одличан ћак, а њихова школа је лакша од наше, а што се тиче кошарке то је оно што најбоље радим. Ипак, тимови у њиховим школама су добри, много се тренира и рад са

ПЉУШТЕ ПОХВАЛЕ И ПОЗИВИ ЗА НАСТУПЕ: ДРАМСКА СЕКЦИЈА ПРВЕ ГИМНАЗИЈЕ

тим ученицима и тренерима може само да унапреди моју игру, истиче успешни кошаркаш.

За тако важну одлуку Јанко има времена до јуна, јер и у Америци школска година почиње на јесен. Нада се да ће остварити свој сан и заиграти у НБА, ако у томе не успе волео би да игра у свом омиљеном тиму, „Партизану“, а онда у „Барселони“ или „ЦСК“ из Москве.

■ Чека позив за репрезентацију

Сличне жеље, само су оне везане за италијанске клубове, има и Јанкова колегиница из драмске секције Александра Митровић. Иако воли да глуми и сматра да има талента, глумом се бави из хобија. У Гимназији је први пут учествовала на представи прошле године, поводом Савињдана, али каје да ће и она наступ у Београду памтити до краја живота.

- Сцена Народног позоришта је импресивна и велика је част бити први средњошколац из Крагујевца који се на њој икада нашао. Друштво је било одлично, сви су били весели и позитивни, а гледао нас је и председник државе и патријарх. Знали смо колика је одговорност на нама, па смо много и вежбали, по два-три сата дневно, па чак и на зимском распусту, када су се други одмарали, преноси своје утиске ова гимназијалка.

Осим што је талентована за глуму, Александра је и одличан ћак, у школу је пошла годину дана раније, са групом старијом од себе, успешан је спортиста. Одбојком се бави већ десет година и тренутно игра на позицији либера.

- Почела сам да тренирам још у првом разреду у клубу „Палилулац“, а у петом разреду прелазим у „Раднички“ и тада моја „каријера“ постаје озбиљна. Волим позицију либера, иако многи млади када почињу не желе да је играју, јер само примају ударце, а не могу да смечуј, али мени у потпуности одговара, јер сам брза и амбициозна на терену, објашњава Александра.

Да је реч о великим таленту сведочи и награда за најбољег либера у прошлој сезони, иако игра са стајијум јуниоркама у првом тиму, а

требало би са својим вршњакињама, кадеткињама. Мада тренинге има четири пута недељно и утакмицу викендом, каже да оцене због тога не трпе, јер се све постиже добрим организацијом. Као ше-снаестогодишњакиња нађе време и за изласке и провод са другарицама, а размишља и који факултет да упише.

АЛЕКСАНДРА МИТРОВИЋ ЖЕЛЕЛА БИ ДА ИМА ОДБОЈКАШКУ КАРИЈЕРУ, И ТО У ИТАЛИЈИ

пао, јер преслушавање омиљеног певача не представља тетре, већ уживанцију.

- Преслушале смо скоро све његове песме, око педесетак, и извадиле више од 500 речи. У његовим текстовима има доста чудних и непријатних речи, жаргона, шатровачког говора и англицизама. Доста ствари је ту било познато, али некако промењено или није стављено у добар падеж да би се римовало са остатком песме, али то све писац може да уради, дозвољено му је, сматра Нина.

Њихов рад имао је форму правог речника, па је тако по-ред речи извучене из песме стајало њено значење и како би она гласила у књижевном језику. Неке би могле адекватно да се користе у књижевности, неке не, али би са овим радом свакоме било јасно о чему то Марчело пева.

ЈАНКО СИМИЋ ВОЛИ „ДАСКЕ“, АЛИ САЊА ВЕЛИКЕ ОКРШАЈЕ ПОД КОШЕМ

- Глуму нећу ни покушати да упишем јер мислим да је за то као. Криво ми је што раније нисам ишла на неке часове или курсеве, па бих можда и покушала. Овако, глума остаје само таленат и хоби. Привлачи ме медицина и можда студирање у Немачкој, јер бих тамо имала прилику да играм за неки од њихових клубова. Највећа жеља ми је, ипак, да играм у Италији јер се тамо игра најбоља одбојка, али за почетак бићу задовољна ако добијем позив из „Црвене Звезде“ и репрезентације, истиче саговорница.

Док се жеље Јанку и Александри не испуње, наставиће вредно да тренирају, а са драмском секцијом Гимназије чека их гостовање у Андрићграду, на вечери посвећеној овом писцу, као и учешће на свечаности поводом почетка Првог светског рата.

В. ГЛИШИЋ

РОСВИТА ТОПОЛАЦ, ПЕНЗИОНЕРКА

Нисам хтела да ми земља бу

Никада теже није било наговорити некога да пристане да исприча за новине своју животну причу, него што је то било са госпођом Росвитом Тополац. То убеђивање је трајало и трајало, а и када је коначно пристала и уговорен је састанак дошао је, наравно тачно у минут, са намером да се извини и одустане. Тек онда је кренуло ново убеђивање и мало по мало, пристала је на разговор уз мобилу да јој буде посвећено што мање простора. Међутим и поред обећања и најбоље воље да тако и урадимо, то просто није било могуће, јер тако богат живот и толико искуство, једноставно, није могуће спаковати у само неколико редова. Њена импресивна биографија, а пре свега велика љубав према свему што је у животу радила и чиме се бавила не заслужују да остану незабележени. Све до овог разговора који је уприличен у просторији Црвеног крста у Кутку за квалиитетније старење, нико од присутних, а било је неколико активиста који су четири сата непомично слушали Росвитину животну причу, нису имали појма ко је госпођа која их већ више од годину дана увесељава својом хармоником.

Име из немачких романа

- Моја филозофија је да што зна левица нека не зна десница и због тога је се вами извињавам што не могу да пристанем на ово, јер о чему да вам причам, покушавала је да се извуче Росвита на све могуће начине.

На срећу, није успела. Убедили смо је да њена ведрина, живост, виталност, енергија и надасве огромна љубав и воља према свему што ради треба да буде подстrek не само њеним вршњацима осамдесетогодишњацима, него и свима онима који су изгубили вољу за живот. Јер када неко ко има 83 године, живи пуним плутима, све постиже и ништа му није тешко онда је то за поштовање, али и за узглед.

Тако је Росвита коначно пристала да проговори, а оно што је испричала све нас је импресионирало, али и подстакло на дубоку размишљања, што ће унос гостопођи, свакако, највише обрадовати.

Рођена је 24. фебруара 1931. године у Сењском руднику. Њена мајка затекла се тамо у посети оцу који је као електроинжењер, школован у Бечу, радио на изградњи централе и ту се породила. Иначе, њена породица била је стара београдска и одувек су живели на Врачару, али Росвитино место рођења је Сењски рудник, где никада није била, осим у тим првим данима живота, али одлучна је у томе да овог лета посети тај крај.

По мајчиној жељи девојчица је добила име Росвита, што је и онда, као и сада, прилично неубичајено, толико да га њена прабака, ко-

Иако већ више од годину дана својом хармоником увесељава своје вршњаке у Црвеном крсту, готово да нико од њих не зна да је Росвита заправо Београђанка, доктор физике, која је за своје пребивалиште одабрала најстарију кућу у Книћу, из времена Милоша Обреновића

„Росвита Тополац: Хтела сам да у земљи останем по сваку цену, али никада нисам пристала да ћутим. Увек сам бола очи онима чију свест и знање „обликује“ телевизор и због тога сам свесно трпела последице, али никада нисам дала шансу онима који су мислили да ће ми сломити кичму

ја је памтила Турке, није уопште разумела, па се зачудила што су дете назвали роспија!

О пореклу свог именина наша са- говорница каже:

- У то време било је много романа о дивљем западу, а долазили су често и из Немачке. У једном од њих главни јунаци су били Росвита и Риго, што се мојој мајци јако допало. Решила је да ако роди девојчицу, хрсти је овим именом и та- ко је и било. Касније су моји пријатељи коментарисали да је моја прабака била добар прогнозер, објашњава весело наша са- говорница.

Истражујући порекло свога именина нашла је на податак да је Росвита била прва песникиња у немачкој историји, попут наше Јефи-

мије, а може се превести и као енергичан дух, што, извесно, најбоље описује садашњу власнице имена.

Росвита је расла у веома образованој српској породици. Осим школованог оца, и мајка је била правница, јунаци официри на високом интелектуалном нивоу. Били су одговорни, вредни, радни, а највише од свега су волели музiku и математику, па је природно било да Росвита и њена сестра наследе ову љубав.

Завршила су гимназију, обе су свирале виолину и Росвита је требало да се упише на Музичку академију. Међутим, иако је прошла пријемни испит родитељи су сматрали да то није за женско дете и посаве-

КАО ХАРМОНИКАШ У ПЕНЗИОНЕРСКОМ КУТКУ

товали је да настави да се бави музиком, али да упише нешто друго.

- Ми смо у кући били антикомунисти и било нам је увек јасно шта се дешава око нас. Зато је по- родица сматрала да треба да се бавимо оним што је најтеже, јер та- мо неће да иду они који носе прве књижице. Тако је и било, ја сам уписала физику, али сам наставила да се усавршавам у музici и родитељи су нам пружили све што је било најбоље, присећа се ова изузетно ведра и чила госпођа, која је касније свирала у камерном оркес-tru.

■ Свирала виолину и студирала физику

Пошто је, поред музике, највише волела физику и математику, одлучила је студирати физику. Са поносом наглашава да је један од њених професора био и чувени Милутин Миланковић, кога описује као великог господина, изузетне културе и понашања. Имала сам част да будем његов ћак, каже док са великим пијететом изговара његово име. Дипломирала је у 22-ој години са просеком преко девет и мада је имала прилику да одмах остане на Природном математичком факултету, није то учинила из по- родичних разлога. Почела је да предаје у Електротехничкој школи „Никола Тесла“ у Београду.

- Ту сам остало три године, све- док ме једног дана није позвао мој уважени професор Драгољуб Јовановић, иначе тада сарадник брачног пара Кири и замолио ме да узмем своја документа и дођем на факултет. Имала сам отприлике 25 година и у то време су се формирале развођене катедре за нуклеарну и атомску физику. Мени је до- пала атомска физика, док је супруг добио нуклерну, присећа се Росвита својих почетака у каријери.

Докторирала је у тридесетим годинама, у време када је почела изградња међународног центра за нуклеарну физику у Женеви (ЦЕРН). Некадашња Југославија учествовала је у том пројекту, где је Росвита више пута одлазила, раде- ћи са великим именима, нобелови-цима, али нико од њих никада ни- је ни помињао своје титуле и при-знања.

Волела је свој посао и посвећи- вала му све своје време, а деци је говорила да је њен посао њена цр-ква у коју улази са пуно поштова-ња и моли се да достојанствено превиши. Иако је ретко напуштала Београд, ипак је одлазила да држи предавања по Србији, а једном приликом је гостовала и у крагу-јевачкој Гимназији. Као професор ценила је знање, одговорност и тачност, док је све друго била ствар доктора.

Откако је отишла у пензију никада више није ушла у зграду Факултета, мада признаје да би, када би је позвали да држи предавање отишла без поговора и без и- какве надокнаде.

Љубав према математици оста- ла је заувек, каже да је спремна да плати некоме само да би му држа- ла часове, а своју љубав и знање према овом предмету пренела је не само на своје кћерке које су инже- нери, него и на унуке којих има че- творо и због којих редовно путује у Београд спремајући их за испи-те.

■ Живот у кући старој више од два века

На питање како то да сада живи у Крагујевцу, тачније у Книћу, од- говора кроз смех да је сада најве- ћа сељанка. Титуле јој никада ни- су биле важне, јер ништа и не зна- че. Објаснила је да се од пре 12 го- дина настанила у изнајмљеној ку-ћи у Книћу, која је стara 240 годи- на и за коју тврде да је у време Кне-за Милоша била школа.

- Постоје два разлога због чега сам тако одлучила, а најважнији је да нисам желела да проведем цео живот да ми земља буде само у са- сији на прозору. Други разлог због чега сам отишла је и тај што нисам више могла да прихватам полати-нични Београд и да кроз Кнез Михајлову иде погнуте главе, јер нисам од тих људи и живим нормално. Најзад, хтела сам да својој деци покажем шта је Србија, јер Бе-оград више није Србија, објашњава пензионисана професорка.

Судбина је хтела да њена стари-ја кћерка, која је машински инже-њер, буде послата из Београда у крагујевачку „Заставу“ где се тада производи „југо америка“. Да не

КУЋА У КНИЋУ У КОЈОЈ САДА ЖИВИ

де само у саксији

РОСВИТА У СОЛО НАСТУПУ УВЕСЕЉАВА СТАРО ДРУШТВО

би стално путовала, купили су стан у Крагујевцу, а бака Росвита је пошла са породицом да чува унуке. И остало је овде. Одабрала је Шумадију за место свога пребивалишта, а када је пронашла старику ћубу у Книћу пренела је своје ствари, савсим се одомаћила и само повремено одлази за Београд.

Пре ње у овој ћуби нико није живео скоро 15 година. Росвита је пронашла оно што је читавог живота желела и веома је задовољна. Није јој тешко да испира веш водом из бунара на минус 15 степени, да сама цепа дрва и ложи ватру. Први пут јој се пружила прилика да

има псе и мачку у дворишту, али нарочито је срећна што може да се дружи са поштеним и честитим људима који живе у њеној близини. Певала је у Културно уметничком друштву „Стево Книћанин“ и са члановима је обишла велики део Србије.

Када осети да јој недостаје интелектуална средина окрене се књигама које је пренела из Београда у Кнић. Ка же да има све што јој треба, а оно што нема импровизује, као рецимо купатило или чесму са текућом водом.

Каже да јој је много лепо са њеним сељацима, лети се скupљају у

њеном дворишту, свирају, певају, разговарају...

- Живимо један ненормалан живот у изврнутом систему вредности и ко је доле сада би горе и обрнуто. Између осталог, и због тога сам напустила Београд, али никада нисам хтела да напустим своју земљу и молила сам децу да и они не одлазе. Хтела сам да останемо овде по сваку цену, али никада нисам пристала да ћутим. Ја сам увек била очи онима чија свест стоји у телевизору и чије знање преподује телевизор и због тога сам свесно трпела последице, каже Росвита присећајући се како умalo није добила отказ када је осамдесетих година својим колегама у Нишу који су се жалили на плате очитала лекцију.

Рекла им је да су они дужни да својим радом и залагањем помирију душу једног младог човека и да не смеју да мисле на паре. „Ако мислите на паре“, поручила им је, „организујте демонстрације испред Министарства просвете и тражите већу плату или мењајте посао. Вас треба да обавезује ваш морал и ако неко треба да га подигне парама, онда идите и демонстрирајте“, рекла им је.

После само два дана позвао ју је декан на разговор, јер је добио наређење да јој да отказ због подстрека на демонстрације, али када

У ПЕВАЧКОМ ДРУШТВУ (друга с лева) „СТЕВО КНИЋАНИН“

РОСВИТА У ДРУШТВУ СА МЕЊУХИНОМ (други с лева)

КАО ВИОЛИНИСТИЊА У БЕОГРАДСКОМ СИМФОНИЈСКОМ ОРКЕСТРУ

му је објаснила ка-
кву им је поруку упу-
тила, декан је оду-
стао од своје намере.

Било је много та-
квих ситуација, каже
Росвита, али упркос
свему није попушта-
ла. Много пута су је
убеђивали да се учла-
ни у партију, али никада није при-
стала.

- Сви су знали да моја породица
није била комунистичка, да су мо-
ји јунаци сви били официри, а тетка
шифрант на Равној гори у штабу ће-
нерала Драже Михајловића. Зато не-
ма логике да ја будем у партији и ни-
када нисам дала шансу онима који
су мислили да ће ми сломити кич-
му. Шта сам све због тога изгубила,
то је моја лична ствар, али ништа
нису могли да ми узму, а ни да ми
дају, јер сам све до тада сама пости-
гла.

Мој живот је био невероватно
богат, али не у материјалном сми-
слу, јер новац ми никада ништа ни-
је значио, каже Росвита.

Сада ужива у пензионерским
даним са својим новим пријате-
љима у Кутку. Најважније је, каже,
осећање припадности и дружења,
јер човек не може да живи сам. Об-
јашњава да је то као у физици - ако
не постоји референтно тело према
кому се нешто мери онда ни то про-
во не постоји.

- Кроз ова дружења желимо да
подигнемо духовни и душевни ни-
во људи који рано почињу да старе.
Нико од нас не треба да прича о
прошлом времену, него о ономе
што треба да урадимо. Код многих
је нестao осмех са лица и ми овде
настојимо да им га вратимо, а то
можемо јер све радимо само из љу-
бavi и са много воље, каже Росвита.

Гордана БОЖИЋ

NAJBOLJE CENE STANOVA!

Dvosobni stanovi i stanovi na 5. i 6. spratu
za samo 833 evra/m² + PDV.

SAMO
833 €/m²
+PDV

• GRATIS •
garažno
mesto

SLATKI PAKET
ZA USELJENJE
10kg ČOKOLADE
NA POKLON

• SMALLVILLE •
KRAGUJEVAC

Prodaja i informacije: +381 34 635 2641
info@smallville.rs, www.smallville.rs

ЧИМБА СА ЛЕГЕНДАМА: ХОРСТ ХРУБЕШ И ТАПАТОНИ

ЧИМБИНИ ПУЛЕНИ КАО ПРВАЦИ ФАРСКИХ ОСТРВА

**КРАГУЈЕВАЧКИ И ФАРАНСКИ
БРАЧНИ ПАР – ЧИМБУРОВИЋИ
МИЛАН И МИРА**

играч „Партизана”, а сада такође тренер.

Данас се наши играчи због свог стила игре не уклапају у концепт фудбала на Фарским Острвима.

- Тамо се игра брз и агресиван фудбал, за гол више, а наши играчи играју к'о Италијани пре четврт века, ја теби, ти мени, чека се слободан ударац..., цени он.

Тамошњи живот је добар, али је коцка забрањена, што тамошње становништво непрестано мами да се кладе преко нета.

- Воле да попију, али ракија од кромпира им је слаба и смрди. Толико је ружног укуса да је пију хладну и запуште нос. Ни они се на њу нису навикили, а камоли ја, вицкаст је Чимба.

Зато имају сјајна пива. Ако сте у прилици да се тамо затекнете Чимба препрчују марку „ован“ (рогоње су свуда закон) и нема глава да вас боли.

Омиљен Чимбин хоби у далекој земљи је пецање и лов на бакале-

ра. Није још учествовао у лову на китове, али је присуствовао.

- То данас није популарно у свету, али их ја после овога година проведених тамо разумем. То није само њихова традиција, него је био и једни начин да преживе сувре скандињавске дуге зи-

ме. Све од уловљеног кита се користи у исхрани и домаћинству и свака породица добија подједнак део китовине, наглашава он.

- Месо од кита је црно као гар. Једу га кувано или сушено, а сало од кита је специјалитет и служи се у малим комадима, на чачкалицу као мезе уз пите, објашњава Чимба.

Специјалитет им је риба.

- Деликатес су врсте рибе сушене на ветру, попут листа, бакалара, краљевске црвене рибе... То је најквалитетнија риба на свету, јер воду нема шта да им загади стотинама километара унаоколи, ни фабрике, ни платформе..., истиче он.

■ Мора да је до нас

На Острвима је jako развијена грађанска свест.

- Богати појединци сматрају да су дужни да се реванширају друштву

САД СИ УЗ'О ТРОФЕЈ МИЛАНЕ – ЧИМБА
ЛОВИ БАКАЛАР

које им је омогућило да живе у благостању, тако да сви они волонтирају, раде са младима, а посебно су популарни излете ската... Председник мог клуба волонтира у њему и никада није за свој рад узео ни пару,

CityVision
MESTO OGLAŠAVANJA USPEŠNIH!
LED EKRAN U CENTRU GRADA

NOVA ERA
СПОЉАШЊЕГО ОГЛАШАВАЊА

**Bilbordi
kakve ste
oduvrek
želeli!**

TOP LOKACIJA:
STROGI CENTAR KRAGUVCA
Najprometnija raskrsnica i
početak pešačke zone

**POZOVITE
302-852**
**i uz nagradni
kod: "kgnovine"
dobićete
10% popusta
za reklamu**

КОНКУРСИ

Пети Босифест

Београдски филмски фестивал особа са инвалидитетом „Босифест“ расписао је конкурс за учешће на свом петом издању, које ће бити одржано од 2. до 4. јуна, у београдском Дому омладине.

Рок за слање радова је 22. март, а резултати селекције биће објављени 10. маја, најавили су организатори. Слоган петог „Босифеста“ је „Моћ визуелне комуникације“, а тема је рад и живот особа са инвалидитетом.

Фестивал је такмичарског карактера, а целокупан програм садржи и ревијални део.

Филмови који не буду изабрани за такмичарски део програма, а испуњавају услове конкурса, биће приказани у ревијалном делу програма.

На фестивалу ће бити додељен Гран при за најбољи филм, као и награде за најбољу режију и најбољи сценарио, те награда публике. Додатне информације у вези са конкурсом могуће је добити на сајту bosifest.rs.

Салон графике у Краљеву

Удружење ликовних и примењених уметника из Краљева расписало је конкурс за други Интернационални салон графике, на којем могу да учествују сви уметници из Србије и иностранства, као и студенти завршних година уметничких факултета.

Према пропозицијама, уметник може да учествује највише са једном графиком, а

формат графике треба максимално да буде 100x70 центиметара. Неће се уважавати монотипије, фотокопије и фотографије.

На име котизације заинтересовани учесници из Србије треба да уплате на жиро рачун Удружења 1.000 динара, док уметници из иностранства не плаћају котизацију. Изложба ће бити селектована, а уметницима који не прођу селекцију котизација неће бити враћена. Иначе, уметници који желе да донирају своју гравику не плаћају котизацију.

Мејл адреса удружења је kvkvpnprimenjeni@gmail.com.

Умећност у минијатури

Удружење за уметност, културу и туризам „МајданАрт“ у Мајданпеку расписало је конкурс за пету Међународну изложбу „Уметност у минијатури“, која ће бити одржана у септембру у Мајданпеку, а потом у Петровцу на Млави и у Београду.

Укупан фонд за награде износи 5.000 евра, конкурс је отворен до 30. јуна, а одлука жирија биће објављена до 20. јула. Пријавни формулар треба преузети са сајта „МајданАрта“.

Извијење

У претходном броју „Крагујевачких новина“ случајно и ненамерно објавили смо фотографију Марка Ристића из Обреновца. Реч је о групном портрету групе „Ајсбрн“, који је за свој сајт урадио Ристић. Наиме, ова грешка се поткрадла пошто нисмо проверавали линкове који су нам послати, па се овом приликом извијавамо Марку Ристићу на превиду, пошто линк странице није садржао потпис аутора.

НОВА ПОСТАВКА У „МОСТОВИМА БАЛКАНА“

Пејзажи душе

У четвртак, 6. фебруара, у 19 часова у галерији „Мостови Балкана“ биће отворена изложба слика Пеђе Ракићевића под називом „Церебрум форест“. Реч је о поставци коју је већ могла да види српска публика у Нишу и Новом Саду. У овом циклусу млади уметник бави се пејзажима, неком врстом субјективног пејзажизма, разоткривањем властите душе

уочљиве линије, боја, форме, површина, материја – синтетисане су у компактну целину.

- Структура насликаных призора је симултана – сменују се чисте бојене површине са густо испреплетаним геометријама и бојеним флексама. „Церебрум шуме“ сугестивно тумаче свој необични назив: иако се ради о субјективистички доживљеном и интерпретираном призору,

ИЗ ЦИКЛУСА
„ЦЕРЕБРУМ ФОРЕСТ“,
ПЕЂЕ РАКИЋЕВИЋА

церебрални карактер овог сликарског концепта је очигледан. При томе сликар не настоји да се постави као концентрисани аналитичар, као модернистички експериментатор или проучавалац онтологије слике. За њега је сликарство чин интегралног сазнавања и интерпретирања света, оно му даје могућност озбиљног промишљања конституције слике у коју сасвим свесно укључује своју осећајност и поетичност. При томе, Ракићевић рационално контролише слику, настојећи да оствари некакву тиху, релаксирано саздану естетику, којом би да обрадује свог посматрача, наводи Степанов.

Због свега тога, треба се препустити сликама природе Пеђе Ракићевића и, наравно, треба поштовати природу слике овог уметника, сматра овај критичар и додаје да је садржај тих слика јасно видљив и пре-

ПОРОДИЧНИ ДАН
Премијера
филма Лего

У недељу, 9. фебруара, у биоскопу „Синеплекс“, у ТЦ „Плаза“, одржће се „Синеплекс породични дан“, празник за најмлађе љубитеље анимираних остварења. Сви посетици биоскопа ће имати прилику да погледају најактуелније филмове на великом платну и да се забаве у активностима специјално припремљеним за њих.

Тога дана биће премијерно приказан и најновији филм „Лего“, у термину од 18 часова. „Лего“ прати Емета, обичну и потпуно прозећу лего фигурицу, која увек поштује правила. Забуном, Емета препознају као изванредну особу и као кључ за спас целог света. Емет је убрзо регрутован и постаје део јединице која креће у мисију зау-

познатљив, иако је предузет и остварен пиктурални редуктивизам - ликовни елементи су јасно диференцирани и потом синтетисани у јединствену пиктуралну структуру.

Пеђа Ракићевић рођен је 1972. године у Приштини, где је завршио и Академију уметности, одсек графички дизајн. На истом факултету магистрирао је сликарство 1998. године. Од 1999. године проводи два највећа креативна година у Сан Франциску, где специјализира графички дизајн на „Футхил колеџу“, у Лос Алтосу.

Добитник је многобројних награда за уметничко стваралаштво, укључујући УНИЦЕФ-ову награду за антиратну тематику. Излагао је на бројним самосталним и колективним изложбама, како у Србији тако и широм света. Занимљиво је да је овај уметник од пре две године Крагујевчанин.

„ЛЕГО“ ПРАТИ ЕМЕТА,
ОБИЧНУ И ПОТПУНО ПРОЗЕЋУ
ЛЕГО ФИГУРИЦУ

стављања злог тиранина – мисију за коју је Емет безнадежно и невероватно смешно неприпремљен.

За све посетиоце крагујевачког биоскопа у периоду од 12 до 17 часова припремљене су специјалне тематске активности. Ликовна радионица и сликање по лицу инспирисано главним ликовима из филма „Лего“ представља само део активности. Уз сваку купљену картицу, на поклон се добија магазин „Мали политикин забавник“.

БЛОКБАСТЕР НА ВЕЛИКОМ ПЛАТНУ
Акциони трилер

Заснован на лицу СИА аналитичара који је створио мајстор шпијунаже, Том Кленси, „Цек Рајан: Регрут из сенке“ је жесток акциони трилер који прати Рајана (Крис Пајн) од његовог мирног, двоструког живота ветерана који је постао директор на Волстриту до узбуђљиве иницијације у свет тражених америчких агента који је на трагу масовне терористичке завере у Москви. Овај филм налази се на редовном биоскопском репертоару „Синеплакса“.

ПЛАКАТ ЗА ФИЛМ „ЦЕК РАЈАН:
РЕГРУТ ИЗ СЕНКЕ“

Његовим пријатељима и породици Рајан делује као обичан директор у Њујорку, али он се тајно пријавио у СИА пре много година. Уведен је као генијални доктор наука који се бави светском статистиком, али кад Рајан разоткрије детаљан план да се сруши америчка економија и подстрекне глобални хаос, постаће једини човек који има моћ да то заустави. По-стаче прави оперативац, бачен у свет интриге, обмане и смртоносне сile. Наћи ће се у процепу између ћутљивог шефа Харпера (оскаровац Кевин Костнер), веренице која не зна ништа о његовом послу, Кети (Кира Найгли) и бриљантног руског олигарха (Кенет Брана). Цек ће морати да се суочи с новом реалношћу у којој не сме ником да верује, а у којој судбине милиона зависе од тога да он открије истину. Поред свега тога, он је и у трици с временом да остане корак испред свих осталих.

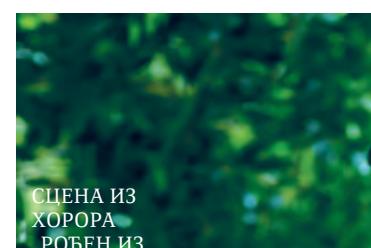
НОВО У „СИНЕПЛЕКСУ“

Оличење зла

Од ове недеље у биоскопу „Синеплекс“ на репертоару ће се наћи филм „Рођен из мрака“

„Рођен из мрака“, је хорор-трилер, који су режирали Мет Бетинели Олдин и Тайлер Цилет, а главне улоге тумаче Зек Глифорд, Алисон Милер и Стефани Гроб.

Како и филм „Кери“, и ово остављено скренуло је пажњу публике својим одличним трејлером. Наиме, велики број Њујорчана био је уплашен када је на улицама угледао дечија колица без надзора, а потпуно престављен када су се приближили колицима и мало боље погледали у њих. Из колица је, уз крике, искакала беба, веома налик правој, што је пролазницама који су се усудили да приђу вероватно скратило живот за неколико година.

Уствари, реч је о провокативном промотивном видео-клипу за хорор филм „Рођен из мрака“, иза којег стоји позната компанија „Тинкмодо“. Исти тим креирао је прошле године клип за хорор остварење „Кери“, односно „Телекинетично изненађење у кафићу“, који је имао више од 52 милиона прегледа на друштвеним мрежама.

Зек и Саманта су запловили у брак као и сваки други заљубљени пар-вештица у цркви, тропски медени месец и велики планови за будућност. Међутим, планови се компликују оног тренутка када се на путовању изгубе и Саманта неочекивано остане трудна. Упркос томе, они настављају да славе своју љубав, бележеју све тренутке видео камером. Али узнећијући догађај почну да указују да беба коју Саманта носи представља оличење чистог зла. Редитељи овог филма радили су на наставку чуvenог остварења „В/Х/С“. Ово је још један њихов филм који је базиран на такозваном „случајно пронађеном снимку“, који је карактеристичан за хорор филмове.

„Црвенкапа и збуњени вук“ је модерна позоришна представа по мотивима класичне бајке о девојчици и страшном вуку. Писац ове необичне бајке је Радослав Павелкић, а режију потписује Милић Јовановић

Iличи о Црвенлапи зна свако. Као и готово свака бајка, и ова почиње негде далеко, у једном селу, где је живела мала девојчица. По мало црвеној капи, коју је њена бака сашла за њу, комшије је прозваše Црвенкапа. Једног летњег дана мајка јој напуни пуну котарицу колача и послала је болесној баки у посету.

Ову бајку, али мало изврнуту, видећи и овдашњи клинци крајем месеца, на репертоару Позоришта за децу. Има и у овој бајци вука, ловца и баке, али они су потпуно другачији, најављују у Позоришту за децу.

Дечак Вучко уместо у биоскоп уђе у позориште, међутим како филм никако да почне, он задрема на једној клупи.

ПОЗОРИШТЕ ЗА ДЕЦУ

Изврнута Црвенкапа

ДЕТАЉ СА ПРОБЕ

ФОТОГРАФИЈА: Милош Игњатовић

- „Црвенкапа и збуњени вук“ је модерна позоришна представа по мотивима класичне бајке о девојчици и страшном вуку. Пошто су

бајке обично сурове и страшне за децу, одлучили смо да овога пута окренемо причу и да на један духовит и весео начин изнесемо пу-

блици. То је урбана прича о Црвенкапи, а све се дешава у градском парку, позоришту, стану, отрива нај детаље редитељ Милић Јовановић.

Иначе, он се са овим текстом су- спре још 1979. године у Вршцу када је и упознао писца ове необичне бајке Радослава Павелкића. Овај наш познати глумац, који је стварао и радио и БДП-у и „Душку Радовићу“, написао је преко десет драма за децу, међу којима су најпознатије „Сунчеве пеге“, „Весели воз“, „Шашава торта“...

Овога пута, вук је добар и збуњен, а притом бежи из зоолошког врта, ка слободи, са сном да га неко усвоји као правог кућног пса. Ту је и ловац, који жели славу, популарност и награду, а супер бака прокламује здрав живот и познаје борилачке вештине. Овде је све другачије, па се ни Црвенкапа не плаши вука и мисли да је он баш прави љубимац за њену баку.

РЕДИТЕЉ МИЛИЋ ЈОВАНОВИЋ

- Представа је духовита и занимљива, а деца активно учествују у њој од самог почетка, каже Јовановић.

Главне улоге тумаче Петар Лукић, Милош Миловановић, Дарија Нештић, Невена Брзаковић и Милица Рецић Буlević. Костиме и сценографију потписује Алина Линкова Вељковић.

Претпремијера комада „Црвенка- па и збуњени вук“ заказана је за 26. фебруар (среда), у редовном терми- ну од 18 часова, а премијера ће се одржати 1. марта.

НАСТАВЉА СЕ МАНИФЕСТАЦИЈА „ДАНИ КЊИГЕ“

Још два дана

нифестацију „Дани крагујевачке књиге“. Основни циљ је да се афири- мише рад завичајних аутора, изда- вача, штампара, књижевних клубова и свих оних који су своју ствар- алачуку снагу усмерили ка Крагујевцу. У оквиру манифестације „Дани крагујевчаке књиге“ организоваће се десетак различитих програма, представиће се резултати остварени у протеклој години, изложити продукција пет овда- шњих издавача.

Пригодном беседом „Дане књи- ге“ отворио је Видосав Стевановић, а одломке монодраме „Двојник“, која је настала по његовој књизи

„Шта птица каже“, говорио је глумац Књажевско-српског театра Саша Пилиповић. Такође, отворена је и изложба крагујевачких издавачких кућа, као и кратка анализа рада издавача у прошлој години.

Један од програма посвећен је и новим медијима који доносе и нове облике завичајних садржаја, па

ПРОГРАМ

Четвртак, 6. фебруар
Галерија Народне библиотеке
17 часова
Књижевни клубови
Крагујевац: Удружење писаца, СКЦ, ЦЗНТК „Абрашевић“
Програм води: Анђела Огњановић

18 часова
Библиотеке региона - издавачка продукција 2013
Програм води:
Виолета Јовичинац Петровић

Петак, 7. фебруар
Галерија Народне библиотеке
17 часова
Портрет крагујевачког ствараоца - Владимир Булатовић Виб
Програм води:
Никола Станковић

18 часова
Универзитет у Крагујевцу - издавачка продукција 2013
19 часова
Промоција романа „Ништа“ Петра Михајловића
Програм води: Татјана Јанковић

„ВИТАЛОВА“ КЊИГА ГОДИНЕ

Дванаест наслова у конкуренцији

Жири награде за „Виталову“ књигу године „Златни сунцокрет“, у саставу Никола Страјнић, Драган Јовановић Данилов и Владимира Гвозден, након разматрања преко 150 наслова, сачинио је ужи избор кандида- та за награду.

У жанру романа кандидати су Владимира Арсенијевић „Лет“, Петар Милошевић „Тиња Калаз“, Саша Обрадовић „Сестре Карамазић“, Гордана Ђирјанић „Мрежа“, Милош Латиновић „Сто дана кише“, Миро- слав Тохњ „Сестре“.

У жанру приповетке кандидати су Фрања Петриновић „Граматика поремећаја“ и Дарко Тушевљаковић „Људске вибрације“, а у жанру по- езије кандидати су Бојана Стојановић Пантовић „Лекције о смрти“ и Васа Павковић „Мајстори певачи“.

У жанру књижевне публицистике и есеја кандидати су Драган Проле „Унутрашње иностранство“ и Зоран Ђерић „Словенска читанка“.

Жири се, како наводе у саопштењу, определио за књиге које се успе- шно опирају владајућим литерарним формализацијама и опсесијама сва- кодневном политиком, улепшаном историјом или удобном фантази- јом. Најужи избор кандидата биће саопштен до средине фебруара.

је тако било речи о порталима, блоговима, сајтовима, ФБ профилима и страницама. Представљена је и презентација старих фотографија Крагујевца, у програму „електронска завичајност“, која носи назив „Кроз стари Крагујевац“.

У наставку програма, данас, 6. фебруара, крагујевачког књижевној публици представиће се овда- шњи књижевни клубови. Своја де- ла представиће чланови Удружења писаца, књижевног клуба СКЦ-а и „Абрашевића“. Такође, биће орга- низовано и дружење са гостима из округа: Аранђеловца, Тополе, Лапова, Кнића, Раче и Баточине

У петак, 7. фебруара, од 17 ча- сова заказан је програм посвећен Владимиру Булатовићу Вибу. О- вај српски новинар, књижевник,

сатиричар и афористичар, био је један од дугогодишњих уредника „Политике“ и главни и одго- ворни уредник „Политикиног За- бавника“. Један је од највећих сатиричара у историји српске књижевности.

Након тога ће своју издавачку продукцију представити и овда- шњи Универзитет, а потом ће бити представљен и роман Петра Михајловића „Ништа“, у издању београдске „Геопоетике“. Михајловић се у овом роману бави Београдом, а ову књигу чине урбани митови и градска модерност, врло препознатљива реалност Београда преко ат- мосфере канцеларија, кафана, по- родичних односа, девојака и жена, љубави. Промоција романа зака- зана је за 19 часова.

„ЛАГУНА“ НАГРАЂУЈЕ

Без бројања калорија

Држите дијету два дана у недељи, а једите нормално преосталих пет дана. Смршајте и изгубите двапут више масноће него помоћу стандардне дијете с бројањем калорија, а затим трајно задржите постигнуту тежину. Дводневна дијета се лако држи и клинички је доказана. Једноставно водите рачуна о томе шта једете два дана, а осталих пет једите нормално али у разумној мери. Не ради се само о једнодневном губитку килограма. Дводневна дијета може радикално спречити старење и настанак карцинома. Помоћу ове дијете напокон можете бити витки, здрави и у доброј кондицији.

Др Харви и проф. Тони Хауел са

Dr Mišel Harvi i prof. Toni Hauel
DODNEVNA DIJETA
Držite dijetu dva dana u nedelji.
Djelite normalno preostalih pet dana.

Др Мишел Харви и професор Тони Хауел раде у Центру за превенцију рака дојке Ценезис у склопу Фондације државног здравственог система Универзитетске болнице у јужном Манчестеру. Резултати њихових радова објављени су у многим познатим научним часописима.

Два читаоца „Крагујевачких“, добијије књигу „Дводневна дијета“, а потребно је да у петак, 7. фебруара, позвовете 333 116, после 11 часова ујутру. Добитници ће своје књиге моћи да преузму у књижари „Делфи“ у пешачкој зони.

ПРОМОЦИЈА ИСТОРИЈСКОГ АРХИВА У ИНОСТРАНСТВУ

Изложба „Балкански ратови у Темишвару“

Први пут од оснивања крагујевачки Историјски архив „гостовао“ је изван граница наше земље – у Румунији. У оквиру „Светосавских свечаности“ у Темишвару излагао је поставку посвећену Балканским ратовима, а договорена је и даља сарадња посвећена српско-румунским односима

Iсле више од шест деценија постојања Историјски архив Шумадије из Крагујевца први пут излагао је своју поставку у иностранству, и то у суседној Румунији. Реч је о изложби „Балкански ратови – сто година од победе“, која је била „гост“ на „Светосавским свечаностима у Темишвару“. Ова изложба, чији су аутори Горан Милосављевић, Марко Миливојевић и Ненад Карамајловић, код нас је премијерно излагана у Народној библиотеци 9. маја прошле године у оквиру „Бурђевданских свечаности“, па потом и за „Ноћ музеја“ у самом Архиву.

Гостовање Архива у Темишвару у оквиру прослављања „српског националног празника у Румунији“ – Све-

љенику „Наша реч“ и организатору гостовања удружењу „Ризница“.

Сем Владичанског двора делегација овдашњих архивиста била је гост и у познатој српској школи (на једном месту објединења су основна

ПЛАКАТ ЗА ИЗЛОЖБУ У ТЕМИШВАРУ

ИЗЛОЖБА О БАЛКАНСКИМ РАТОВИМА БИЛА ЈЕ ИЗУЗЕТНО ПОСЕЋЕНА

тог Саве организовало је Удружење Српско-румунског пријатељства „Ризница“ из Лужнице и његов председник Света Маџаревић. Сем аутора изложбе, промоцији поставке у Темишвару присуствовали су и дизајнерка каталога Марија Јовановић и директор Архива Предраг Илић.

Изложба је отворена 26. јануара у Владичанском двору у Темишвару и посетио ју је и епископ будимско-темишварски Лукијан.

■ Поставку обишли владика и конзул

На отварању су, сем директора Илића, говорили и Лазар Манојловић, генерални конзул Србије у Темишвару, књижевник Славомир Гвозденовић, некадашњи председник Савеза Срба у Румунији и дугогодишњи посланик наше мањине у румунском Парламенту („најпознатији Србин у Румунији“) и први човек лужничке „Ризнице“ Света Маџаревић.

Те недеље у Владичанском двору били су присутни сви виђенији Срби из ове суседне државе, попут Огњена Крстића, садашњег председника Савеза Срба, Милорада Илића – секретара епархије, Љубомира Степанова који је на неки начин био домаћин крагујевачкој делегацији и упознао је са богатом историјом овог града, Стевана Бугарског, познатог културног и јавног прегаоца, представници српске цркве, школе, општине... Отварању изложбе је присуствовао и Раул Ионут Рус, директор темишварског Историјског архива.

Представници нашег Архива уручили су захвалнице српској православној епархији темишварској, Саве-зу Срба у Румунији, тамошњем нед-

школа и гимназија „Доситеј Обрадовић“, где их је примио директор Јадран Кланица. Школу похађа тачно 201 ћак српске националности. Били су и на свечаној академији посвећеној Светом Сави одржаној у репрезентативном здању темишварске Опера која прима 600 гледалаца.

На лицу места упознали су се са тренутним стањем и начином живота Срба у суседној Румунији, којих је по претпоследњем попису било 22.000, а на последњем се изјаснило само 18.500 житеља српске националности.

Тај тренд опадања је општи, не само код Срба, већ и код осталих, већинских Румуна, али и свих мањина, попут мађарске, немачке, хрватске...

ФОТОГРАФИЈЕ СА ИЗЛОЖБЕНЕ ПОСТАВКЕ „БАЛКАНСКИ РАТОВИ – СТО ГОДИНА ОД ПОБЕДЕ“

ВЛАДИКА ЛУКИЈАН СА АУТОРИМА ИЗЛОЖБЕ, ДИРЕКТОРОМ АРХИВА ПРЕДРАГОМ ИЛИЋЕМ И ОРГАНИЗАТОРОМ СВЕТОМ МАЏАРЕВИЋЕМ

Не постоји зграда у Темишвару о којој он није знао интересантну, комплетну причу и њен историјат, хвали „водича“ директор Илић, наводећи као један од куриозитета који су сазнали од Степанова да су сазнали да наш познати глумац Никола Ђуричко води порекло – и то грофовско, баш одавде.

У Владичанском двору српске епархије темишварске у оквиру Збирке црквене уметности имали су прилике да се „упознају“ и са импресивним портретом Петра Петровића Његоша. Ова слика највећи је портрет црногорског владике и један од два његова портрета рађена у техници

АУТОРИ ИЗЛОЖБЕ МАРКО МИЛИВОЈЕВИЋ, ГОРАН МИЛОСАВЉЕВИЋ, МАРИЈА ЈОВАНОВИЋ И НЕНАД КАРАМИЈАЛОВИЋ ПОРЕД ПОРТРЕТА СВЕТОГ САВЕ У ВЛАДИЧАНСОМ ДВОРУ У ТЕМИШВАРУ

литичког и авантуристичког живота фон Берсудер ју је тестаментом из 1893. године оставио „својој миљеници“ (како Срби из Темишвара вели да кажу) Гизели Шнајдер. Она се касније загледала у људаца, протођакона тамошње Православне српске саборне цркве Ђорђа Звекића који се због ње и распоширио и иступио из православља. Оженио се Гизелом и тако је Његошев портрет постао његово власништво. Пред смрт Звекић је осетио грижу савести и поново се крстио у православном обреду. У знак захвалности поклонио је Епархији Његошев портрет 1911. године.

На отварању изложбе „Балкан-

ТЕМИШВАРСКА ОПЕРА И САЛА У КОЈОЈ ЈЕ ОДРЖАНА СВЕТОСАВСКА АКАДЕМИЈА

Темишвару. У овом граду на Бегеју Срби имају свој недељни лист „Наша реч“, телевизијски програм на матерњем језику, богату издавачку и културну делатност, своје позориште...

Тродневни боравак у овом граду, по речима директора Илића, оглешеније је домаћин Љубомир Љуба Степанов који их је упознао са историјом овог града.

– Он је по занимању економиста, али је историја његова највећа страст.

уље на платну. Његош је на њему представљен са белом владичанском камилавком – што је ознака првовештеника самосталних цркава, а ни данас се не зна поуздано ко је аутор слике. Невероватна је и прича како се она нашла у уметничкој збирци темишварске епархије. Слику је у град на Бегеј доное сликар (али не и аутор) Лудвиг фон Берсудер који је сликарство изучавао у Бечу. Претпоставља се да је она тамо и настала у другој половини 19. века и фон Берсудер ју је ту откупио и донео у родни Темишвар. На крају свог бурног уметничког, по-

ски ратови – сто година од победе“ у Владичанском двору у Темишвару био је присустан и председник општине Бела Црква Станко Петровић. На његову иницијативу изложба је пренета у ову варош, а њено тамошње отварање очекује се идуће недеље. Може се рећи да поставка кружи са обе стране границе Баната.

По речима директора Архива Предрага Илића и једног од аутора изложбе Ненада Карамајловића договорена је и будућа сарадња са институцијама и установама културе у Румунији. Није искључено да ова поставка гостује јесенас и у другим румунским градовима, попут Букурешта, у оквиру традиционалне манифестације „Дани српске културе“, као и да на истој смотре буде излагана и поставка посвећена владарском пару – краљу Александру и краљици Марији (Карађорђевић), која била занимљива и Румунима јер је ова српска владарка била румунска принцеза. Но, о том-потом.

3. МИШИЋ

СПОТ ЧБС-А ЗА „СУПЕРХЕРОЈА”

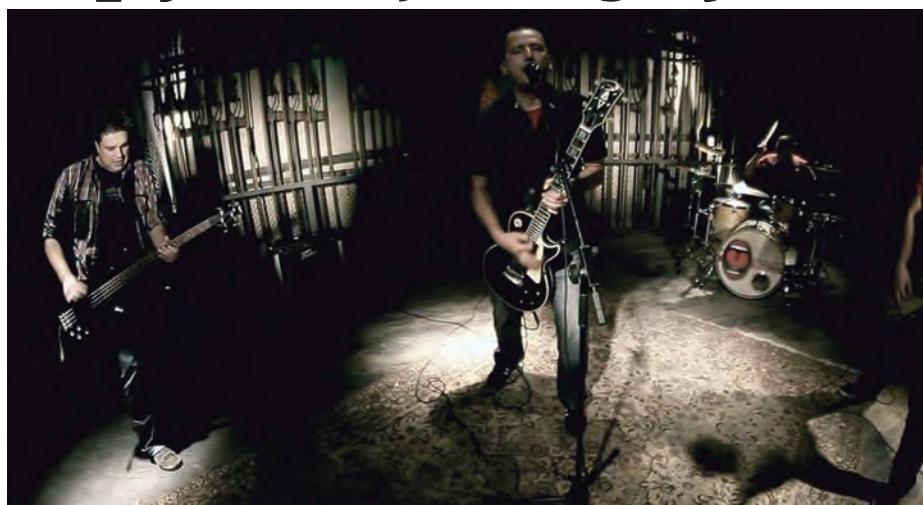
Затворен круг Шумадијских Рамонса

Крагујевачка група „Човек без слуха“ заокружила је поглавље албума „Догађај дана“ снимањем спота за нумеру „Суперхерој“. Следе концерти по Црној Гори

Круг је затворен, бар што се тиче бенда „Човек без слуха“ и поглавља њихове каријере које се односи на албум „Догађај дана“. Крагујевачка култна панк-рок група недавно је завршила снимање спота за песму „Суперхерој“.

- Видео спотом за нумеру „Суперхерој“, песма која је „отворила“ наш албум „Догађај дана“, затворено је једно поглавље наше каријере. Овом екранизацијом „Суперхероја“ стављамо тачку на трогодишњу презентацију и концерте везане за овај албум, каже Микица Здравковић, бас гитариста и лидер ЧБС-а.

Спот је рађен у продукцији „Мегафон музика“ и „Ракс медија“. Спот на „Утјубу“ већ има око три и по хиљаде прегледа.

ЧБС СПОТ – МИКИ, МИКИЦА, ЛАЗА И ЛУНЕ

Иначе, бенд „Човек без слуха“, кога фанови, а богами и критичари, (не)званично креће ласкаром титулом „шумадијских Рамонса“, снимили су албум „Дога-

ђај дана“ 2011. године. Ова плоча, њихова четврта по реду (са етикетом „лонг плеја“ и снимљена у студију „Барба“ Владе Георгијева), по мишљењу критичара Бран-

имира Локнера најбоље је до сада издање ЧБС-а.

Но, овдашњи „Рамонси“ нису дремали на славодобитничким ловорикама и рецензијама, већ су свој албум активно промовисали бројним свиркама по читавом региону. Само у протекла два месеца ЧБС је наступао у Београду (са такође популарним „Ирским паприкашем“) на „Божидарцу“, Лазаревцу, Чачку, Смедеревској Паланци...

И у слављеничкој и јубиларној години (бенд је основан давне 1994. године, што је стаж у нашој средини који није за потцењивање) фуриозна крагујевачка четвртвка Мики, Микица, Лаза и Луне најављују минитурнеју наредне недеље по братској панк-рок Црној Гори. Нека се припреме Монтенегро франови јер „Човек без слуха“ свира и група 13. фебруара у Подгорици и дан касније у Никшићу.

Такође, поводом двадесетогодишње објетнице постојања увек агилни „чбсовци“ најављују и нови сингл. Машала!

3. М.

АНГАЖОВАНИ ХИТ ГРУПЕ „ВАЈОЛЕТ“

Не осуђујемо, само подсећамо

Крагујевачки бенд „Вајолет“ управо је снимио нову песму под називом „Диван дан“ у овдашњем студију „Вајлд кет“. Овом нумером жеље још једном на рокерски начин да скрену пажњу на акутни проблем друштва – све већи број младих који заувек напуштају Србију

ЛОГО ГРУПЕ

БЕНД „ВАЈОЛЕТ“ – УПЕРИЛИ ПРСТ У ОНЕ КОЈИ ВОДЕ „НАШУ ПРИЧУ“

да ради и како треба, само указујемо онима који воде целу „нашу причу“ да промене нешто, да нам узалуд пролазе године, а све остаје исто. Људи напуштају земљу јер не виде перспективу за себе, кажу момци из групе „Вајолет“, не заборавивши да

се приликом ове медијске промоције захвале колегама Стевану Ковачевићу („Форевр Сторм“) и Дулету („Боун јارد“ и „90. минут“) што су помогли да ова песма зазвучи заиста добро.

Да подсетимо, крагујевачки бенд „Вајолет“ настао је 2008. године. У самом почетку бенд је експериментисао у сferi алтернативног рокенрола, са текстовима на енглеском језику. Током година и након неколико промена у сastаву, звук бенда постаје тврђи, а бенд се определио да своју „музичку причу“ приближи публици на српском језику. Поставу чине Сава Мировић (гитара), Владимир Николић (буфал), Бранко Димитријевић (бас гитара) и Милан Мими

САВА, ВЛАДА, БРАНКО И МИМИ – НАСТУПИ ЗАБЕЛЕЖЕНИ АТРАКТИВНИМ ФОТКАМА ТИЈАНЕ КОСТАДИНОВИЋ

издвојио бих две феноменалне свирке, Ниш и Смедеревску Паланку, где смо на велико задовољство наступили испред бенда „Сикс пек“. Дружење између бендова на заједничким свиркама је феноменално и дугујемо велику захвалност „Сикс пеку“ што нам је пружено шанса да поделимо бину са њима. Наступили смо и на два хуманитарна концерта у Крагујевцу, где смо желели да помогнемо да се прикупи што више новца за помоћ Ани Живковић, истиче Сава Мировић, гитариста групе.

У наредном периоду планирају да наставе активно са свиркама и промоцијама своје музике, али не запостављају ни рад на новим нумерама, као што је случај са овом – „Диван дан“. У плану је ускоро и снимање спота за ову песму, а „вајолетовци“ не пропуштају прилику да се захвале и Тијани Костадиновић, задуженој за фотографије бенда, које су по феноменалне и веома верно преносе сваки детаљ са свирке, што се и види из приложеног.

3. МИШИЋ

У ЗЕМЉИ У КОЈОЈ СМИСЛА НЕМА

ДИВАН ДАН

Моји људи, драга лица, торта с пуно свећица
Једна више, живот пише, песмом одјекује стан
Данас нам је диван дан, глас по глас и длан о длан
Пуним плутима се спремам да све пред собом одувам.

Колико година још треба да прође
Да се овде нешто промени?

У земљи која смисла нема, где се бежи од проблема
Ја само једно могу да замислим
И сваки пут је иста жеља, све је више пријатеља
Који иду одавде, заувек.

Старо друштво, ту из краја, са друге стране камере
Крупне очи пуне сјаја, питају за поклоне
Широк осмех, брзо хвала, тежак поглед преко свих
А међу шареном хартијом, стоје нови кофери.

Колико година још треба да прође
Да се овде нешто промени?

У земљи која смисла нема, где се бежи од проблема
Ја само једно могу да замислим
И сваки пут је иста жеља, све је више пријатеља
Који иду одавде, заувек.

ПРИЛОЗИ ЗА ИСТОРИЈУ ВОЈНОТЕХНИЧКОГ ЗАВОДА У КРАГУЈЕВЦУ ИЗМЕЂУ ДВА СВЕТСКА РАТА (10)

Из Брна увезено 477 противавионских минобаца

Октобра 1928. године „Збрјовка“ из Брна је конкурисала са сопственом конструкцијом митраљеза у калибру 20 mm, који се још увек налазио у развојној фази. Права тестирања тешког митраљеза спроведена су током априла 1929, али оружје није задовољило војне норме. Фабрика је у зиму 1934. године поново конкурисала са ПА митраљезом ЗБ – 60, али у новом калибу од 15 mm. У јесен и зиму 1934. године вршени су даљи тестири са митраљезом ЗБ 60 у калибру 15 mm. Ови тестири такође нису прошли успешно, но главне примедбе су се односиле на муницију коју је још 1926. године развила „Шкода“ из Плзења. Тако је одлучено да се фабрици из Брна повери даљи развој како митраљеза, тако и муниције.

Наредне године, „Збрјовка“ је око сопственог метка 15x105 mm доворшила ПА митраљез ЗБ 35. Митраљез је јула 1936. године био спреман за производњу. По мишљењу чехословачке војне комисије, јуна 1937. године митраљез 15 mm ЗБ 60 практично је био спреман за серијску производњу, премда још нису били готови радови на ПА муницији. Током упоредних проба овог митраљеза и ПА топа 20 mm M35 чешки официри су дали предност Збрјовцима. Међутим, никаква наруџбина за чехословачку армију није пласирана ни до Минхена 30. септембра 1938. године. Званична чехословачка ознака је била 15 mm 38 (великолибарски митраљез), фабричка ознака ЗБ-60.

Почетком 1937. године МВиМ покренуло је питање код немачке Дирекције за експорт наоружања да је заинтересовано да у Немачкој набави противоклопне топове 37 или 47 mm, као и противавионске топове калибра 20 mm и обалске топове. На основу тога немачка фирма „Рајнметал Борсиг“ је од Уреда за оружје Вермахта затражила одобрења за продају 100 до 300 противоклопних топова са муницијом. Понто није дошло до усаглашавања ставова са југословенским представницима око услова кредита, до набавке није дошло.

Након тога је друга немачка фирма „Берлин Супер“ понудила испоруку 100 малокалибарских топова калибра 20 mm. Према немачким изворима изгледало је да ће набавка бити уступљена немач-

кој фирмама. Но, током 1937. године МВиМ је у Боки которској тестирају чехословачки тешки митраљез 15 mm ЗБ-60. Показани резултати скренули су пажњу Југословена са немачких модела на најновије „Збрјовкино“ решење.

■ Кредит од италијанске Владе

„Збрјовка“ је 5. фебруара 1938. године припремила по један усавршени ПА митраљез за нову рунду тестирања од домаћег МНО, али и МВиМ Краљевине Југославије. Нова проба југословенске комисије, са генералом Миланом Недићем на челу, извршена је између 14. и 19. марта на ваздухопловном стрелишту Опитне секције у Малацки (братиславски крај). Задовољни резултатима, Југословени су потписали уговор са испоруци 100 ПА митраљеза за потребе копнене војске и 20 за потребе ратне морнарице, а има назнака да је испитивања и могућност о откупу лиценце.

У цитираном извештају МНО Чехословачке од 13. маја 1938. године, поводом ПАВ митраљеза 15 mm, наведено је следеће:

„Што се тиче овог типа, до сада (у периоду од 19. марта до 13. маја) у Брну је било даљих наруџбина на од стране СХС (Краљевине Југославије) нити разговора о откупу лиценце и изградњи постројења. (Југословенска) копнена војска (је до сада) купила 100 тешких митраљеза, који се у текућем (1938) години налазе у производњи и требало ће да буду готови половином 1939. године. Поред тога, за (југословенску ратну) Морнарицу је наручено следећих 20 комада који ће бити дозвршени до краја 1939. године. Тешки митраљез није званично усвојен у војсци СХС (Југославије) јер су и у ЧСР испитивања тек последњих дана ушла у завршну фазу и оружје такође није званично усвојено. Брно чека даље наруџбине од око 200 митраљеза, као и захтев клијента за преговоре о откупу лиценце.

На примедбу (представника МНО ЧСР) да ће према информацијама (МНО) даље наруџбине бити веће (400 или чак 500 комада), инж. Слани је одговорио да су веће наруџбине добродошле и да је „Збрјовка“ Брно спремна да уз

ПРОБНО ГАЂАЊЕ МИНОБАЦАЧЕМ 81 ММ

200 митраљеза испоручи лиценцу и уговор о техничкој помоћи. Но, до тог тренутка у интерним разговорима није разматрано под каквим условима би ово било реализовано, а такође је сматрао да није разумно да се овога броја митраљеза издаје у тој теми разговарати. Ако се у Брну, о томе буде уопштено расправљао, т.ј. ако (Комисија), уз сагласност МНО, буде имала нека потраживања, (Слани ће) бити против уступања лиценце без тачно дефинисаних услова, али се неће противити даљим наруџбинама митраљеза калибра 15 mm. Брно ће о продаји лиценце наставити да расправља тек када добије прецизно дефинисане услове под којима ће се митраљези производили у СХС (Југославији).

Ово питање није тако једноставно јер подразумева изградњу потпуно нове фабрике, а клијент би тражио да се искористе већ постојеће машине погодне за израду (ПАВ) митраљеза калибра 15 mm. Што се тиче техничке помоћи, клијент би од Брна вероватно захтевао исто као под A (услови из уговора о откупу лиценце и техничкој помоћи за израду ПМ 7,9 mm M37), али о овоме би се могло разговарати када буду познати сви услови“.

У јесен 1938. године постаје очигледно да „Шкода“ неће моћи да

изврши испоруку противавионских топова, па се ступа у преговоре са италијанском фирмом „Бреда“. Јула 1939. године добијен је кредит од италијанске владе од 500 милиона лира, па је на основу овог кредита, поред авиона и моторизације, набављено и 120 модерних противавионских топова „брода“ M 39 калибра 20 mm. „Бреде“ и „Збрјовке“ су се у време Априлског рата налазиле у наоружању и оперативне армије и Територијалне ПВО. Наиме, свака од 28 оперативних дивизија имала је по једну ПА митраљеску чету са по шест митраљеза 15 mm M 38 или 20 mm Breda M 39. Поред тога, постојало је још девет самосталних ПА дивизиона (два при Врховој команди и седам по један на сваку оперативну армију), од којих је сваки поред три батерије ПА топова „Шкода“ M 36 или M 37, имао и једну ПА митраљеску чету са по 12 митраљеза 15 mm M 38 или 20 mm M 39.

Како је и само МНО ЧСР одуволовачило са званичним увођењем овог тешког митраљеза у официјелно наоружање, а реализација уговора везаног за постављање линије за производњу пушкомитраљеза M37 у Крагујевцу још увек је била оптерећена бројним проблемима, МВиМ се коначно одлучило само да наручи још 248 ПАМ 15 mm за копнену војску и 109 за морнарицу. Тако је „Збрјовка“ од марта 1938. до 17. априла 1940. го-

дине Краљевини Југославији испоручила 477 ПАМ 15 mm.

По чешким подацима, тешки митраљези ЗБ 60 су у Брну произвођени од 1938. до 1943. године и то:

- од 1938. до 1939. године за Иран 70 комада;
- од 1938. до 1940. године 477 за Југославију;
- од јануара до априла 1939. године 140 за Велику Британију;
- од 1940. до 1941. године 200 за Немачку РМ;
- од новембра 1942. до маја 1943. године 250 за Шпанију

■ Производња минобаца 81 mm у Крагујевцу

Почетком 1935. године „Шкода“ је понудила Југославији свој минобац калибра 70 mm. У то време била је у току набавка минобаца „брант“ 81 mm из Француске, али је у југословенском војном врху и ова „Шкодина“ понуда узета у разматрање. Ипак, остало се при избору знатно квалитетнијег француског оруђа, па је 11. априла 1935. године склопљен уговор са фирмом „Edgar Brandt“ о испоруци 300 комплетних минобаца 81 mm, 80.000 бојевих мина, 11.650 школских мина, 30.000 упаљача и 800 сандука муниције. Уговор је подразумевао уступање лиценце за производњу неограниченог броја оруђа у Југославији.

Накнадно је 28. маја 1935. године уговор изменjen у том смислу да је уместо Модела 1927 са кратком цеви наручен Модел 1931 са дугачком цеви. Према уговору, фирма „Брант“ требало је прву количину да испоручи 21. новембра 1935. године, али је југословенско Министарство војно сматрало да је јефтиније да се испорукују по две партије, тако да је прва испорука стигла пред сам крај 1935. године. И минобаца 81 mm M 31 су, наравно, произвођени у Крагујевцу. По подацима Ј. Маринковића, до рата је, на основу лиценце, у Крагујевцу произведено 1.300 комплетних минобаца „Brandt“, или овај податак треба узети само као приближен стварном. В. Терзић усваја овај податак Ј. Маринковића и наводи како је Војска Краљевине Југославије у време Априлског рата имала 1.600 модерних минобаца 81 mm (300 из увоза и 1.300 произведених у Крагујевцу).

Наславић се

ДОГОДИЛО СЕ У КРАГУЈЕВЦУ

Приредила Лела Вујошевић
делимично користећи податке из Лексикона Крајујевца

Пре 4 године: 6. фебруара 2010. премијује Дејан Обрадовић, историчар и кустос у Народном музеју у Крагујевцу. Обрадовић рођен је у Рачи Крагујевачкој 23. октобра 1971. године. Основну школу завршио је у Малим Крчмарима, гимназију у Крагујевцу, а дипломирао је на групи за историју Филозофског факултета у Београду. Магистарски рад на тему „Права крагујевачка гимназија у културном и друштвеном животу града“ одбранио је 2008. године и ускоро се очекује да ова књига коначно изађе из штампе. Постхумно је, 2013. године, објављена и његова књига „Велико и Мало Крчмаре“.

Бавио се културном и друштвеном историјом Србије у 19. и 20. веку, а нарочиту пажњу усмеравао је на истраживање културне исто-

риографије Крагујевца и свог родног краја. Пасиониран је прикупљао историјску грађу, али је такође своје огромно знање несебично уступао свима којима је било потребно. Био је сарадник Матице српске на пројекту „Српски биографски речник“, учествовао је у бројним научним склоповима који су бавили националном и локалном историјом и објавио је седам књига и на десетине научних и стручних радова. Као коаутор приредио је четири тематске изложбе и учествовао је у снимању многих телевизијских и радио емисија.

Био је стваралац широког замаха и неисцрпне радне енергије и можда је у том истраживачком заносу и брзо сагорео. Преминуо је од неизлечиве болести у 36. години и сахрањен је у Малим Крчмарима.

Пре 538 година: 1476. године забележен је први помен Крагујевца, и то под словенским именом Крагујофа, у смедеревском тапуђефтеру. Крагујевац је поменут као село са тргом где се одржавају пазари и панаћури. Припадаје љубостињском спахилуку и имао је 32 порезничке, харачке главе. У списковима су поред српских, највећи број имао је турска имена. Као власник спахилука помиње се Ибрахим-бег. У једном османском блајничком тефтеру из 1565. помиње се као Караговинда (Караговинда).

У првој половини 16. века Крагујевац израста у праву касабу. У попису из 1536. године забележено је постојање текије, хамама, мектеба, цамије и једног или више месица. У 17. веку турски географ Хаци Калфа помиње га под именом Карагофа, када је био средиште нахије. Крагујевац се према „Лексикону епских градова“ др Мирјане Детелић (2007) поми-

ње у српским народним песмама као: варош - „Оде ш љоме варош Крагујевцу“; л(и)јепо место - „У питомој земљи Шумадији, код л(и)јепа места Крагујевца“, бели - „Окрете ју бјелом Крагујевцу“, раван: „Дође Борђе равну Крагујевцу“. Помиње се у контексту почетка буне против дахија (1804), боја на Делиграду (1806), боја на Кукутићи (1809) и Вучићеве буне (1842).

ШУМАДИЈСКЕ ПРИЧЕ

Владимир Јајличић

Мелем

ВЕЋ сам дуго стрепео од наиласка ноћи. Поготово пред празнике и о празницима. Ја се не плашим. Чега, превивео сам две операције, оба пута чудом. То што живим је поклоњено. Драго ми је што сам жив, али не тек себе ради, већ и због Иве. Још сам за породицу исплатив - радно место ми нису могли узети, мада су покушали. Није лако прогласити дипломирани економисту с двадесетогодишњим искуством, тек тако, вишком. Ко би им радио завршне рачуне? Добро то знају у управи. Зато су истрепели моја болована, звали ме малтене са самрничичке постеле да би се консултовали о овом или оном рачуну. Ма како фирма пословала, лоповски или поштено, на крају мораш да удешаваш рачун, како би све изгледало испеглано, у грош тачно. Нису ме, ваљда, зивкали зато што ме воле? Мене воли само моя Ива, то је довољно, чак превише.

Добро је да сам задржао плату, кад већ Олга није - од Олгине плате се нико није вадио, поготово ми који с њом живимо. Од ње, као жене, одавно сам одустао. Она је жена назлобрзна, а ја - болестан. Није ми до ње. Мени је до Иве. Стрепео сам да је Олга, под гасом, још као бебу не испусти преко терасе, или, просто, занемари, лутајући од стана до стана, од забаве до забаве. Олга је очајана, можда не зато што се рђаво удала, колико због тога што сам све старији и слабији. Гасим се пред њеним очима. Зато, можда, пије. И зато чини сва та неподопшта због којих се касније стиди и не излази међу људе, док не прође фаза покајања, а лудило и очајање не захватаје опет.

Почело је смрђу њеног оца, није је поднела; и тада смо је спасавали (док су били живи моји родитељи), водили смо је на испирања, касније код психолога, да се среди. Боже ме прости, мислим да је смрт мојих родитеља учинила да се примири (није смрт родитеља задесила само њу, него и, дотад недодирљивог, мене), али кад су моју утробу почели отварати лекари, она се бацила у сопствен бездан, занемаривши, не само мене, већ и кћи.

До пре неку годину могли смо све то од Иве крити, јер је била девојчица. Где је мама, питала би - ја бих рекао „на послу“, или „на путу“. А где је мама ни сам нисам знао. Али, од како је Ива средњошколка, то се не да крити. Олга је отишла на гробље, на даћу оцу (нисам могао ја да идем, јер сам се осећао лоше, повремено би се болест - такав је канцер - навраћала и мучила ме; тада, данима, нисам ни за шта). Кад се вратила с гробља, касно увече, имала је тамне колутове испод очију, њено лице се претворило у лице мрачне вештице. Косе су јој постаяле змије, минђуше врачарски инструменти, на врховима брусхалтера као да је добијала металне шиљке. Лудијала је читав сат, гушећи нас отровним задахом, пре но што смо ја и Ива успели да је успавамо, а на каучу читаво вече јајукала, отужно и глуво, као фебруарска мачка.

Тада сам, у горчини (због чега сам се касније кајао) све испричао Иви: и како је радије закашњавала с посла на доласку кући, и како сам је затицаш с колегама у разним квартовима града, тражећи је, и како су ме на њеном послу исмевали, говорећи ми да не знаю где је, иако је она у некој од суседних просторија пила, и како сам је безнадно, данима, тражио по околним кафанима, страхујући да је неко не закоље (што се, не једном, догађало у таквим случајевима)...

Тада сам још могао да се борим с њом, јер сам био у снази, али сада... Први пут сам с ћерком сам попио кафу. Седео сам, скрушен и немоћан, али ме Ива храбрила. Говорила је да ће она сад преузети мајку на старање и да ће се све променити. Није знала да сам таквих разговора имао сијасет и да је сваки сличан договор првом приликом падао у воду, али нисам хтео да обесхрабрим кћи, јер

свако има право на илузију почетне наде и нико нема права ту наду да гаси.

ИОВОГ се празника догодило исто. Ја сам јој упропастио живот, она човека одавно нема, никада га није ни имала, нисам био њена подршка, а сада, кад је изгубила посао као технолошки вишак, стрепи да ли ћу се негде претурити због слабог срца које је једва издржало две операције тумора и оставити је на цедилу, да се мучи с дететом које ништа не разуме јер је стапло на страну оца и прекорева мајку као да је она због нечега крива. Све (бивше) колеге су јој одавно рекле да сам наказа, себични полууди особењак, просто речено (читала је она то у књигама!) - енергетски вампир који испија ово мало крви што јој је преостало, али она то неће дозволити, она је још млада, слободна, она има права на властити живот.

Све те тираде биле су праћене најстрашнијим клетвама које је људски род могао смишлити. С једне стране је страховало да је не оставим без прихода, а с друге ме клела као најгорег човека на свету, призвала моју смрт, она ће се већ снаћи и наћи човека који је боље пазити него што сам је пазио ја, а за мене, и за све, најбоље је да што пре скончам и напустим овај свет који и тако сматра да сам настран човек без пријатеља, човек кога нико не разуме и који има толико непријатеља да је чудо што је дочекао својих четрдесет година живота и данашњи дан.

Да је правде, одавно бих био под земљом, али такве као ја ни Бог неће, него их оставља да таворе на грешној земљи. Тако сам опет био у прилици да слушам, и то од стране бића које сам, неко време бар, држао себи најближим, најгоре речи и најцрње жеље које ми нису желели ни највећи непријатељи. Понекад сам мислио да се људи приближавају једни другима искључиво у нади да ће тим приближењем близињем згодније закрpatи нож у леђа, или у стомак - јер то са дистанције не могу. Све док би се, псовкама и клетвама, држала моје маленкости, ја бих ћутао, или одговарао невољко. Трудио бих се да седнем за компјутер и одгледам неки филм, или се дописујам с људима који су ме лајковали на и-мејлу. Али, кад би прешла на дете - и ја бих се разгоропадио, тако да су зидови пучали.

Она, некако, није - не могу рећи волела - или није трпела Иву. У кћери као да је видеља конкуренцију, биолошки сопствен наставак, али такав који уништава и ограничава мајчину лепоту, освајајући кћеринску која, по природи, припада наредном нараштају. Ова психолошка неприродност која, ако сам био у праву, укида неки од основних поступата мајчинства, какви су неприкосновени чак и код најнижих животиња у биолошком ланцу постојања, мене је ужасавала, те сам се свијао око детета, обасајао га пажњом, сматрајући да је оно сада на реду да живи најлепше дане живота - тим пре јер је Ива била одличан ћак и доносила ми радост - у кући и ван ње.

Олга јој је, напротив, стално замерала, те да је предебела, те да је нерадник, те да ће

завршити школску годину с кечевима, те да се дрогира или пије (чиме је своје мане преносила на дете: ми свет видимо онаквим каکви смо). Последња свађа ме, напокон, дотукла, јер је трајала до пред поноћ. Једва сам сачекао трен кад ће, онако пијана, леђи и захркати. Легао сам на леђа, боље рећи стропашао се на кауч, и истог трена склопио очи, павши у слатки сан мученика који не жели да се у овакву стварност буди.

РОПСКИ снови, мученички снови - пропорције једине слободе. Нема слободе за мученике, заробљени су и у сну бригом, борбом, тежњом за немогућим. Па ипак сам у кревет одлазио као у храм. Не једном су ми рекли да је сан по срчане болеснике опасан, да је кревет место где те може постићи задувана, срчани застој, или хладнозно обамирање чела, поготово ако претрпаши стомак масном вечером, или пропустиши да узмеш прописан лек, али ја сам такав сценаријо сматрао, после свега што сам морао да претрпим, гутајући разне сонде, зевајући као пеш на сувом - повољним. Кад би ме са замадесило - тап!, и готово; то бих сматрао срећом. Победио бих канцер срчаним ударом! Али, никад није тако једноставно. Чак и кад умреш тренутном смрћу, гушиш се неколико минута, често и у сопственој крви: ваља и то да прођеш. Другима пролази брзо, као трен, али само мученик који умире зна који му је тешко.

Нисам бринуо о томе. Пожелео сам, као и увек, што пре да заспим. На сну сам лак - запспим лако као јагње, задовољан, али се будим веома тешко, нерасположен, лутит, често потпуно неспособан да устанем, а не заљубљам се због губитка равнотеже или због спотицања о папуче. Све ме заврзује - ногари стола, неспаковане панталоне са којих ме саплиће исплажени кајиш - ножни прст запне о отромбовану гајку, као зечић ухваћен у траперску омчу и тек изјутра увидиши - огулио си кожу, а ниси ни осетио кад и како.

Збор срчаних тегоба, често ми понестане ваздуха. Обично тада сањам неки затворен, клаустрофобичан простор. Једном сам сањао да на кући коју правимо (заједно, читав кварт, као да смо Амиши) укуцавамо ексер. Ексер мора да је у циглен зид. Издубим рупу, али ексер испадне и ја се загледам у унутрашњост рупе у коју би требало да се уклини ексер. Изненада, постајем увучен у ту рупу и - почињем да се гушим. Будим се - дахах ми нема. Тако и сад. Сањао сам да вадимо, ја и непознати људи, прасад из неког обора, тесног и мрачног. Прасад смо повадили и пребацили их у већи пресек, али ме је изненада уплијо прости тесног обора, умешио ме у свињско блато и ја се, ево копрцам, без наде да ћу доћи до чистог ваздуха.

Нагло одвајам главу од јастука и седам на раскриљени кауч-двесед, унезверен и успашничен. Устајем, некако утрамбам ноге у папуче, узлазим у кујну и упилим се, по мраку, у зидни сат. Глуво је доба, између два и пола три, најглувље, када се свемир језовито на трен умирује, све планете и звезде у њему постају једно биће и ти у утроби тог бића почињеш да тражиш гутњај чистог озона. Њега у стану нема. Отварам прозор, да буде све-

жије, покушавам да контролиши дисање. Удахнути могу, али ваздуха као да нема доволно, иако је свуд око мене. У глави бучи, по времену ме удари унутрашњи камен, као да би хтео да пробије леву страну чела. То ваља исконтролисати, да капилари не попуцјају и не добијем маждани удар.

Седим на старој фотелији, крај прозора, по времену удахнем, али осећам да ми не треба дах, колико изгубљеног спокоја. Покушам да одем до купатила, можда ће помоћи да наквасим лице и чело, то је некада помогало. Али, унутра је претопло, на путу до купатила одједном се хватам кваке на вратима дечје собе, јер унутра гори светлост. Зар је Ива и у ово доба ноћи будна? Отварам отворену врату - да, она седи за компјутером, наравно, чатује с друговима и другарицама, или са симпатијом, који би знао, није је важно, настојим да пригушим љутину због тога што у ово доба ноћи не спава. Зато је позивам, још с врата, покушавајући да будем строжи но иначе. Она се не одазива. Сигурно је ставила слушалице у уши, слуша неки хард-рок бенд, или каквог глупог репера. И сурфује, разуме се. Прилазим, дерњам, се, али она на мене не обраћа пажњу. Ако ме не чује, морала би да ме угледа. Не, она укуцава у компјутер своје поруке и лукаво се смеши - мора да оговара професоре.

Напокон, ударам по њеном столу руком, али она ме и даље не примећује, вичем на сав глас - ништа. Онда нагло уђутим, схватајући да сам постао неприметан. Не само да ме не чује, она ме и не види, јер гледа кроз мене као да нисам ту. Одмакнем се, као да ме неко одлукује, и схватајам да сам постао сенка, да сам, мора бити, зато престао да диша - или ако сам престао да диша, то значи само једно - да сам већ мртв.

НАГЛО излазим из себе, ужаснут сазнањем да се моја кћи у ово доба ноћи може суочити с мртвим човеком, макар то био и њен отац. Враћам се, скоро трчећи (или лебдећи?) у спавају собу у којој се алкохолна испарења изнад моје жене мешају с мирисима мог оматорелог, нездравог тела - тела које је, тек сад видим, још увек на каучу - лежи на леђима, опуштено и мирно; на лицу титра блажени осмејак, али за то лице се тешко може рећи да дише, јер се ни грудни кош, ни мишићи на лицу - не померају. Увлачим се у сопствен кревет, лежем поред сопственог леша, покушавам да га покренем и продрмусам, али је то немогуће. А онда схватајам да је дошло до извесног оплакаша: ништа ме више не боли, немам потребу за дисањем, земаљске муке су свршене, време је да станем у сопствен мртвачки осмејак.

Тада осетим анђeosки додир на рамену: трзњем се и изнад себе угледам лице своје кћери.

- Тата - вели она, и једва је разумем. - Треба да узмеш свој лек. Сад је пола три.

Стоји изнад мене с пилулом и чашом воде, покушава да ме натера да прогутам пилу, уз гугљај воде. То и чиним.

Да ли јој рећи да ме вратила из мртвих?

ЗУМ

Напоменатови

Без речи

У предау или у чекању

Испред Завода за запошљавање - телефони би могли да „рикну“

Шта се добија кад фоторепортер хоће да сними одбачено гледало

ПРЕФЕРАНС**ПРОЛЕЋНО ПРВЕНСТВО КРАГУЈЕВАЧКЕ ЛИГЕ**

Надимак, презиме и име	Укупно		1. коло	
	Бод	Супа	Бод	Супа
1 Туца, Туцаковић Бранко	5,5	1284	10	5,5 1284
2 Мића, Мартиновић Милорад	5,5	946	12	5,5 946
3 Даре, Филиповић Дарко	5,5	828	2	5,5 828
4 Маре	5,5	822	1	5,5 822
5 Ђерка, Ђорђевић Раде	5,5	810	7	5,5 810
6 Професор, Марковић Мирко	5,5	578	3	5,5 578
7 Срце, Ненадић Драган	5,5	518	9	5,5 518
8 Мића, Ђорђевић Милован	5,4	458	6	5,4 458
9 Гуки, Васиљевић Зоран	5,3	398	8	5,3 398
10 Рака, Станчић Радован	5,3	358	5	5,3 358
11 Шава, Драгојловић Зоран	5,3	302	11	5,3 302
12 Буђони, Раденковић Ненад	5,1	184	4	5,1 184
13 Гаја, Гајић Вожан	3,4	440	3	3,4 440
14 Миша, Симић Милисав	3,3	350	6	3,3 350
15 Дача, Вујисић Данило	3,3	342	5	3,3 342
16 Крапа, Богдановић Мирослав	3,2	280	8	3,2 280
17 Ђоле, Ђорђевић Зоран	3,2	220	11	3,2 220
18 Андрић Дејан	3,2	214	12	3,2 214
19 Кеша, Стевановић Горан	3	94	2	3 94
20 Гајић Марко	3	88	4	3 88
21 Рајко, Радосављевић Радисав	3	14	9	3 14
22 Лија, Милојевић Александар	2,9	-80	1	2,9 -80
23 Муша, Николић Драган	2,7	-252	7	2,7 -252
24 Срба, Николић Србислав	2,5	-452	10	2,5 -452
25 Ушке, Николић Небојша	0,7	-272	4	0,7 -272
26 Доктор Аца, Павловић Александар	0,4	-522	11	0,4 -522
27 Веса, Весовић Миодраг	0,4	-532	9	0,4 -532
28 Везмар Предраг	0,4	-558	7	0,4 -558
29 Грк, Данас Иван	0,3	-678	8	0,3 -678
30 Лаза, Лазовић Мирољуб	0,3	-700	5	0,3 -700
31 Лаза, Лазаревић Славољуб	0,2	-742	1	0,2 -742
32 Паки, Јеврић Милан	0,1	-808	6	0,1 -808
33 Аца, Данас Алекси	0,1	-832	10	0,1 -832
34 Шоне, Николић Ненад	0	-912	2	0 -912
35 Мика, Петровић Милован	0	-1018	3	0 -1018
36 Гале, Вученовић Драган	0	-1160	12	0 -1160

*каријера
Посталица*

Обавештавају се гости да се понедељком од 19:30 сати игра редовно коло крагујевачке лиге у преферансу и да има места само за стајање и кибицовање.

ТЕЛЕВИЗИЈА КРАГУЈЕВАЦ**ТВ ПРОГРАМ**

од 6. до 12. фебруара

Четвртак
6. фебруар

СТАЊЕ СТВАРИ	
20.00	Стање ствари
07.00	Јутарњи програм
08.30	Цртани филм р.
09.00	Вести
09.05	Музички програм
10.00	Серија р. □
11.00	Дадиља Ана р. □
12.00	Вести
12.05	Кухињица
12.35	Кућница у цвећу р.
13.00	Музички програм
14.00	Комунални сервис р.
15.00	Цртани филм р.
15.30	Вино и виноградарство р.
16.00	Вести
16.05	Серија р. □
17.00	Мозаик
18.00	Серија □
18.50	Хит дана
19.00	Хроника 1
19.30	Цртани филм
20.00	Документарни програм
20.30	Нокат
21.00	Серија □
22.00	Хроника 2
22.30	Дадиља Ана □
23.30	Атлас
00.00	Мегафон Music
00.05	Вести
00.35	Хит дана
наставак програма ТВ Крагујевац	

Петак
7. фебруар

Јутарњи програм	
07.00	Јутарњи програм
08.30	Цртани филм р.
09.00	Вести
09.05	Музички програм р.
10.00	Серија р. □
11.00	Дадиља Ана р. □
12.00	Вести
12.05	Кухињица
12.35	АБС шоу р.
13.00	Музички програм
14.00	Стање ствари р.
15.00	Цртани филм р.
15.30	Атлас р.
16.00	Вести
16.05	Серија р. □
17.00	Моја Шумадија
18.00	Серија □
18.50	Хит дана
19.00	Хроника 1
19.30	Цртани филм
20.00	Лек из природе
20.30	Илузиониста
21.00	Концерт р
22.00	Хроника 2
22.30	АБС шоу
23.00	Грех и срам □
00.00	Вести
01.00	Хит дана
наставак програма ТВ Крагујевац	

Субота
8. фебруар

Цртани филм	
09.00	Вести
09.05	Цртани филм
10.00	Megafon Music r.
11.00	Путујуће приче р.
12.00	Вести
12.05	Шумадијски праг р.
13.00	Кућница у цвећу
13.30	Fashion files
14.00	Shopping avantura
15.00	Документарни програм
16.00	Вести
16.05	Филм r.
17.00	Документарни програм r.
18.00	Нокат r.
18.50	Крагујевац престоница
19.00	Хроника 1
19.30	Цртани филм
20.00	Лек из природе
20.30	Илузиониста
21.00	Концерт р
22.00	Хроника 2
22.30	АБС шоу
23.00	Грех и срам □
00.00	Вести
01.00	Хит дана
наставак програма ТВ Крагујевац	

Недеља
9. фебруар

Култура	
09.00	Вести
09.05	Цртани филм
10.00	Све о животињама r.
11.00	Документарни програм r.
12.00	Кућница у цвећу
12.05	Лек из природе r.
13.00	Кућница у цвећу
13.30	Afford files
14.00	Shopping avantura r.
15.00	Цртани филм r.
15.30	G.E.T. Report
16.00	Вести
16.05	Серија r. □
17.00	Мозаик
18.00	Серија □
18.50	Хит дана
19.00	Хроника 1
19.30	Цртани филм
20.00	Стаклено звено r.
20.30	Све о животињама
21.00	Концерт
21.50	Хит дана
22.00	Хроника 2
22.30	АБС шоу
23.00	Култура
23.30	Грех и срам □
00.00	Вести
01.00	Хит дана
наставак програма ТВ Крагујевац	

Понедељак
10. фебруар

Разонода

ОДВАЛЕ

ЈЕЛЕНА КАРЛЕУША, певачица:
- Ником у животу нисам науђила, нисам украдла, убила, преварила, да бих трпела овога нападе медија. Али, ако ја као жену могу да се борим са свима, значи да сам јака и значи да мој успех некоме смета.

ДАРКО ЛАЗИЋ, певач „Гранда“:

- Морам да ослабим и да изгледам добро, поготово што ћу сада бити млади тата.

САНДА РАШКОВИЋ ИВИЋ, функционерка ДСС-а:

- Данас сам у аутобусу чула два човека како разговарају, можда су ме и препознали када су рекли: Коштуница је мандат вратио народу, а Дачић га је вратио Вучићу.

Карикатура Горан МИЛЕНКОВИЋ

БОРИСЛАВ СТЕФАНОВИЋ, члан Председништва ДС:

- Моја порука бирачима је да, ако овога пута изађу на изборе и гласају за СНС и Александра Вучића, постоји реална опасност да више не гласају.

ЗОРАНА МИХАЈЛОВИЋ, министарка енергетике:

- Нормално је кад сте добра девојка да је увек дугачак ред.

БОЈАН ТОМИЋ, певач „Амадеус бенда“:

- Од МУП-а ћемо тражити дозволу да штампамо мајице жандармерије са ликом њиховог шефа Братислава Дикића, како бисмо ову јединицу промовисали у земљама Европске уније.

ДРАГАН МАРКОВИЋ ПАЛМА, председник Јединствене Србије:

- Ако сам ја други најпопуларнији политичар у земљи иза Александра Вучића, онда с правом може да се очекује мој велики изборни резултат.

НИКОЛИЈА ЈОВАНОВИЋ, певачица, ћерка Весне Змијанац:

- Волим лепе, паметне и перспективне момке. Боја коже није битна. Свака особа је посебна за себе, а то свакако нема везе с расом.

ВИЏОТЕКА**Пословице**

Прозвао учитељ Перицу и каже му:

- Хајде, реци ми једну народну пословицу.

- Без алата нема заната - одговори Перица.

- Добро, хајде кажи ми још једну - рече учитељ.

- Паметном је и једна доста - без размишљања рече Перица.

Боди

Презнојава се Муjo на Фати, али не може ништа да уради.

- Боди, Муjo, боди - виче му Фата.

- Ма, бодем, Фато, бодем, ал' не може.

- Ма, боди, Муjo, боди - опет ће Фата.

- Бодем, јадна не била, ал' никако не иде.

- Ма, будalo једна, скини ми боди.

Пазар

Сретну се двојица цига и један пита другога:

- Где си пош'o, брате?

- Идем у радњу да купим ципеле - одговори му други.

- Ајде, мајке ти, купи и мени једне, ако те не у'вате.

Сликање

Затиче Муjo Хасу, свог знојавог, како копа рупу.

- Шта то чиниш, болан, Хасо - пита Муjo.

- Ма, пусти, морам се сликати за личну карту, а кажу да слика треба да буде само до рамена.

Сутрадан Хасо копа нову рупу.

- Па слика ли се јуче, јарне, шта опет копаш - пита га Муjo.

- Ма ћути, јаране, траже ми две слике.

Решење

Пита жена мужа:

- Јеси ли рекао свом шефу да нас двоје не можемо да живимо од твоје бедне плате?

- Јесам!

- И шта ти је он одговорио?

- Да се разведемо.

Пех

Седе три плавуше и причају. Прва каже:

- Нашла сам мужу кондом у цепу од јакне и пробушила га.

Друга каже:

- Браво, одлично си то урадила.

Трећа паде у несвест.

Поклон

Договарају се цариници шта да купе колеги као свадбени поклон.

- Ја предлажем да му купим модеран телевизор, онај с великим екраном - каже први.

- Мало је - кажу остали.

- Да му купимо аутомобил - предложи други.

- Мало је!

- Да му купимо стан - рече трећи.

- Мало је - опет сви сложно одговорише.

- Онда да га пустимо да једну смену ради сам - сети се четврти.

- Много је - закључиши сви остали.

ЧАНЕ
Горан Миленковић

ГРАДСКА УПРАВА ЗА ПОСЛОВЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ И ОПШТЕ УПРАВЕ, СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ИМОВИНУ, СЛУЖБА ЗА СТАМБЕНЕ ПОСЛОВЕ на основу тачке 13. Одлуке Градског већа грађа Крагујевца о расписивању Огласа за давање у закуп пословних просторија бр. 361-26/14-V од дана 03.02.2014. године, члана 8. ст.1. Одлуке о давању пословног простора у закуп ("Сл. лист града Крагујевца" бр.15/10; бр.10/11 и бр. 14/11) и Одлуке о општем размештају делатности и условима за њихово обављање на територији града Крагујевца ("Сл. лист града Крагујевца", бр. 34/09 – пречишћен текст; бр.15/10 и бр. 29/10), доноси:

РЕШЕЊЕ

Расписује се оглас за давање у закуп путем јавног надметања пословног простора у Крагујевцу у Улици Иве Лоле Рибара бр.19, пословног простора у Крагујевцу у Улици Саве Ковачевића бр. 2 и пословног простора МЗ „Станово” у Крагујевцу у Улици Краљевачког батаљона бр. 26.

Даје се у закуп путем јавног надметања:

1.а. Пословни простор у Крагујевцу у Улици Иве Лоле Рибара бр.19, који се налази у екстра зони, укупне површине 23 m².

У пословном простору може се обављати правна, административна, књиговодствена, агенцијска, угоститељска, услугна и трговинска делатност

1.б. Пословни простор у Крагујевцу у Улици Саве Ковачевића бр.2, који се налази у екстра зони, укупне површине 21 m².

У пословном простору може се обављати правна, административна, књиговодствена, агенцијска, угоститељска, услугна и трговинска делатност

1.в. Пословни простор МЗ „Станово” у Крагујевцу у Улици Краљевачког батаљона бр.26, који се налази у другој зони, укупне површине 12m².

У пословном простору може се обављати правна, административна, књиговодствена, угоститељска, услугна и трговинска делатност.

2. Почетна цена за лицитацију закупнине износи:

- 15 евра по 1m² за пословни простор означен тачкама 1.а. и 1.б.

- 10 евра по 1m² за пословни простор означен тачком 1.в.

Цене су приказане у нето износу, с тим што лиционациони корак износи 1 евро по 1m², све у динарској противвредности обрачунатој по средњем курсу Народне банке РС на дан јавног надметања.

3. Пословни простор означен тачкама 1.а., 1.б. и 1.в. даје се у закуп у вијеном стању на период од 3 (три) године. Разгледање пословног простора обавиће се дана 10.02.2014. године од 9 до 14 часова. Сва заинтересована лица могу се јавити Секретаријату за имовину, Служба за стамбене послове у ул. Бранка Радичевића бр.11, канцеларија бр. 18 или на тел. 034/506-125.

4. Јавно надметање одржаваће се дана 14.02.2014. године, са почетком у 10:00 часова за пословни простор означен тачком 1.а., 10:15 часова за пословни простор означен тачком 1.б. и 10:30 часова за пословни простор означен тачком 1.в. у згради Секретаријата за имовину, у ул. Бранка Радичевића бр.11, на другом спрату, канцеларија бр.18.

5. Учесници јавног надметања могу бити сва физичка и правна лица која су код надлежног органа регистрована за обављање пословне делатности која се може обављати у пословној просторији која се даје у закуп.

6. Уколико у поступку лицитације пословног простора означеног тачкама 1.а., 1.б. и 1.в. учествују и лица која су правноснажном судском Одлуком рехабилитована и којима су поништене све правне последице осуде или њихови наследници, имају првенство у случају када са другим учесницима лицитације излицитирају идентичан износ.

7. Учесници јавног надметања обавезни су да најкасније 24 часа пре часа који је одређен за почетак јавног надметања на рачун број: 840-742142843-86, позив на број 97 32-531-70960 назив рачуна: "Приход од закупа непокретности града Крагујевца", уплате на име депозита и то:

- 15 евра по 1m² за пословни простор означен тачкама 1.а. и 1.б.

- 10 евра по 1m² за пословни простор означен тачком 1.в.

све у динарској противвредности обрачунатој по средњем курсу Народне банке РС на дан уплате.

8. Учесници јавног надметања обавезни су да најкасније 24 часа пре часа који је одређен за почетак јавног надметања на рачун број: 840-742142843-86, позив на број. 97 32-531-70960 назив рачуна: "Приход од закупа непокретности града Крагујевца" уплате на име депозита и то:

- 15 евра по 1m² за пословни простор означен тачкама 1.а. и 1.б.

- 10 евра по 1m² за пословни простор означен тачком 1.в.

све у динарској противвредности обрачунатој по средњем курсу Народне банке РС на дан уплате.

9. Учесници јавног надметања обавезни су да доставе рачун и назив банке на који се средства уплаћена на име депозита, односно средстава обезбеђења, могу вратити оним учесницима који не излицитирају пословни простор.

10. Учесницима јавног надметања који излицитирају пословни простор враћа се само депозит, а средства обезбеђења остају на рачуну закуподавца до истека уговора о закупу када се враћају закупу.

11. На јавном надметању не могу учествовати чланови Комисије из тачке 14. овог Решења, њихови заменици, крвни сродници у правој линији без обзира на степен сродства а у побочној линији закључно са другим степеном сродства, бивши закупци који нису измирили своја дуговања за закуп према Граду, односно дуговања за комуналне услуге.

12. Образац пријаве за учешће на јавном надметању сви заинтересовани могу преузети на шалтеру Секретаријата за имовину, у ул. Бранка Радичевића бр. 11 у Крагујевцу.

13. Најповољнији понуђач дужан је да приликом закључења Уговора о закупу плати закупницу унапред за период од шест месеци.

14. Јавно надметање спроводи Комисија за спровођење поступка давања у закуп пословних просторија, образована Решењем Градског већа града Крагујевца бр: 112 – 885/13 – V од дана 11.04.2013. године.

15. Пословни простор даје се у закуп учеснику лицитације који понуди највиши износ закупнице.

16. По завршеном јавном надметању, Комисија јавно утврђује који је од учесника понудио највишу цену.

17. Комисија је обавезна да одмах по окончању поступка јавног надметања изради Одлуку о избору најповољнијег понуђача и исту уручи учесницима јавног надметања и достави је Градском већу.

18. Ближе информације о јавном надметању могу се добити у Секретаријату за имовину, Служба за стамбене послове, улица Бранка Радичевића бр.11., II спрат, канцеларија бр.18. или на тел: 034/506-125.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ГРАД КРАГУЈЕВАЦ
Градска управа за послове локалне самоуправе и опште управе
Секретаријат за грађевинарство, урбанизам и заштиту животне средине
Служба за заштиту животне средине

ОБАВЕШТЕЊЕ

О ПОДНЕТОМ ЗАХТЕВУ ЗА ОДЛУЧИВАЊЕ О ПОТРЕБИ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Обавештавамо вас да је носилац пројекта „Застава Тапацирница“ а.д. из Крагујевца, поднео захтев за одлучивање о потреби израде студије о процени утицаја на животну средину ПРОЈЕКТА – Реконструкција објекта 1 и 2 Застава тапацирница - погон пластике, чија се реализација планира на кп.бр. 7405/22, на територији града Крагујевца.

Увид у податке и документацију из захтева носиоца пројекта, може се извршити у просторијама овог органа - Градска управа за послове локалне самоуправе и опште управе, Секретаријат за грађевинарство, урбанизам и заштиту животне средине, Служба за заштиту животне средине, канцеларија број 326, Трг слободе бр. 3, у периоду од 06.02.2014. до 17.02.2014. године, у времену од 9-12 часова.

У року од 10 дана од дана објављивања овог обавештења, заинтересована лица могу доставити мишљења о захтеву за одлучивање о потреби процене утицаја предметног пројекта на животну средину овом органу.

Овај орган ће у року од 10 дана од дана истека рока из става 3. овог обавештења донети одлуку о томе да ли је за предложен пројекат потребна процена утицаја на животну средину, о чему ће благовремено обавестити јавност.

Мали огласи

МАТЕМАТИКА, механика, физика (сви узрасти). Часови у току школске године и припремна настава за упис у Математичку гимназију (СМ) и полагање мале матуре. Студенти (припремна колоквијума и март 2014. г.). Пријемни (више и високе школе, факултети и војна академија – посебан програм). Велика матура. Такмичења. Тел: 034 360 202, 063 77 11 002, Арсић. harsic@gmail.com

ПОТРЕБНИ трговци стари преко 60 година, професионалци, на продаји финих ствари, тимски рад на проценат од 30%. Телефон: 015 30 19 10.

ОГЛАШАВАМ неважећом легитимацију за превоз број: 077851, на име Рачић Слободан.

ОГЛАШАВАМ неважећом годишњу аутобуску карту, на име Живковић Ненада.

ОБАВЕШТАВАМ Вранић Наду из Крагујевца која неће да се јави на мој телефонски позив, због дуга за кирију, да дође и преузме своје личне ствари из стана који је користила од децембра 2013. у улици Јанка Веселиновића 95, у року од три дана. По истеку овог рока, због квара браве на вратима стана који је користила, заменићу браву, као и катанац на улазној капији у двориште, како бих заштитио своју имовину. Бојан Радовановић

Дана 8. фебруара 2014. године даваћемо четрдесетодневни помен, у 12сати, на гробљу у Ђуриселу

Ђурђевић Жарку грађевински инжењер

У Божијем храму твоја душа живи, јер све што си чинио дела су доброте, поштења и племенитости.

Са љубављу и поштовањем твоји:
супруга Љиљана, ћерка Јелена, син Горан, снаја Весна,
унуци Јанко и Јован

Нашој драгој и никад прежаљеној

Славици Чеперковић рођеној Илић

Даваћемо годишњи помен, у суботу, 8. фебруара 2014. године, у 13 сати, на гробљу у Десимировцу.

Позивамо родбину и пријатеље да присуствују овом тужном помену.

Супруг Божидар, ћерке Јелена и
Марија са породицама

Дана 3. фебруара 2014. године навршило се три године од када нас је напустила наша драга

Јелена Џогольевић

Бако,
Наше дивне приче о данима детињства проведеним с тобом чувaju те од заборава.

Твоји: Ђоле, Каћа и Дача

Славко Николић

архитекта
1930 – 2014.

Преминуо је дана 28. јануара 2014. године. Сахрана је обављена 30. јануара 2014. године на Варошком гробљу.

Ожалошћени: супруга Драгана, ћерка Мануела и породице Николић и Вранић

Дана 9. фебруара 2014. године навршава се годину дана од када није са нама наш драги

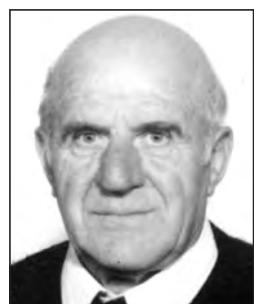

Здравко Ивановић

2013 – 2014.

Време пролази, а туга остаје.

Породица Ивановић

Милентије Петровић

1927 – 2009.

Десетог фебруара 2014. навршиће се пет година како са нама више није наш драги отаџ, деда и прадеда.

Недостајеш нам, почивај у миру.

Ћерка Љиља, унука Ленче,
зет Пеца и праунук Коста

Милица Чолић

2.3.2009 – 2.3.2014.

Било је привилегија имати тебе за пријатеља.

Стана, Славица, Споменка и Уча

СЕЋАЊЕ

Јефа Минић

1994 – 2014.

Остаћеш вечно у нашим срцима и нашим мислима.

Твоји најмилији

ТУЖНО СЕЋАЊЕ

2009 – 2014.

**Златија Злата
Младеновић**

Њена доброта, неизмерна љубав и велико племеничко срце увек ће живети у нашем сећању.

Њене:
Бранка Ивановић, Добрила Стевановић и Јиља Пантић

Навршава се три године од смрти моје мајке

**Радмиле
Перовић**

Трогодишњи помен ће се обавити у недељу, 9. фебруара, у 12 сати, на Варошком гробљу у Крагујевцу.

Много те волим.

Сузা

**Драган Васильевић
Васа**

1964 – 2012.

Поносни смо што смо те имали. Твој одлазак однео је део наше душе, али нас твоја племенитост, доброта и љубав увек прате. На папиру се не виде ни туга, ни бол, они су у нашим срцима заувек.

Двогодишњи помен одржаће се 8. фебруара 2014. године, у 11 сати, на Бозману.

Мајка Гордана и
отац Милан

Драган Павловић Паки

3. 10. 1971 – 7. 2. 2010.

Сваки дан почиње и завршава се твојим ликом. Био си моја радост, мој понос, мој живот, а сада неизмерна туга која се не може никада преће.

Мајка Нада

Јовановић Миодраг Мишко

1962 – 1994.

Двадесет тужних година живим од када те нема. Знао си, сине, колико сам те волела, али никада нећеш сазнати с колико бола и туге живим од када тебе нема.

Нека те, сине, чувају анђели.

Твоја мајка Џана

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ГРАД КРАГУЈЕВАЦ
Градска управа за послове локалне
самоуправе и опште управе

О БАВЕШТЕЊЕ

О ПОСТУПКУ ОДЛУЧИВАЊА О ПОТРЕБИ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Градска управа за послове локалне самоуправе и опште управе, Служба за заштиту животне средине, обавештава јавност да је на захтев носиоца пројекта „Телеком Србија“ а.д., донето Решење број: III-05-501-29/14, и спроведен поступак одлучивања о потреби израде студије о процени утицаја затеченог стања на животну средину Пројекта – базне станице мобилне телефоније "Крагујевац III - KG05/KGH 05/KGU 05" на кп.бр. 10486/1 КО Крагујевац 4, у улици Змај Јовина 30 (Клинички центар), Град Крагујевац.

У спроведеном поступку донето је Решење да за предметни објекат **није потребна израда студије о процени утицаја на животну средину**, будући да се за планиране карактеристике пројекта, уз примену важећих техничких норматива и стандарда прописаних за изградњу, коришћење и одржавање ове врсте објекта, као и одговарајућих мера заштите које су утврђене наведеним решењем, односно услова које су утврдили други овлашћени органи и организације, не очекују значајни негативни утицаји на чиниоце животне средине у току извођења и коришћења пројекта.

Донето решење заснива се на анализи захтева носиоца пројекта и података о локацији, карактеристикама и могућим утицајима пројекта на животну средину, при чему су узети у обзир прописани критеријуми за пројекте наведене у Листи II Уредбе о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", број 114/08) и Стручне оцене оптерећења животне средине у локалној зони базне станице мобилне телефоније, односно прорачуна нивоа електромагнетне емисије, коју је израдило овлашћено правно лице - Лабораторија W-line, Аутопут за Загреб 41и, 11077 Београд.

Представници заинтересоване јавности могу изјавити жалбу на донето решење у року од 15 дана од дана објављивања овог обавештења. Жалба се изјављује Министарству енергетике, развоја и заштите животне средине, а подноси се преко првостепеног органа.

Обавештење се објављује на основу чл. 10. став 7. и чл. 29. Закона о процени утицаја на животну средину («Службени гласник Републике Србије», бр.135/04, 36/2009).

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ГРАД КРАГУЈЕВАЦ
Градска управа за послове локалне
самоуправе и опште управе

О БАВЕШТЕЊЕ

О ПОСТУПКУ ОДЛУЧИВАЊА О ПОТРЕБИ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Градска управа за послове локалне самоуправе и опште управе, Служба за заштиту животне средине, обавештава јавност да је на захтев носиоца пројекта „Телеком Србија“ а.д., донето Решење број: III-05-501-27/14 и спроведен поступак одлучивања о потреби израде студије о процени утицаја затеченог стања на животну средину Пројекта – „KG 21 KGU 21 Радио 34“ на кп.бр. 2323 КО Крагујевац 3, у улици Милице Срећковић 25, Град Крагујевац.

У спроведеном поступку донето је Решење да за предметни објекат **није потребна израда студије о процени утицаја на животну средину**, будући да се за планиране карактеристике пројекта, уз примену важећих техничких норматива и стандарда прописаних за изградњу, коришћење и одржавање ове врсте објекта, као и одговарајућих мера заштите које су утврђене наведеним решењем, односно услова које су утврдили други овлашћени органи и организације, не очекују значајни негативни утицаји на чиниоце животне средине у току извођења и коришћења пројекта.

Донето решење заснива се на анализи захтева носиоца пројекта и података о

локацији, карактеристикама и могућим утицајима пројекта на животну средину, при чему су узети у обзир прописани критеријуми за пројекте наведене у Листи II Уредбе о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, број 114/08) и Стручне оцене оптерећења животне средине у локалној зони базне станице мобилне телефоније, односно прорачуна нивоа електромагнетне емисије, коју је израдило овлашћено правно лице - Лабораторија W-line, Аутопут за Загреб 41и, 11077 Београд.

Представници заинтересоване јавности могу изјавити жалбу на донето решење у року од 15 дана од дана објављивања овог обавештења. Жалба се изјављује Министарству енергетике, развоја и заштите животне средине, а подноси се преко првостепеног органа.

Обавештење се објављује на основу чл. 10. став 7. и чл. 29. Закона о процени утицаја на животну средину («Службени гласник Републике Србије», бр.135/04, 36/2009).

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ГРАД КРАГУЈЕВАЦ
Градска управа за послове локалне
самоуправе и опште управе

О БАВЕШТЕЊЕ

О ПОСТУПКУ ОДЛУЧИВАЊА О ПОТРЕБИ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Градска управа за послове локалне самоуправе и опште управе, Служба за заштиту животне средине, обавештава јавност да је на захтев носиоца пројекта „Телеком Србија“ а.д., донето Решење број: III-05-501-44/14 и спроведен поступак одлучивања о потреби израде студије о процени утицаја затеченог стања на животну средину Пројекта – базне станице мобилне телефоније, чија се реализација планира на локацији „КГМ Телеком“ – KGM04/KQ04, на кп.бр. 4001/9 КО Крагујевац 3, МЗ Центар, ул. Краља Петра I бр. 30 (кровна тераса зграда поште), Град Крагујевац.

У спроведеном поступку донето је Решење да за предметни објекат **није потребна израда студије о процени утицаја на животну средину**, будући да се за планиране карактеристике пројекта, уз примену важећих техничких норматива и стандарда прописаних за изградњу, коришћење и одржавање ове врсте објекта, као и одговарајућих мера заштите које су утврђене наведеним решењем, односно услова које су утврдили други овлашћени органи и организације, не очекују значајни негативни утицаји на чиниоце животне средине у току извођења и коришћења пројекта.

Представници заинтересоване јавности могу изјавити жалбу на донето решење у року од 15 дана од дана објављивања овог обавештења. Жалба се изјављује Министарству енергетике, развоја и заштите животне средине, а подноси се преко првостепеног органа.

Обавештење се објављује на основу чл. 10. став 7. и чл. 29. Закона о процени утицаја на животну средину ("Службени гласник Републике Србије", бр.135/04, 36/2009).

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ГРАД КРАГУЈЕВАЦ
Градска управа за послове локалне
самоуправе и опште управе

О БАВЕШТЕЊЕ

О ПОСТУПКУ ОДЛУЧИВАЊА О ПОТРЕБИ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Градска управа за послове локалне самоуправе и опште управе, Служба за заштиту животне средине, обавештава јавност да је на захтев носиоца пројекта „Телеком Србија“ а.д., донето Решење број: III-05-501-41/14 и спроведен поступак одлучивања о потреби израде студије о процени утицаја затеченог стања на животну средину Пројекта – базне станице мобилне телефоније, чија се реализација планира на локацији „КГ Силос“ – KG19/KGH19/KGU19, на кп.бр. 4686 КО Крагујевац 1, МЗ Филип Клајић, ул. Танкосићева, (на кровној тераси силоса), Град Крагујевац.

У спроведеном поступку донето је Решење да за предметни објекат **није потребна израда студије о процени утицаја на животну средину**, будући да се за планиране карактеристике пројекта, уз примену важећих техничких норматива и стандарда прописаних за изградњу, коришћење и одржавање ове врсте објекта, као и одговарајућих мера заштите које су утврђене наведеним решењем, односно услова које су утврдили други овлашћени органи и организације, не очекују значајни негативни утицаји на чиниоце животне средине у току извођења и коришћења пројекта.

Представници заинтересоване јавности могу изјавити жалбу на донето решење у року од 15 дана од дана објављивања овог обавештења. Жалба се изјављује Министарству енергетике, развоја и заштите животне средине, а подноси се преко првостепеног органа.

Обавештење се објављује на основу чл. 10. став 7. и чл. 29. Закона о процени утицаја на животну средину ("Службени гласник Републике Србије", бр.135/04, 36/2009).

Енигматика

СКАНДИНАВКА

217	СТРУЧЊАК У РАДИОЛОГИЈИ	РЕКА У НЕМАЧКОЈ	КРАГУЈЕВАЧКА ЦРКВА СА СЛИКЕ	ИМЕ ГЛУМИЦЕ СУМАК	ДАСКЕ У ОГРАДИ	ИСТА СЛОВА	БИЛО КАД	СРЕДЊЕВЕКОВНА ДРЖАВА НА ТЛУ СЛОВЕНИЈЕ
ОНАЈ КОЈИ МНОГО ТРОШИ, РАСПИКУЋА			<input type="text"/>					
САЉА КОВАНА У НЕМАЧКОЈ			<input type="text"/>					
ВОДЕНИ ГЛОДАР СКУПОЦЕННОГ КРЗНА			<input type="text"/>		<input type="text"/> АРАНЂЕЛОВАЦ ПРИЛИЧНО НИСКА			
ДРУГО, ОСТАЛО			<input type="text"/> ПОПУЛАРНИ СТИЛ ОДЕВАЊА ЛЕО СЛИК ПРИБОРА					
ПОЦЕПАН, РИТАВ			<input type="text"/>		<input type="text"/> "НЕПЕР" КОЈА СЕ ОДНОСИ НА СКИТАЊЕ			
"ЛУКА"	ПРИСТАЛИЦА НАЦИЗМА ДОИРИНУТИ	<input type="text"/>						
БЕЛА РОБИЊА У ХАРЕМУ		<input type="text"/>						
ИМЕ МАКЕДОНСКОГ РЕВОЛУЦИОНАРА ДЕЛЧЕВА		<input type="text"/>	<input type="text"/> ИРСКИ ФУДБАЛЕР РОЈ СКИЛАТИ ЉУСКУ					
НЕМАЧКИ ФУДБАЛЕР	ГОВОРИТИ КОЈЕШТА ФИГУРА ЧЕТВРАСТ. ОБЛИКА	<input type="text"/>		<input type="text"/> УЗВИК БОЛА ДЕО ДУВАЧКОГ ИНСТРУМЕНТА				
"ВИСОКОКВАЛИФИКОВАНИ"		<input type="text"/>	<input type="text"/> РЕКА У РУСИЈИ НОРВЕШКИ ПИСАЦ ИВАР					
ИТАЛИЈАНСКА ПОППЕВАЧИЦА		<input type="text"/>			<input type="text"/> "ОСМАТРАЧКИ АВИЈАЦИЈСКИ РАДАР"			
ДЕЈАН УДОВИЧИЋ (ИНИЦ.)		<input type="text"/> ПРАТИЛАЦ ДОН КИХОТА ПАНСА "ЛИБЕРИЈА"						
"КРАЉИЦА СПОРТОВА"								
КЊИЖЕВНИЦА ЈАРА								

РЕШЕЊА ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

СКАНДИНАВКА: сплетови, треперав, јодирати, ев, тошић, паперак, кнел, рат, ост, акна, гарава, б, улани, лу, тактомер, цвикање, с, иполит, метадон, ерос, чир, сива маса, акатисти.

БЕЛА УКРШТЕНИЦА: кредитор, аутомати, двадесет, јапан, те, ерато, ур, ца, ивер, ако, анам, б, пењати, ефемерис, ирна, ест, се, јз, ер, идалго, и, рим, овој, ћ, подела, ебе санд, јер, н, тл, есма, оро, стерилан, л, тарифа, апаши, оц, теријер, кр, данди, осмина, з.

МАГИЧНИ ЛИК: банкомат, антонела, акоминат, понизити, именитељ, галатеја.

СУДОКУ: а) 725-398-164, 318-642-795, 694-157-382, 859-734-216, 263-815-479, 147-926-538, 581-479-623, 932-561-847, 476-283-951. б) 265-317-489, 819-425-736, 374-689-152, 152-934-867, 698-572-314, 743-168-925, 586-741-293, 927-853-641, 431-296-578.

ОСМОСМЕРКА

У осмосмерци се налазе презимена познатих редитеља. Када их све пронађете, преостала слова даће презиме америчког редитеља са слике.

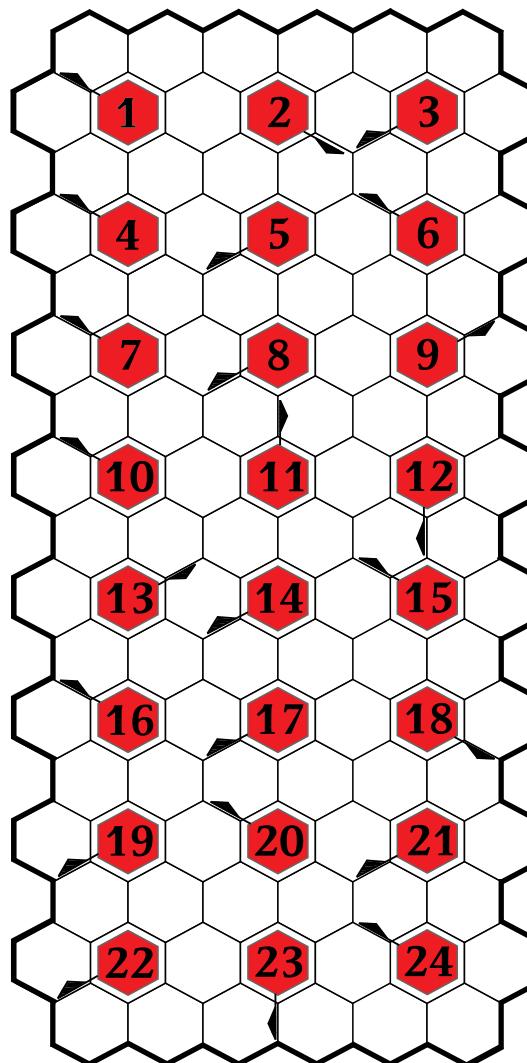
С	В	Е	Р	А	К	И	С	Е	Д
И	Р	О	Ф	И	Р	Т	К	Р	Р
Н	Р	Е	Л	К	О	П	О	Л	А
Е	А	Г	Д	У	Ј	Ф	Л	С	Г
Д	Е	И	Н	Н	И	В	А	С	О
К	П	О	Р	К	Е	Н	И	М	Ј
У	Ј	И	Н	О	Т	В	Р	Е	Е
С	Ј	А	Р	Е	Ј	Л	Е	Т	В
Т	А	К	Р	Е	Л	И	М	С	И
О	Б	М	Е	Д	Б	А	Ј	И	Ћ

АЛЕН
АСАНТЕ
БАЈИЋ
БЕРИ
ВЕНДЕРС
ДЕМБО
ДЕНИС
ДЕЈВИС
ДЕ СИКА
ДРАГОЈЕВИЋ
ИСТЕМ
ЈОРК
КЕГЛИ
КЛЕР

КОПОЛА
КУСТО
МЕРИ
МИЛЕР
НАИР
НЕКРО
НОЈС
РАЈС
САВИН
СВЕРАК
СКОЛА
СТОУН
ТРИФО
ФОРД

УКРШТЕНИЦА У САЊУ

1. Тиранин, насиљник,
2. Град у Енглеској,
3. По средини, посред,
4. Буба, кукац,
5. Мала соба,
6. Малишани, клинци,
7. Британски виолиниста, Најцел,
8. Народ,
9. Име певачице Брунцлик,
10. Наредба власти, указ,
11. Врста листопадног дрвета,
12. Мото, гесло,
13. Врста украсног цвета,
14. Име писца Флобера,
15. Род ниских биљака,
16. Место код Београда,
17. Старословенски бог Сунца,
18. Престоница Зимбабве,
19. Завршна утакмица турнира,
20. Маса, хрпа,
21. Мало насеље (тур.),
22. Име глумице Грифит,
23. Име глумице Ковачевић,
24. Филмски редитељ, Роберт.

СУДОКУ

НИВО ТЕЖИНЕ: ●●○○

		6	5		2	8
2			8	3		5
8				7	4	
			1		7	
		3		1		
4	7					
8			1	2		
		7	5			
2		9	4		8	1

НИВО ТЕЖИНЕ ●●●

	5					3
9			1	8		2
1	8	4				
			3			
2					9	
		4			1	
8	3		7		2	
2	6					9

РУКОМЕТ

КУП СРБИЈЕ

Гостовањем до четвртфинала

ЖРЕБ осмине финала Купа Србије за конкуренције, донео је противнике и крагујевачким представницима у овом такмичењу, суперлигашким тимовима Радничког.

Тако је одређено да рукометаше "црвених" пролаз у четвртфинале морају да потраже преко гостовања другом тиму аранђеловачког Књаз Милоша, док је њиховим колегама, како би стигли до истог циља, задатак да "прескоче" панчевачки Динамо.

Ови сусрети играју се 19. фебруара, као и: ПКБ - Металопластика, Слога - Југовић, Врбас - Партизан, Колубара - Рудар, Напредак - Црвена звезда, Морава - Железничар и Планинка - Војводина у мушкију, односно: Раднички (С) - Црвена звезда, Раднички (Б) - Миленијум, Железничар - Војводина, Топличанин - Јагодина, Јуниор - Књаз Милош, Кучево - Наиса и Макс спорт - Кикинда у женској конкуренцији.

ЖЕНСКА СЕЛЕКЦИЈА

У Крагујевцу

РУКОМЕТАШЦЕ Србије, актуелне светске вицешампионке, 27. марта одиграје у Крагујевцу утакмицу трећег кола квалификација за Европско првенство. Том приликом гошће ће им бити Швеђанке, тренутни лидер у нашој групи.

А да би наше девојке заузеле водеће место на табели, мораће да савладају овог противника не само у хали "Језеро", већ и три дана касније на реваншу у Шведској.

РК РАДНИЧКИ

Од суботе за бодове

ПРОЛЕЋНА премијера за рукометаше Радничког биће у суботу, када од 18 сати у хали "Језеро" дочекују водећи тим јесењег дела шампионата, нишки Железничар.

Истовремено састаће се и остале суперлигаше: Морава - Југовић, ПКБ - Врбас, Напредак - Металопластика, Колубара - Рудар и Црвена звезда - Спартак.

ЖРК РАДНИЧКИ

Међава их укочила

УМЕСТО да за викенд одиграју утакмицу 11. кола у Кикинди, рукометаше Радничког, уколико су то временске прилике дозволиле, одиграје су је преокјуче.

Разлог неодласка је свима добро познат, велики снежни наноси формирани на путевима по Војводини, што не би требало да представља проблем за наредни првенствени сусрет, у суботу, када Крагујевчанке опет гостују, али у оближњем Свилајнуцу.

В. У. К.

СУПЕР ЛИГА (Ж)

11. КОЛО: Кикинда - Раднички (К) јуче, Војводина - Књаз Милош 30:28, Јагодина - Јуниор 35:19, Раднички (С) - Наиса 27:26, Железничар - Миленијум 27:38, Црвена звезда - Макс спорт (12. фебруара).

Миленијум 11 10 0 1 365:26120 Јагодина 11 9 0 2 343:24318 Раднички (К) 10 8 0 2 284:20016 Књаз Милош 10 7 0 3 265:25514 Наиса 11 6 1 4 311:28313 Црвена звезда 10 6 0 4 272:28212 Војводина 11 4 2 5 303:34010 Раднички (С) 11 4 0 7 251:287 8 Кикинда 10 3 1 6 229:270 7 Железничар 11 1 2 8 250:331 4 Макс спорт 10 1 1 8 227:274 3 Јуниор 11 1 1 9 253:327 3

12. КОЛО: Раднички (С) - Раднички (К), Кикинда - Књаз Милош, Железничар - Црвена звезда, Војводина - Јуниор, Макс спорт - Наиса, Јагодина - Миленијум.

ШАМПИОН ХИТА КА НОВОЈ ТИТУЛИ

Нема препреке за спусти

ПРВА футсал лига Србије, други део првенства, креће овог викенда, а на програму су утакмице 10. кола. Вишеструки шампион државе из Крагујевца и учесник Лиге шампиона, Економац, добро је одрадио припреме и спремно дочекује наставак првенства у коме је у првом делу такмичења суверено владао.

Први ривал у наставку овог такмичења "студентима" биће Колубара из Лазаревца. Утакмица се игра сутра, у хали "Језеро", са почетком од 19 сати.

Иде и друголигашима

КРАГУЈЕВАЧКИ тимови који се такмиче у Другој футсал лиги, групи Запад, одлично су стартовали у наставку овог првенства.

Лидер Економац Б је на свом терену био веома убедљив против екипе Партенона из Сmederevske Паланке - 7:1, а тренера друге екипе

ФУТСАЛ

крагујевачких "студената" Владана Цветановића, највише је обрадовала игра младог и талентованог Милоша Стојковића.

И Машинац, другопласирани у овом рангу такмичења био је убедљив. Он је, као гост, дескасирао Бајину Башту са 6:1.

Већ је викенд на програму је 11. Коло. Економац Б гостује у Чачку домаћој Фонтани, док Машинац у Крагујевцу игра са Крчаговом из Ужица. Ова утакмица на програму је у суботу, у сали Друге крагујевачке гимназије, од 16 сати и 30 минута.

Фото: ekonomac.com

ВАТЕРПОЛО

РАДНИЧКИ КОН ТИКИ - ВОЈВОДИНА 19:5

Збрисани - к'о метлом

НИ новосадски ватерполисти нису успели да се озбиљније су противставе лидеру српског шампионата, крагујевачком Радничком Кон Тики. Славивши убедљиво на свом базену - 19:5, "црвени" су уједно остали једини непоражени у досадашњих девет кола Прве А лиге.

Већ прва четвртина показала је да неће бити сумња у коначног победника овог двобоја, те да се изостанак стандардних Бурића,

КРАГУЈЕВАЦ - Заштоворени базен СЦ „Парк“. Гледалаца: 1.000. Судије: Милојевић (Краљево), Јованчевић (Врњачка Бања). Ирач више: Раднички 6 (4), Војводина 8 (1). Пејшерици: Раднички 3/2, Војводина 2/2. Резултат по четвртинама: 6:1, 6:0, 4:1, 3:3.

РАДНИЧКИ КОН ТИКИ: Радић, Младеновић, Б. Поповић 3, Королија 2, Бирковић 3, Миличић 2, Бирић, Басара 2, Злоковић, Ф. Филиповић 5, Марковић 1, Ђ. Филиповић, С. Поповић, Вуксановић 1.

ВОЈВОДИНА: Добожанов, Пејровски, Максимовић 2, Поробић, Јовановић, Јоксимовић 1, Стојчић, Ђаковић 1, Његовић, Васић 1, Машковић, Џукић, Виторовић, Лекић.

Бирић и Злоковић у игри није осетио. Дакле, после свега осам

минута игре домаћи играчи направили су резултатску дистанцу од 6:1, што је до полувремена удвостручен - 12:1.

Како такмичарске драки више није било, на наставку је пружена прилика практично свим расположивим снагама Радничког, чак и дебитанту, петнаестогодишњем Немањи Младеновићу. То је гостима, наравно, увекико помогло да се не обрукај баш до краја.

Наставак првенstвних дуела уследио је јуче, а наш сав гостовао је Наису у Нишу, док је 11. коло предвиђено за 15. фебруар, када у Крагујевац стиже још један аутсајдер, кикиндски ЖАК.

В. У. К.

ЗВЕЗДИ ОСТАЈЕ ПЕХАР КУПА

Жалба није усвојена

Како се претходио, Такмичарски одбор Ватерполо савеза Србије није уважио жалбу Радничкој Кон Тики на исход финала Купа.

У саопштењу се наводи да је анализом снимка утврђено да је Шефик шутирао ка јолу Радића нейосредно пре звука сирене којом се означава крај утакмице, док се начин извођења ударца Зvezdinoj golmanu може срећати једино по слободно судијско уверење, на основу чега су и сусијеноване судије Ненад Голијанин и Јелко Ратач.

На овакву одлуку, Раднички има право жалбе Арбитражи Олимпијске комисије Србије.

ЗА ВИКЕНД

Крећу у обарање чуњева

ОВОГ викенда настављају се и куглашка такмичења, одигравањем супрета 12. кола у свим лигама.

Крагујевачки Водовод ће, тако, у оквиру Супер лиге Србије „гостоваћи“ горњомилановачком Металцу, али ће меч бити на програму у сали Друге крагујевачке гимназије, у суботу од 14 сати.

Истог дана, или три сата раније, на куглану у Другој гимназији изаћи ће и Пак промет у такмичењу Прве лиге Србије, групе Центар, који ће, такође као „гост“, играти против Рудара из Костолца.

Снег јачи од куглаша

ПОЈЕДИНАЧНО првенство Србије, које је требало да се одржи прошле недеље у Новом Саду, одложено је због временских неприлика, а накнадни термин одредиће Куглашки савез Србије.

Да подсетимо, на ово такмичење пласирали су се куглаши крагујевачког Водовода Ђорђевић, Пантић, Маринковић и Вуксановић, а најбољих 16 учествоваће у завршници првенства, које је на програму 12. априла.

Економац на правом колосеку

УПРАВНИ одбор Клуба малог фудбала Економац, одржао је прошле недеље у свечаној сали Економског факултета прву овогодишњу седницу на којој су анализирани досадашњи резултати као и обавезе у наредном периоду.

Како је том приликом оценио први човек српског шампиона Веролуб Дугалић, остварени су очекивани резултати, с тим што се још једном осврну на учешће у Лиги шампиона у којој је Економац у шест утакмица забележио само један пораз, и то од московског Динама. Међутим, он је био пресудан да се и прошле сезоне „студенти“ не нађу међу четири најбоља европска тима у том такмичењу.

Интересантно је да је на седници донета одлука да се са свим првотимцима потпишу нови уговори годину дана пре истицања њихових обавеза према Економцу, што говори о определењу за рад на дуге стазе.

Такође, одлучено је и да се са играчима другог тима Економца потпишу уговори о стипендијама.

С. М. С.

ПРВА "А" ЛИГА

9. КОЛО: Раднички Кон Тики - Војводина 19:5, ЖАК - Наис 8:7, Дунав - Црвена звезда 4:17, Бањица - Партизан.

Раднички	9	9	0	151:48	27
Црвена звезда	9	8	0	138:51	24
Партизан	8	5	0	3 104:50	15
Војводина	9	5	0	4 87:91	15
Бањица	8	4	0	4 77:83	12
ЖАК	9	2	1	6 63:140	7
Наис	9	1	1	7 58:106	4
Дунав	9	0	0	9 38:147	0

10. КОЛО (јуче): Наис - Раднички Кон Тики, Партизан - Дунав, Војводина - Бањица, Црвена звезда - ЖАК.

11. КОЛО (15. фебруар): Раднички Кон Тики - ЖАК, Партизан - Црвена звезда, Дунав - Војводина, Бањица - Наис.

БРЕША - РАДНИЧКИ КОН ТИКИ 8:9

ШАХ**Здружено по трофеје**

НА овогодишњем екипном првенству Србије, Крагујевац неће имати као последњих година два представника, већ једног, удруженог у клуб Раднички Водовод. То је одлука управних одбора два овдашња прволигаша, оличена потписивањем уговора о припајању Шаховског клуба Водовод "црвенима".

Наравно, разлог овакве иницијативе лежи у мањку новца за издржавање два врхунска клуба, а председник новоформираног клуба Обрен Ђетковић, истиче да се тиме амбиције крагујевачког шаха не умањују, напротив, циљ постављен пред наступајућу сезону и даље је освајање оба домаћа трофеја, у Купу и шампионату.

В. У. К.

СТРЕЉАШТВО**Добри домаћини**

ПРОТЕКЛОГ викенда Крагујевац је био домаћин традиционалног 18. купа „Застава оружје“, те другог кола Купа Стрељачког савеза Србије у гађању ваздушним оружјем.

У Заставином купу, у конкуренцији 11 екипа, крагујевачки клуб „Чика Мата“ освојио је бронзану медаљу у саставу: Невена Армуш, Теодора Вукојевић, Анастасија Ђорђевић, Душан Димитријевић, Лазар Вукојевић и Марко Ивановић. Код девојака, најбољи резултат имала је Невена Армуш, која је освојила треће место са 185 „убијених“ кругова, једним мање од победника Купа, док је међу мушкимцима Лазар Вукојевић заузео девету позицију уз 179 погодјених кругова.

У другом колу Купа бриљирао је Крагујевчанин Стеван Јовановић, коме је резултатом од 589 кругова донео златну медаљу у конкуренцији млађих јунира.

На овим такмичењима, иначе, учествовало је преко 140 стрелаца из 35 клубова Србије.

Завршица Купа

ФИНАЛЕ Купа Стрељачког савеза Србије у гађању ваздушним оружјем, на програму је овог викенда у Смедереву.

На основу пласмана из претходна три кола овог такмичења, крагујевачки стрелци имаће представнике у јуниорској конкуренцији, Стевана Јовановића и Јовану Мирчески, и сениорској - Милутину Стефановића, Стевана Плетикосића и младог Стевана Јовановића.

Мушки и женски екипа „Чика Мата“ такмичиће се и у екипном надметању.

С. М. С.

МЛАДЕ КАТЕГОРИЈЕ**Смечерке и Радничкилауреати**

КРАЈЕМ јануара завршена су јуниорска такмичења државног првенства на нивоу првог, међуокружног степена. Код девојака, у конкуренцији са Радничким и Крагујем, најбоља је била екипа Смеч 5, док су у друштву Јагодине, Борца и Шумадије, најуспешнији били играчи Радничког.

Ове две екипе добиле су пехаре Међуокружног одбојкашког савеза Крагујевац у трајно власништво и имаће прилику да се, кроз полуфиналне турнире, изборе за пласман на завршницу Првенства Србије.

ПРВА ЛИГА - Ж**Крагуј се пренуо, Раднички посрће**

ПОЛОВИЧАН успех донело је крагујевачким екипама у Првој лиги Србије за жене 14. коло.

Лидер на табели Крагуј, после пораза код куће од једног ривала у борби за Супер лигу, београдског Радничког, вратио се у ритам и остварио победу на тешком гостовању у Горњем Милановцу. Домаћем Такову препуштен је само један сет, а резултат је био 18:25, 27:25, 23:25, 21:25.

Раднички је изгубио још један меч, овога пута у Крагујевцу од петроварадинске Варадин Војводине са 1:3 (25:20, 15:25, 15:25, 20:25).

У наредном колу Крагуј поново гостује, сада чачанском Либеру, а Раднички дочекује Таково.

М. М.

ДВОНЕДЕЉНЕ припреме у Крагујевцу, фудбалери Радничког у недељу су заменили 12-дневним боравком у Анталији. Оно што је изазвало највеће изненађење, јесте подatak да се у експедицији „црвених“ не налази и један од најбољих појединача, Иван Петровић, који није продужио уговор на још шест месеци, тако да клуб на њега не рачуна у пролећном делу Супер лиге.

Дакле, председник клуба Миленка Јовановић и спортски директор Драган Анђелић, уз шефа струке Радмила Иванчевића и његових помоћника Душана Ђорђевића и Зорана Радосављевића, те тренера голмана Дејана Јелчића, пут Турске повели су 20 фудбалера и тројицу голмана. Од чувара мреже ту су Огњен Чанчаревић, Жарко Трифуновић и омладинац Марко Костић, док списак играча чине: Петар Павловић, Славко Марић, Милош Тинтор, Лазар Ростић, Владислав Бубања, Никола Ковачевић, Стефан Недовић, Дарко Спалевић, Лазар Поповић, Филип Кнежевић, Радован Кривок-

ОДБОЈКА**РАДНИЧКИ - ВОЈВОДИНА 2:3****Преокретом на преокрет**

КРАГУЈЕВАЦ - Хала: „Језеро“. Гледалаца: 100. Судије: Баланџић (Београд), Пойовић (Краљево). Резултат по деоницама: 31:29, 17:25, 25:18, 20:25, 10:15.

РАДНИЧКИ: Ђијовић 9, Премовић, Јовановић 2, Протић (либеро), Петровић 1, Вуловић 17, Стевановић 6, М. Илић 22, Максимовић 3, Блајовић 13, Пантелић (либеро).

ВОЈВОДИНА: Мартиновић 4, Ч. Станковић, Струјац 1, Веселиновић, Кашић 19, Радић 12, Милутиновић, Мехић, Пејковић, Лубурић 25, М. Станковић 13, Каун (либеро).

ДОШАО је Раднички до предности у првом сету веома тешко, уз изузетно неизвесну игру, која је донела све лепоте одбојкашког спорта. Момци су показали да умеју да издрже притисак, одиграју смирино, на мањим и квалитетно, али, на жалост, никако не током целог меча. Поновила се непријатна истина да је највећи проблем ове екипе, без обзира на име тренера, то што на терен не улази психолошки довољно припремљена, па у ком правцу „крену кола“ и они ће за њима.

Новосађани, као уосталом и све српске екипе у последњих неколико година, квалитетом и именима све слабији, успели су да одрже тензију у игри и после изгубљеног трећег сета, прогрушију редове и до краја сусрета веома лако избађу на крају са нервозним домаћином. Раднички је имао вођство од поен-два разлике до половине четвртог, очекивало се да ће га можда и задржати, али уследио је фијаско у игри и лагано привођење утакмице крају од стручне новосадске екипе.

До краја лигашког дела остало је четири кола и доста времена да се ситуација поправи пред плејоф за титулу првака. Наравно, од ове екипе више се никако не очекује титула, али барем полуфинале био би реалан „домаћи задатак“. У наредном колун ривал им је Партизан Визура из Београда, екипа која два пута у четвртфиналу Купа није Крагујевчанима препустила нијет сет.

М. М.

“ЦРВЕНИ” СЕ У АНТАЛИЈИ ОПРУЖILI, АЛИ - РАДНО

Фото: fkradnicki.com

И са Борцем егал

У ДРУГОЈ зимској провери, по следњој пред одлазак на припреме у Анталију, дан раније, у суботу, фудбалери Радничког 1923 играли су опет нерешено на „Чика Дачи“ - 1:1, сада са чачанским Борцем.

Нешто боља игра гостију виђена је у првих 45 минута, што је резултирало њиховим вођством на полувремену. Ипак, у другом делу, на Бељићев центаршут, млади Дејан Милуш успео је да поравна скор.

Наш тим наступио је у саставу: Чанчаревић, Павловић, Марић, Росић, Бубања, Бељић, Недовић, Кнежевић, Видовић, Чадиковски и Спалевић, док су у игру касније ушли још и: Трифуновић, Тинтор, Л. Петровић, Адамовић, Андрић, Д. Милуш, Шимуновић, Поповић, Бјелановић.

и у суботу ривали бити мађарски тимови, Ујешт Дожа и Ђер. Наредни дуел заказан је за 10. фебруар, а последњи два дана касније, где би на другој страни требало да се нађу неименована кинеска, па словачка екипа.

По повратку у Крагујевац, 14. фебруара, до старта другог дела српског шампионата предвиђена је још једна провера, лакшег типа, највероватније са Победом Белошевац.

В. У. К.

РАДНИЧКИ 1923 У ТУРСКОЈ**Без Ивана Петровића**

петић, Бојан Бељић, Комнен Андрић, Драган Чадиковски, Марко Адамовић, Карим Алхасан, Урош Видовић, као и млади играчи, тренутно ангажовани у белошевачкој Победи, Дарко Бјелановић, Лазар

Петровић и Дејан Милуш.

Поред редовних тренинга, у плану је да крагујевачки суперлигаш одигра и шест контролних утакмица. Најпре против аустријског Линца, још јуче, док ће данас

Карим црвени

ТРЕЋА принова у редовима Радничког за пролећну полу сезону јесте десни бек из Гане, Карим Алхасан, који је успео да задовољи укусе струке „црвених“.

Са њим је потписан уговор на две и по године.

КУП СРБИЈЕ

Јуриш на Жућкову левицу

ФИНАЛНИ турнир најмасовнијег српског кошаркашког такмичења, националног Купа који носи име Радивоја Корећа од 2003. године, одржаће се од данас до недеље у Београду. Осам екипа бориће се на пехар „Жућкове левице“ почевши од четвртфинала.

Данас се, од 18 сати, састају Црвена звезда и чачански Борац, а од 21 ОКК Београд и наш Раднички, док сутрадан играју Партизан - ФМП Железник и Мега Визура - Црнокоса (Косјерић). Полуфинални сусрети заказани су за суботу, тако што ће победници првог дана поделити мегдан од 17, а другог од 21 сат. Утакмица за пехар на програму је у недељу, од 20 часова.

Раднички је, од када учествује на завршним турнирима, а ово му је већ пети пут, увећ добијао четвртфиналне, а губио полуфиналне утакмице и то од београдских „вечитих“ ривала. Овога пута жреб поново није био наклоњен крагујевачком саставу, па их у полуфиналу, уколико „прођу“ ОКК Београд, очекује први фаворит турнира, тренутни лидер регионалног такмичења, екипа Црвене звезде.

- Ако поновимо утакмицу са Солноком, нећемо моћи да приђемо ни ОКК Београд, а камоли Црвеној звезди. У тешкој смештави, мада када заиграјмо како знајмо, можемо до победе са сваком екипом у окружењу - једногласно су прогнозирали наступ Радничког на финал је ту капите Бирчевић и тренер Николић.

КОШАРКА

ЕВРОКУП: РАДНИЧКИ - СТРАЗБУР 92:82

Савршено

ЈЕДНУ од најбољих партија ове сезоне пружили су крагујевачки кошаркаши у сусрету четвртог кола Еврокупа у „Језеру“. Ривал је био учесник овогодишње Евролиге Стразбур, предвођен тренером европског првака Француске Венсаном Колеом, а резултат убедљивији него приликом пораза од пет поена разлике у првом сусрету. На крају 92:82, по деоницима 21:24, 25:18, 19:25, 27:15.

Гости су тројкашком серијом добили прву деоницу, али већи део остатка сусрета припајају Радничком. Држали су домаћи играчи предност од три до осам поена предности, а у завршници одиграли перфектну одбрану, уз изузетно добар учинак ван линије 6,75 метара, што је и донело велику разлику на крају. Одличне роле имали су Мариновић, Бирчевић, нарочито Димић, уз чак 22 тимске асистенције, што одаје изузетно добру сарадњу између линија.

Овом победом, уз повољан исход у осталим мечевима и тријумф над Химиком већом од пет поена разлике у наредном колу, Раднички остаје у игри за друго место и пласман у најбољих 16 екипа. Одлучујући меч са Украјинцима игра се у среду, 12. фебруара, у Крагујевцу. М. М.

ПРВА ЛИГА (Ж)

17. КОЛО:	Шумадија - Врбас	53:46,
Стара Пазова - Студент	55:62,	Партизан - Србобран (јуче),
Бојводина - Радивој Корећа	62:75,	Јагодина - Вршац (јуче), Црвена звезда - Шабац 76:59, Спартак - Раднички (јуче).
Црвена звезда - Шабац	17	14 3 1293:1086 31
Партизан	16	13 3 1321:1132 29
Врбас	17	12 5 1235:1110 29
Шумадија	17	11 8 1198:1099 26
Вршац	16	10 6 1045:1061 26
Србобран	16	9 7 1111:1067 25
Раднички	16	8 8 1146:1096 24
Бојводина (-1)	17	7 10 1093:1174 23
Шабац	17	6 11 1029:1126 23
Студент	17	5 12 1065:1200 22
Спартак	16	5 11 1034:1161 21
Стара Пазова	17	1 16 962:1324 18
Јагодина	16	1 15 1094:1387 17

ПРВА ЛИГА - Ж

Поправиле утисак

ПРОПУШТЕНУ победу у Нишу против Студента прошле среде, кошаркашице Шумадије надокнали су у суботу, на свом терену, савладавши, у оквиру 17. кола Прве А лиге, веома добру екипу Врбаса са 53:46.

Био је то прави дерби, неизвесна утакмица са јаким одбранама на обе стране, па се у складу са тајвом игром кретао и резултат, кош-два разлике на једној или другој страни. О томе најбоље говори подatak да је на полувремену скор био тек 23:22 у корист Крагујевчанки, да би се по истеку треће четвртине свео у егал - 35:35. Тако је било све до 32. минута (37:37), а онда су „шумадинке“ преломиле утакмицу серијом од 8:0, кошем за два поена капитена Александре Рачић и двема „трицама“ Кристине Милошевић, па је на семафору, само минут касније, стајало 45:37. До краја сусрета домаће играчице нису дозволиле изненађење, играле су стабилно и одговорно и заслужено тријумфовале. Поред поменутих, добро је у нашим редовима одиграла и Татијана Живановић, која је са 13 погодака била најефикаснија у свом саставу.

Кошаркашице Радничког, са друге стране, морале су да одложе пут у Суботицу и мегдан са Спартаком, због снажног невремена које је крајем прошле недеље захватило северни део Србије. Тако ће се та утакмица одиграти у најкадно договореном термину, највероватније јуче.

За викенд следи 18. коло Прве А лиге и права кошаркашка по-спластица, барем када су даме у питању. Раднички ће у хали „Гордана Гоца Богојевић“ у суботу, од 17 сати, угостићи београдску Црвени звезду, док Шумадија истог дана игра у Београду, против лидера првенства, екипе Радивоја Корећа.

Невена у националном тиму

МЛАДА чланица Радничког, Невена Наумчев, играла је прошле недеље у саставу репрезентације Србије на међународном кадетском турниру у турском граду Текирдагу, на коме су још учествовале и селекције Мађарске, Шведске и домаћина Турске.

Наша селекција освојила је друго место иза Мађарске, од које су кошаркашице Србије изгубиле 68:53. У остала два сусрета забележене су победе, против Шведске 60:56 и Турске 81:67.

Крагујевачки плејмејкер у српским редовима, у све три утакмице постигла је укупно 33 коша.

С. М. С.

РАДНИЧКИ - СОЛНОК 82:91

Да л' је могуће

КРАГУЈЕВАЦ - Хала: „Језеро“. Гледалаца: 1.500, Судије: Јавор и Јершан (Словенија), Зурайловић (БиХ). Резултат по деоницама: 19:14, 13:30, 20:22, 30:25.

РАДНИЧКИ: Сили, Лешић 19, Јовић 8, Млађан 13, Калинић 2, Бирчевић 15, Пилићевић 3, Димић 1, Балмазовић 3, Брик, Јевтовић, Мариновић 19.

СОЛНОК: Келер 8, Павловић, Војвода 26, Том 2, Ракић 12, Ивошев 4, Манаковић, Холидж 18, Милошевић 8, Лорантић 13.

Фото: kragujevacke.rs

СКИЈАЊЕ

Сочију у походе

РУСКИ град Сочи биће од 7. до 24. фебруара домаћин 22. зимских олимпијских играма. На такмичењима ће се наћи и српски национални тим, додуше веома малобројан, који чини осморо спортиста.

Међу њима је и Крагујевчанка Невена Игњатовић. Она ће се такмичити у четири алпске дисциплине за које има испуњене квоте - слалом, велеслalom, супер велеслalom и супер комбинацију, но очекује се да неће искористити све прилике. Највише шанси свакако има у велеслalomу и слalomу, а термини тих такмичења су 18, односно 21. фебруар.

Нови бодови

ДЕСЕТАК дана пре почетка Зимских олимпијских игара, Невена Игњатовић опробала се на стази у Сестријереу у Италији, у две трке за Европу куп. Больја је, према очекивањима, била у слalomској, освојивши 23. место и осам бодова, што ће јој, највероватније, бити довољно за учешће на финалу овог такмичења. Велеслalom је завршила на 38. позицији.

План припрема предвидео је Светски куп и „Златну лицицу“ на Крањској Гори током викенда, али њен резултат није био довољан за пласман у другу вожњу.

М. М.

ПЛИВАЊЕ

Зимска лига

ПРВО коло Зимског првенства централне Србије, у Кончареву код Јагодине, окупило је 18 клубова и 268 пливача. Међу њима била су и три крагујевачка тима, која су укупно освојила 48 медаља.

Од тога, Раднички је имао 12 златних одличја, што му је у крајњем поретку донело треће место, петопласирани Пират узео је четири најсјајније медаље, док су деветој Фоки припадле две.

В. У. К.

Ко је крив

Видно разочарање било је немотујеће не приметиши у и око шабара Радничког. Већ виђени бодови отишли су џућ Мађарске, а коментари тренера Радничког били су слегећи.

- Припремили смо озбиљно утакмицу, проучили њихове акције, али бранили смо се без концепције. Играчи су нездадовољни, па једну утакмицу одиграју добро, а другу падну. Џак, ово није само умор, у штапању је и љава. Тешки су за вођење, јунци је. Шутираши онако штојке, није баш јаметино - рекао је Николић.

На штапање да ли је крвица

искључиво на штапчима, или

удела имају он и љава,

уследио је одговор.

- Наравно да је крвица

највише на мени. Ја сам штакав

човек, не сам на штапче. Играју

без љара и није им лако. Што се

штапче осипатих, и ја сам нека

љава. Немамо љара, траг је у

штапкоју сијујању, ко хоће

добру кошарку зна како је што.

ПЕТАК

ФУТСАЛ: Економац - Колубара (Лазаревац), хала „Језеро“ (19.00)

СУБОТА

КУГЛАЊЕ: Пак промет - Рудар (Костолац), кујлана Друге тимназије (11.00)

КУГЛАЊЕ: Водовог

- Металац (Горњи Милановац), кујлана Друге тимназије (14.00)

ФУТСАЛ: Машинац

- Крајова (Ужице), сала Друге тимназије (16.30)

КОШАРКА (Ж): Раднички

- Црвена звезда (Београд), сала „Гордана Богојевић“ (17.00)